52-ބ/19/2019

ބިލު ނަންބަރު:

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިދާރާ	
ބަލައިގަތީ: Meeras	ރ. ނަންބަރު:
ލިބުނު ތާރީޚު: 06.12.19	ގަޑި: 16:25
ރެފަރކުރެވުނު ކޮމިޓީ:	
ކޮމިޓީއަށް ލިބުނު	

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ސަރުކާރުން ހުށަހަޅާ ބިލު

އެއްގަމު އިމާރާތުގެ ބިލު

ބިލުގެ ސްޕޮންސަރ [illegible]

ތާރީޚު: 06-12-2019

ބިލު ހުށަހެޅި ސަބަބު

ސަރުކާރުން މި ބިލު ހުށަހެޅުއްވުމުގެ ބޭނުމަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ބިނާކުރާ އިމާރާތްތައް ފްލެޓު އިމާރާތްތައްގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓަރީކޮށްދިނުމާގުޅޭ އުސޫލުތައް ބަޔާންކުރުމާއި، ފްލެޓު އިމާރާތްތައްގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓުތައް، ވަކިވަކި ފަރުދުންނަށް ނުވަތަ ފަރާތްތަކަށް މިލްކުކުރެވޭނެ މަގުފަހިކޮށްދިނުމާއި، ޔުނިޓުތައް މިލްކުކުރާނެ ގޮތްތައް ކަނޑައެޅުމާއި، ފްލެޓު އިމާރާތުގެ ބައިތަކުގައި ދިރިއުޅޭ، އެތަންތަން [illegible]، [illegible]، އަދި އެހެނިހެން މުޢާމަލާތްތައް ކުރުމާގުޅޭ އުސޫލުތައް ބަޔާންކުރުމާއި، އަދި ފްލެޓު އިމާރާތް ބެލެހެއްޓުމުގައި ބޭނުންކުރުމުގެ އެހެނިހެން އުސޫލުތައް ބަޔާންކުރުމެވެ.

އެއްމެން އިމާރާތުގެ ބިލު

ފިހުރިސްތު

އެއްވަނަ ބާބު

ފެށުން

ތަޢާރުފާއި ނަން........1
މަޤްޞަދު........1

ދެވަނަ ބާބު

މަފްހޫމްތަކުގެ ތަރީފު

މަފްހޫމްތަކުގެ އަސާސް........2
ހިއްސާގެ އަދަދު........3
ބިމުގެ އަސްލު ވެރިފަރާތް........3
ހިންގާ ބެލެހެއްޓުން........3
އެއްމެދު އިމާރާތް........3
އާންމު ތަންތަން........3
އާންމު ޚަރަދުތައް........4
އެއްމެދު އިމާރާތުގެ ބިން........4
އިމާރާތް........4
އެކްސެސަރީ ޔުނިޓް........5
އިންޒާރު........5
ޑިވެލޮޕަރ........5
ޑިފެކްޓް ލަޔަބިލިޓީ ޕީރިއަޑް........5
އިނިޝަލް ޕީރިއަޑް........5
އެންކަމްބަރަންސް........6
މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން........6
މެއިންޓެނަންސް ފަންޑު........6
ލިމިޓެޑް ކޮމަން ޕްރޮޕަޓީ........6
ގަންނަ ފަރާތް........7
ސްޓްރާޓާ އުސޫލު........7
ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން........7
ޝެޑިއުލް އޮފް ސްޓްރާޓާ ޔުނިޓްސް........7
ސިންކިންގ ފަންޑު........7
ސްޓްރާޓާ ސްކީމް........7
ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓް........8
ސްޓްރާޓާ ރޯލް........8

ޔުނިޓްގެ ރަޖިސްޓަރީ 8
ޔުނިޓްގެ ވެރިފަރާތް 8
ޔުނިޓް 8

ތިންވަނަ ބާބު

ބިމާއި އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ ބައިތައް ކަނޑައެޅުން

ބިމާއި އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ ބައިތައް އެކަހެރިކުރުން 9
ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނަށް ހުއްދަ ހޯދުމަށް ހުށަހަޅާ އިމާރާތުގައި ހުންނަންޖެހޭ ސިފަ/ޝަރުތު 9
ޔުނިޓުވަކިކުރާ އިން 10
ބިމާއި އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ ބައިތަކަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ބޭނުން ބަދަލުކުރުން 10

ހަތަރުވަނަ ބާބު

ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނަށް ހުއްދަ ދިނުން

ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނަށް ހުއްދަ ހޯދުން 10
ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނަށް ހުއްދަ ހޯދުމަށް ހުށަހެޅޭނެ އިމާރާތްތައް 10
ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނަށް ހުއްދަ ހޯދުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ އިމާރާތާއި ބިންތައް 11
ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނުގައި ހިމެނޭ މައުލޫމާތުތައް 11
ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނަށް ހުއްދަ ހޯދުމަށް ހުށަހަޅަންޖެހޭ ލިޔުންތައް 12
ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓްގެ ދަށުން ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނަށް ހުއްދަ ހޯދުމަށް ހުށަހަޅަންޖެހޭ ލިޔުންތައް 14
ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނަށް ހުއްދަ ދިނުން 14
ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނަށް ހުއްދަ ހޯދުމަށް ހުށަހަޅައިފައިވާ ހުށަހެޅުން ފުރިހަމަ ނުވުން 14
މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ރަޖިސްޓަރީކުރުން 14
މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ރަޖިސްޓަރީވުމާއި ގުޅިގެން އަންނަ އިޖްރާއަތުތައް 15
ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން ދަފުތަރުކޮށް ބެލެހެއްޓުން 15

ފަސްވަނަ ބާބު

ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނަށް ބަދަލު ގެނައުން

ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނަށް ބަދަލު ގެނައުން 15
ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނުގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓްތަކާ ނަމްބަރު ޔުނިޓްތަކަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ހިއްސާގެ އަދަދަށް ބަދަލު ގެނައުން 16
ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނަށް ބަދަލު ގެނައުމަށް ހުށަހެޅުން 16
ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓްގެ ދަށުން ކުރިއަށްދާ ސްކީމްތަކުގެ ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން ބަދަލުކުރަން ހުށަހެޅުން 17
ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނަށް ބަދަލު ގެނައުމަށް ހުށަހަޅަންޖެހޭ ލިޔުންތައް 17
ޝެޑިއުލް އޮފް ސްޓްރާޓާ ޔުނިޓްސް އަދި ހިއްސާގެ އަދަދު އިސްލާހުކުރުން 18
ސަރުކާރުން ހިންގާ ބިނާކުރުމުގެ މަޝްރޫއުތަކުގެ ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން ބަދަލުކުރުން 19

އެއްގަމު އިމާރާތެއް ރިޑިވެލޮޕްކުރުން 19
ވަކިން ރަޖިސްޓްރީކޮށްފައިވާ އެއްބިމަށްވުރެ ގިނަ ބިން އެއްކޮށްގެން އެއްގަމު އިމާރާތް ބިނާކުރުން 19
ރިޑިވެލޮޕްމަންޓް ޕްލޭނެއްގެ ހުއްދަ ހޯދުމަށް ހުށަހެޅުން 19
އެއްގަމު އިމާރާތްތައް ރިޑިވެލޮޕްކުރުމާގުޅޭ ގަވާއިދު 20

ހަވަނަ ބާބު

ސްޓްރާޓާ ސްކީމް އުފެއްދުމާއި ހުއްދަދިނުން

ސްޓްރާޓާ ސްކީމް އުފެއްދުން 20
ބިނާކޮށް ނިމިފައިވާ އިމާރާތްތަކުގެ ސްޓްރާޓާ ސްކީމަށް ހުއްދަ ހޯދުމަށް ހުށަހަޅަންޖެހޭ ލިޔެކިޔުންތައް 20
ބިނާކޮށް ނިމިފައިވާ އިމާރާތްތަކުގެ ސްޓްރާޓާ ސްކީމަށް ހުއްދަ ދިނުމުގެ ކުރިން ކަށަވަރުކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް 20
އިމާރާތުގެ ބައެއް ނުވަތަ ފުރިހަމައަށް ނިމިފައިވާ އިމާރާތްތަކުގެ ސްޓްރާޓާ ސްކީމަށް ހުއްދަ ހޯދުމަށް ހުށަހަޅަންޖެހޭ
ލިޔެކިޔުންތައް 21
ނިމިފައިނުވާ އިމާރާތާއި ފުރިހަމައަށް ނިމިފައިވާ ބަޔަކަށް ސްޓްރާޓާ ސްކީމަށް ހުއްދަ ދިނުމުގެ ކުރިން ކަށަވަރުކުރަންޖެހޭ
ކަންތައްތައް 21
ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓެއްގެ ދަށުން ސްޓްރާޓާ ސްކީމަށް ހުއްދަ ހޯދުމަށް ހުށަހަޅަންޖެހޭ ލިޔެކިޔުންތައް 22
ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓެއްގެ ދަށުން ސްޓްރާޓާ ސްކީމަށް ހުއްދަ ދިނުމުގެ ކުރިން ކަށަވަރުކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް 22

ހަތްވަނަ ބާބު

ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓް

ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓް 23
ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓުގައި ހިމެނޭ ބައިތައް 23
ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ހިންގުމަށް ހުށަހެޅުން 24
ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ހިންގާ ޑިވެލޮޕަރގެ ފަރާތުން ޒިންމާ އުފުލާން ފަރާތެއް ބަދަލުކުރުން 24
ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ހިންގާ ޑިވެލޮޕަރާ މުޢާމަލާތްތައް 25
ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ހިންގާ ޑިވެލޮޕަރ އަމަލުކުރަންޖެހޭ އިންތިޒާމްތައް 25
ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ހިންގާ ޑިވެލޮޕަރ އަމަލުކުރަންޖެހޭ އިންތިޒާމްތައް ކަނޑައެޅުން 27
ބުކިން ފީ ނަގުމާއި [illegible] ނެގުން 27
ޕްރޮޖެކްޓް އެކައުންޓް ހުޅުވުން 27
މަސްރޫފާގުޅޭ ފައިސާގެ މުޢާމަލާތްކުރުން 28

އަށްވަނަ ބާބު

އެއްގަމު އިމާރާތް ރަޖިސްޓްރީކުރުމުގެ ހުއްދަ ދިނުން

އެއްގަމު އިމާރާތް ރަޖިސްޓްރީކުރުމުގެ ހުއްދަ ދިނުން 28
ރަޖިސްޓްރީކުރުމުގެ ހުއްދަ ހޯދުމަށް ހުށަހަޅާ [illegible] 28
ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓެއްގެ ދަށުން އިމާރާތުގެ ޔުނިޓް ރަޖިސްޓްރީކުރުމުގެ ހުއްދަ ހޯދުމަށް ހުށަހަޅަންޖެހޭ ލިޔުންތައް 29

އެއްކެދު އިމާރާތުގެ ޔުނިޓް ރަޖިސްޓަރީ އެހެން ފަރާތެއްގެ ނަމަށް ބަދަލުކުރުމަށް ހުއްދަ ހޯދުމަށް ހުށަހަޅަންޖެހޭ ލިޔުން..30
އެއްކެދު އިމާރާތުގެ ޔުނިޓެއް ރަހުނުކުރުން......31
ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނުގައި ހިމެނޭ އާންމު ބައިތައް ރަޖިސްޓަރީކުރުން......32
ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނުގައި ހިމެނޭ އެކްސެސަރީ ޔުނިޓްތައް ރަޖިސްޓަރީކުރުން......32
ބަންޑާރަ ގޯއްޗެއްގައި ހިމެނޭ އެއްކެދު އިމާރާތުގެ ޔުނިޓްތައް ރަޖިސްޓަރީކުރުން......32
އަމިއްލަ ގޯއްޗެއްގައި ހިމެނޭ އެއްކެދު އިމާރާތުގެ ޔުނިޓްތައް ރަޖިސްޓަރީކުރުން......32
ޔުނިޓަށް ދޫކުރާ ރަޖިސްޓަރީގައި ހުންނަންޖެހޭ މައުލޫމާތުތައް......32
ރަޖިސްޓަރީކުރުމުގެ ހުއްދަ ދިނުން......33
އެއްކެދު އިމާރާތުގެ ރަޖިސްޓަރީ ހެދުން......33
އެއްކެދު އިމާރާތުގެ ރަޖިސްޓަރީގެ މައުލޫމާތު މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނާއި ހިއްސާކުރުން......34
އެއްކެދު އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓް ރަޖިސްޓަރީކޮށްދިނުމުގެ ކުރިން ކަށަވަރުކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް......34
ސްކީމް ޑިވެލޮޕްމަންޓްގެ ދަށުން އެއްކެދު އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓް ރަޖިސްޓަރީކުރުމުގެ ހުއްދަ ހޯދުމަށް ވާޖިބުވާ
ވަގުތު......35
ނިމިފައިވާ އިމާރާތްތަކުގެ ރަޖިސްޓަރީ އަން ހުށަހެޅުން......36
ބިމުގެ މިލްކުވެރިކަން އެއްކެދު އިމާރާތުގެ ރަޖިސްޓަރީގައި ބަދަލުކުރުން......36
ސަރުކާރުން ހިންގާ ބޯހިޔާވަހިކަމުގެ މަޝްރޫޢުތަކުގެ ބިން......36
އެއްކެދު އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓް ރަޖިސްޓަރީކުރުމާއި، މުއާމަލާތްކުރުމަށް ގަވާއިދު......36

ނުވަވަނަ ބާބު

އެއްކެދު އިމާރާތުގެ ޔުނިޓްތައް ގަނެވިއްކުމާއި، ދިނުމާއި ރަޖިސްޓަރީއާ ގުޅޭ މުއާމަލާތްތައް

އެއްކެދު އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓްތަކުގެ ރަޖިސްޓަރީއާއި ގުޅިގެން ކުރާ މުއާމަލާތްތައް......36
އެއްކެދު އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓްތަކާއި، އާންމު ބައިތައް އަދި ބިމާ ގުޅިގެން ކުރާ މުއާމަލާތްތައް......37
އެއްކެދު އިމާރާތުގެ ބިމާއި އިމާރާތުގެ ޔުނިޓްތަކުގެ މިލްކުވެރިކަން......37
ރައްދުވެއް ބަދަލުވުން......39
ބަންޑާރަ އަދި އަމިއްލަ ބިންތަކުގައި ހިމެނޭ އެއްކެދު އިމާރާތުގެ ޔުނިޓް ގަނެވިއްކުން......39
އިތުރަށް ކަށަވަރުކުރަންޖެހޭ ކަންކަން......41
ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނުގެ ހުއްދަ ދޫކުރުމަށްފަހު، އިމާރާތުގެ ބައިތައް ސަބްޑިވިޜަން ބެހުން......41
ބިނާކުރަމުންދާ ދުވަސްވަރު ބިނާކުރާ އެއްކެދު އިމާރާތްތައް......42
ކޮމްޕްލީޝަން ދިނުން......42
ކޮމްޕްލީޝަން ލިބުމުން މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން އިން ބައްދަލުކުރުން......42
ރަހުނުކުރުން......43
އެއްކެދު އިމާރާތާއި އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓް އަޕްގްރޭޑުކުރުން......44

ދިހަވަނަ ބާބު

މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން

މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން......44

މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން އުފެދުން.......45
މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނުގެ ކައުންސިލް.......45
ފުރަތަމަ އާންމު ބައްދަލުވުން.......46
ސްޓްރާޓާ ޑިވެލޮޕްމަންޓްގެ މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނުގެ މެންބަރުން.......47
ޑިވެލޮޕަރާއި މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނާ ހުރި ގުޅުން.......48
ފުރަތަމަ އާންމު ބައްދަލުވުމުގެ އެޖެންޑާ.......49
ފުރަތަމަ އާންމު ބައްދަލުވުމަށް ބިމުގެ އަސްލު ވެރިފަރާތުން ނުވަތަ ޑިވެލޮޕަރުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅަންޖެހޭ ލިޔެކިޔުންތައް.......49
މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް.......50
އަހަރީ އާންމު ބައްދަލުވުން.......51
ކުއްލި ބައްދަލުވުން.......52
ވޯޓުލުން.......52
އިއްތިފާޤުން ނިންމަންޖެހޭ ކަންކަން.......54
އެއްމެދު އިމާރާތުގެ ޔުނިޓްތަކުގެ ވެރިފަރާތްތަކުގެ އިޚްތިޔާރުތައް.......54
މެއިންޓެނަންސް ފީ ނުދެއްކުން.......54
މެނޭޖިންގ އެޖެންޓް ޢައްޔަންކުރުން.......55
އެއްމެދު އިމާރާތް ހިންގާ ބެލެހެއްޓުމަށާއި ބޭނުންކުރުމަށް އުސޫލުތައް ނުވަތަ ގަވާއިދުތައް ހެދުން.......55
ސްޓްރާޓާ ރޯލްގައި ހިމަނަންޖެހޭ މަޢުލޫމާތުތައް.......56

އެގާރަވަނަ ބާބު

މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނުގެ ފަންޑު ޤާއިމުކުރުން

ފަންޑު ޤާއިމުކުރުން.......56
ފަންޑު ހުޅުވުން.......56
މެއިންޓެނަންސް ފަންޑު ބޭނުންކުރުން.......57
މެއިންޓެނަންސް ފަންޑާއި ގުޅިގެން ޑިވެލޮޕަރުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް.......58
މެއިންޓެނަންސް ފަންޑު ހުޅުވުން.......59

ބާރަވަނަ ބާބު

ވެރިފަރާތްތަކުގެ ހައްޤާއި ޒިންމާ

އެއްމެދު އިމާރާތުގެ އާންމު ތަންތަން ބޭނުންކުރުމުގެ ހައްޤު.......60
ޚިދުމަތްތަކުގެ ވަސީލަތްތަކާ ގުޅޭގޮތުން.......60
އިމާރާތުގެ ބައިތަކުން [illegible].......60
[illegible] ވަކި ނުކުރެވުން.......61

ތޭރަވަނަ ބާބު

ކައުންސިލްތަކުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް

ކައުންސިލްތަކުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް 61
ކައުންސިލުން ހުއްދަ ދޫކުރުން 62
ކައުންސިލްތަކުން ކަރަވަރު ކުރަންޖެހޭ ކަންކަން 63
އެއްގަމު އިމާރާތުގެ ރަޖިސްޓަރީގެ މައުލޫމާތު ހިއްސާކުރުން 64

ސާދަވަނަ ބާބު

އާންމު މާއްދާތައް

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބިމާބެހޭ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ އެއްގަމު އިމާރާތް 64
އުވާލެވޭ މާއްދާތައް 64
އެހެން ޤާނޫނުތަކުން ތާޢިދު ކަންކަން ފުރިހަމަވެފައިވާކަމަށް ނުބެލުން 64
ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށުން 65
މާނަކުރުން 65

بسم الله الرحمن الرحيم

އެއްގަމު އިމާރާތުގެ ބިލު

އެއްވަނަ ބާބު

ފެށުން

ތަޢާރަފާއި ނަން

1. (ހ) މިއީ، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ބިނާކުރާ އިމާރާތްތަކާއި، އެއްގަމު އިމާރާތެއްގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓަރީކުރުމާއި، އެއްގަމު އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓްތައް ގަނެވިއްކުމާއި، މިލްކުކުރުމުގެ ހަމަތައް ބަޔާންކުރުމާއި، އެއްގަމު އިމާރާތް ބެލެހެއްޓުމާއި ބޭނުންކުރުމުގެ އުސޫލުތައް ބަޔާންކުރުމުގެ ޤާނޫނެވެ.

(ށ) މި ޤާނޫނަށް ކިޔާނީ "އެއްގަމު އިމާރާތުގެ ޤާނޫނު" އެވެ.

މަޤްޞަދު

2. މި ޤާނޫނުގެ މަޤްޞަދުތައް ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައި އެވަނީއެވެ.

(ހ) ދިވެހިރާއްޖޭގައި ބިނާކުރާ އިމާރާތްތައް، އެއްގަމު އިމާރާތެއްގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓަރީކުރެވޭނެ އުސޫލުތައް ކަނޑައެޅުން؛

(ށ) އެއްގަމު އިމާރާތެއްގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓްތައް، ވަކިވަކި ފަރުދުންނަށް ނުވަތަ ފަރާތްތަކަށް މިލްކުކުރެވޭނެ ގޮތް މަގުފަހިކޮށްދީ، ޔުނިޓްތައް މިލްކުވާން ގޮތަށް ކަނޑައަޅުމާއި، އެއްގަމު އިމާރާތުގެ އެކި ބައިތަކުގައި ދިރިއުޅޭ، އެކަންކަން ގަނެވިއްކުމާއި، ކުއްޔަށްދިނުން، އަދި އެހެނިހެން މުޢާމަލާތްތައް ކުރެވޭނެ ގޮތް މަގުފަހިކޮށްދިނުން؛

(ނ) އެއްގަމު އިމާރާތެއް ގޮތުގައި ރަޖިސްޓަރީކުރާ ބިނާއި އިމާރާތުގެ ޢާންމު ސަރަޙައްދުތައް ބަލަހައްޓައި، ބޭނުންކުރާނެ އުސޫލުތައް

ކަނޑައެޅުއްވުމާއި، ބިމާއި އިމާރާތްތަކުގައި ހިމެނޭ ވަކިވަކި ޔުނިޓުތައް މިލްކުކުރާ ފަރާތްތަކަށް [illegible] [illegible]، އެ ފަރާތްތަކުގެ [illegible] ކަނޑައެޅުއްވުން؛

(ރ) ދިވެހިރާއްޖޭގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޑިވެލޮޕަރުންނަށް [illegible]، [illegible] އުސޫލުތަކާއި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] އިމާރާތްތައް ހިންގާ ބެލެހެއްޓުމުން ނިޒާމެއް ޤާއިމުކުރުން.

ދެވަނަ ބާބު

މަޤްޞަދުތަކުގެ ހަދަފު

މަޤްޞަދުތަކުގެ އަސާސް

3. (ހ) މި ބާބުގައި ބަޔާންވެގެންވާ މަޤްޞަދުތަކާއި އިބާރާތްތަކީ، މި ޤާނޫނު ބިނާވެގެންވާ މައިގަނޑު މަޤްޞަދުތަކެވެ.

(ށ) މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މަޤްޞަދުތައް ބަޔާންކޮށްފައި އެވަނީ، މި ޤާނޫނުގެ އަސްލު [illegible] ދެމެހެއްޓުމަށާއި، މި ޤާނޫނުގެ މަޤްޞަދުތައް އެންމެ ފުޅާމިނުގައި ހާޞިލުކުރުމަށް މަގުފަހިކުރުމުގެ ބޭނުމުގައެވެ. މިގޮތުން ޤާނޫނުގެ ކޮންމެ މާއްދާއެއްވެސް ކިޔަންވާނީ، އެ މަޤްޞަދުތަކަށް ހަނިކަމެއް ނާންނާނެ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.

(ނ) މި ޤާނޫނުގައި [illegible] ޤާނޫނީ އޮނިގަނޑު ބައިނަލްއަޤްވާމީ މިންގަނޑުތަކާ [illegible] އެއްގޮތަށް އެކުލަވާލުމާއި، ތަންފީޛުކުރުމަށް މަގުފަހިކުރުމުގެ ބޭނުމުގައި، މި ޤާނޫނުގައި ހިމެނޭ ބައެއް އިނގިރޭސި ބަހާއި އިބާރާތްތައް އެގޮތުން ބޭނުންކޮށްފައި އެވަނީ، އެ ބަސްތަކާއި، ނުވަތަ އިބާރާތްތަކާއި، [illegible] އުސޫލުން [illegible] [illegible] ރަޖިސްޓްރީކުރުމާއި، [illegible] [illegible] ބެލެހެއްޓުމާއި ބޭނުންކުރުމާ ގުޅޭގޮތުން ބޭނުންކުރުމުން އަންނަ ފަންނީ މާނަކުރުންތައް ޓެކްނިކަލް ބަސްތަކާއި އިބާރާތްތަކަށްވާނެއެވެ.

ހިއްސާގެ ޢަދަދު

4. "ހިއްސާގެ ޢަދަދު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ސްޓްރާޓާ ޕްލޭންއާއެކު ތައްޔާރުކުރާ ޝެޑިއުލް އޮފް ސްޓްރާޓާ ޔުނިޓްސްގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓު ނުވަތަ ޔުނިޓްތަކަށް ކަނޑައަޅާ ހިއްސާގެ މިންވަރަށެވެ.

ބިމުގެ އަސްލު ވެރިފަރާތް

5. "ބިމުގެ އަސްލު ވެރިފަރާތް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން ރަޖިސްޓަރީކުރުމުގެ ކުރިން ނުވަތަ ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށް ހުށަހަޅައިރު، ބިމުގެ ރަޖިސްޓަރީގައި ބަޔާންވާ ވެރިފަރާތް ނުވަތަ ވެރިފަރާތްތަކެވެ.

ހިންގާ ބެލެހެއްޓުން

6. "ހިންގާ ބެލެހެއްޓުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، [illegible] އިމާރާތެއް މަރާމާތުކޮށް ބެލެހެއްޓުމާއި، [illegible] އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ ޢާންމު ތަންތަނާއި، ޢާންމު ވަސީލަތްތައް [illegible] [illegible] ކަނޑައަޅާ އުސޫލުތަކާއި ހަމަތަކުގެ މަތިން ޔުނިޓުގެ ވެރިފަރާތްތަކުގެ މަންފާއަށާއި ފައިދާއަށްޓަކައި ބޭނުންކުރުމަށެވެ.

[illegible] އިމާރާތް

7. "[illegible] އިމާރާތް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އަންނަނިވި އުސޫލުން [illegible] އިމާރާތެވެ.

(ހ) އިމާރާތުގައިވާ ޔުނިޓްތަކާއި ޢާންމު ތަންތަން ވަކިވަކި ބައިތަކެއްގެ ގޮތުގައި ކަނޑައެޅިގެން، [illegible] އުސޫލުން، އެހެން އިމާރާތާ [illegible]، [illegible] [illegible] ވަކިން އެއް [illegible] [illegible] ބިނާކުރާ ނުވަތަ ބިނާކޮށްފައިވާ ތަންތަން؛

(ށ) އިމާރާތް ނުވަތަ އިމާރާތްތައް ބައިކުރެވި، އެ ބައިތަކުގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓްތަކަކީ ވަކިވަކި ފަރުދުންނަށް މިލްކުކުރެވޭ ގޮތަށް [illegible] ހުންނަ ތަންތަން ކަމަށްވުމާއި، އެ އިމާރާތުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ޢާންމު ތަންތަނަކީ ހުރިހާ މިލްކުވެރިންގެ ހިއްސާ ހަމަހަމަ [illegible] [illegible] ގޮތަށް ހުންނަ ތަންތަން.

ޢާންމު ތަންތަން

8. "ޢާންމު ތަންތަން" ނުވަތަ "ކޮމަން ޕްރޮޕަޓީ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ސްޓްރާޓާ ޕްލޭންގައި ހިމެނޭ ވަކިވަކި ޔުނިޓްތަކުގެ އިތުރުން ބާކީގައި ހިމެނޭ

ތަންތަނެވެ. ނަމަވެސް ދުނިޔޭއުގެ އިމުގެ ތެރޭގައި އެހެން ދުނިޔޭގާ ގުޅިގެން ގޮޅިތައް ނުވަތަ ވައިގޮވިއެއް ހިމެނޭނަމަ، އެތަނެއް ބަލާނީ އާންމު ތަންތަނުގެ ގޮތުގައެވެ. "އާންމު ތަންތަން" ނުވަތަ "ކޮމަން ޕްރޮޕަޓީ" ތަކަކީ އިމާރާތުގެ ހުރިހާ މިލްކުވެރިންގެ ހަމަހަމަ ޙައްޤާ އެކުވެރިވެގެންވާ ތަންތަނެވެ. މިތަންތަނުގެ ގޮތުގައި ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ތަންތަން ހިމެނެއެވެ.

(ހ) "އާންމު ސަރަހައްދުތައް" ނުވަތަ "ކޮމަން އޭރިއާ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ސްޓްރަޓާ ޕްލޭނުގައި އާންމު ސަރަހައްދެއްގެ ގޮތުގައި ކަނޑައަޅާ ތަންތަނުގެ އިތުރުން އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ ވޮކްވޭސް ނުވަތަ ކޮރިޑޯ، ސިޑި، ލިފްޓް ގޯޅި އަދި ވައި ގޯޅި ފަދަ ތަންތަން؛

(ށ) "އާންމު ވަސީލަތްތައް" ނުވަތަ "ކޮމަން ފެސިލިޓީޒް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ސްޓްރަޓާ ޕްލޭނުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އާންމު ތަންތަނުގެ ތެރޭގައި ނުވަތަ އާންމު ތަންތަނާއި ގުޅިފައިވާ، އެއްގެދު އިމާރާތުގެ މިލްކުވެރިންގެ ބޭނުމަށް ހިމެނޭ ވަސީލަތްތަކެވެ.

އާންމު ޚަރަދުތައް

9. "އާންމު ޚަރަދުތައް" ނުވަތަ " ކޮމަން އެކްސްޕެންސަސް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އިމާރާތް ބޭނުންކުރުމާއި ބެލެހެއްޓުމަށްޓަކައި ޚިދުމަތްތަކުގެ ވެރިފަރާތްތަކުން ހިއްސާވެގެން ކުރަންޖެހޭ ޚަރަދުތަކެވެ. މިގޮތުގައި އާންމު ތަންތަން ބެލެހެއްޓުމާއި ބޭނުންކުރުމުގައި ދުވަހުން ކުރަންޖެހޭ މަރާމާތުތައް ކުރުމަށް ހިނގާ ޚަރަދުތަކާއި، އަދި އިމާރާތުގެ ފެންވަރު އެއްވަރެއްގައި ދެމެހެއްޓުމަށް ކުރަންޖެހޭ ޚަރަދުތައް ހިމެނެއެވެ.

އެއްގެދު އިމާރާތުގެ ބިން

10. މި ޤާނޫނުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، "ބިން" ކަމުގައި ބުނެފައި އެވަނީ، އެއްގެދު އިމާރާތުގެ ގޮތުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ އިމުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ބިމެވެ.

އިމާރާތް

11. މި ޤާނޫނުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، "އިމާރާތް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އަންނަނިވި ގޮތަށް ކޮށްފައިވާ އިމާރާތްތަކެވެ.

(ހ) އިމާރާތުގެ އަސާސީ ހިމެނޭގޮތުން، އިމާރާތުގެ ބައެއް ނިމިފައިވުން؛

(ނ) އެއްމެދު އިމާރާތެއް ބިނާކުރުމަކާއި ރަޖިސްޓްރީކުރުމަށް ހުށަހެޅިފައިވާ ސްޓްރާޓާ ޕްލޭންގައި ހިމެނިފައިވާ އިމާރާތް.

އެކްސެސަރީ ޔުނިޓް

12. "އެކްސެސަރީ ޔުނިޓް" ކަމަށް ބުނެފައިއެވަނީ، އެއްމެދު އިމާރާތުގެ ޕްލޭންގައި ހިމެނޭ އިމާރާތުގެ ޔުނިޓާ ގުޅިގެން އިތުރު އެހެނިހެން ބޭނުމަށް އެ ޔުނިޓުގެ ވެރިފަރާތަށް ބިން ނުވަތަ އިމާރާތުން ލިބޭ ޖާގައަށެވެ. މިސާލަކަށް އެއްމެދު އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓެއް [illegible] ވެހިކަލް ޕާކްކުރުމަށް [illegible] ޖާގަ.

އިންފާރު

13. "އިންފާރު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނެއްގައި ހިމެނޭ، އަންނަނިވި ބައިތައް ވަކިކުރާ ގޮތެވެ.

(ހ) ޔުނިޓްއެއްގެ ފަރާތްފަރާތަށް ހައްދު އޮންނަ އެ ޔުނިޓްގެ ބައި ކަނޑައެޅުމުގެ ގޮތުން، އެ ޔުނިޓްގެ އިން؛

(ށ) އެއް ޔުނިޓާއި އަނެއް ޔުނިޓް ވަކިކުރާ އިން؛

(ނ) ޔުނިޓްތަކާއި އާންމު ތަންތަން ވަކިކުރާ އިން؛

ޑިވެލޮޕަރ

14. "ޑިވެލޮޕަރ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، [illegible] [illegible] ގާނޫނާއި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި އެއްމެދު އިމާރާތް ތަރައްޤީކުރުމަށް ލައިސަންސް ދޫކޮށްފައިވާ ފަރާތަށެވެ. އަދި އެއްމެދު އިމާރާތެއް ތަރައްޤީކުރުމަށް ޕްރޮޖެކްޓް ހުށަހަޅާ ފަރާތަށެވެ.

ޑިފެކްޓް ލައިބިލިޓީ މުއްދަތު

15. "ޑިފެކްޓް ލައިބިލިޓީ މުއްދަތު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އިމާރާތްކުރުމުގެ އެއްބަސްވުމެއްގެ ދަށުން، އެ އިމާރާތްކުރުން ނިމާ ތާރީޚުން ފެށިގެން، އެ އިމާރާތުގައި ރަނގަޅުކުރަންޖެހޭ ނުވަތަ މަރާމާތުކުރަންޖެހޭ ކަންކަންހުރިނަމަ އެކަންކަން އިމާރާތްކުރި ފަރާތުގެ ހަރަދުގައި ރަނގަޅުކޮށްދިނުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ އެންމެ ދަށު މުއްދަތެވެ.

އިނިޝަލް ޕީރިއަޑް

16. ސްޓްރާޓާ ޑިވެލޮޕްމަންޓްއެއްގައި ބަޔާންކުރާ "އިނިޝަލް ޕީރިއަޑް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނެއް ރަޖިސްޓްރީކުރާ ދުވަހުން ފެށިގެން

މެނޭޖްމަންޓް ކޮންޓްރެކްޓަރުންގެ ފުރަތަމަ އާންމު ބައްދަލުވުމާ ދޭތެރޭގައިވާ މުއްދަތަށްވެ.

(ށ) އިނީޝަލް ޕީރިއަޑް ފެށޭ ތާރީޚަކީ ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން ރަޖިސްޓްރީކުރާ ދުވަހެވެ.

(ނ) އިނީޝަލް ޕީރިއަޑް ހަމަވާ ތާރީޚަކީ އެއްމެދު އިމާރާތަކަށް ނިސްބަތްވާ ސްޓްރާޓާ ޕްލޭންގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓްތަކަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ މުޅި ޖުމްލަ ހިއްސާގެ އަދަދުގެ ތެރެއިން މަދުވެގެން ދިހަބައިކުޅަ އެއްބައި ހަމަވާ ވަރަށް، އެއްމެދު އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓް ވިއްކުމަށް/ދިނުމަށް ޑެވްލޮޕަރ ނުވަތަ ބިމުގެ އަސްލު ވެރިފަރާތުން އެއްބަސްވެފައިވާ ދުވަހަކަށެވެ.

އިންކަމްބަރަންސް

17. "އިންކަމްބަރަންސް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ބިމެއްގެ މައްޗަށް ނުވަތަ މުދަލެއްގެ މައްޗަށް އުފެދިފައިވާ ދަޢުވާ، ނުވަތަ ހިއްސާ، ނުވަތަ ގާރަންޓީ އިލްތިޒާމްތަކަށްވެ.

މެނޭޖްމަންޓް ކޮންޓްރެކްޓަރ

18. "މެނޭޖްމަންޓް ކޮންޓްރެކްޓަރ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އެއްމެދު އިމާރާތެއްގެ އާންމު ތަންތަނާއި އާންމު ވަސީލަތްތައް ބެލެހެއްޓުމާއި ބޭނުންކުރުމަށް، ހުރިހާ ޔުނިޓްތަކުގެ މިލްކުވެރިންގެ ގޮތުގައި އައްޔަންކުރާ ކޮންޓްރެކްޓަރއަކަށެވެ.

މެއިންޓެނަންސް ފަންޑު

19. "މެއިންޓެނަންސް ފަންޑު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އެއްމެދު އިމާރާތް ނުވަތަ އިމާރާތްތަކުގެ އާންމު ވަސީލަތްތަކާއި އިމާރާތް ބޭނުންކުރުމާއި ބެލެހެއްޓުމަށް ހިނގާ ޚަރަދުތައް ބެލެހެއްޓުމަށް އުފައްދާ ފަންޑެވެ.

ލިމިޓެޑް ކޮމަން ޕްރޮޕަޓީ

20. "ލިމިޓެޑް ކޮމަން ޕްރޮޕަޓީ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އެއްމެދު އިމާރާތްތަކުގައި ހިމެނޭ ވަކި ޔުނިޓްތަކަކަށް ޚާއްސަކޮށްދީފައިވާ އާންމު ތަންތަނެވެ. މި ބައިތަކަށް ހިމެނޭ ބަލްކަނީ، މެނޭޖްމަންޓް ކޮންޓްރެކްޓަރގެ ބެލުމުގެދަށުން، އެ ބައިތައް ކަނޑައެޅިފައިވާ ޔުނިޓްތަކުގެ ބޭނުމަށްޓަކައެވެ.

ގަންނަ ފަރާތް

21. "ގަންނަ ފަރާތް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އެއްވެސް އިމާރާތެއްގެ ޔުނިޓެއް
ގަތުމަށާއި ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށް އެދޭ ފަރާތެވެ. މީގެ ތެރޭގައި ފަރުދުންނާއި
ޤާނޫނީ ޝަޚްޞުވެސް ހިމެނެއެވެ.

ސްޓްރާޓާ އުސޫލު

22. "ސްޓްރާޓާ އުސޫލު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ބިމެއްގައި ބިނާކޮށްފައިވާ
ނުވަތަ ބިނާކުރަން ޕްލޭންކުރާ އިމާރާތެއް ނުވަތަ އިމާރާތްތަކެއްގައި ހިމެނޭ
ޔުނިޓްތައް، ވަކިވަކި ފަރާތްތަކަށް މިލްކުކުރުމުގެ އިތުރުން، ހުރިހާ
މިލްކުވެރިންގެ އެކުގައި ބިމާއި އިމާރާތުގެ އާންމު ތަންތަން ވަކި ހަމަތަކެއްގެ
މަތިން ބޭނުންކުރުމާއި ބެލެހެއްޓުމަށް ޒާއިމުކުރެވޭ އުސޫލަށެވެ.

ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން

23. "ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން" ކަމަށް ބުނެފައިވަނީ، ބިމާއި އިމާރާތް ނުވަތަ
އިމާރާތްތަކެއްގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓްތަކާއި، އާންމު ތަންތަން ވަކިވަކި ބައިތަކެއްގެ
ގޮތުގައި ކަނޑައަޅައި ބައިކުރާ ގޮތެވެ. މިގޮތުން ބައިކުރާ އިމާރާތްތަކުގައި
ހިމެނޭ އިމާރާތުގެ ޕްލޭންތަކާއި، ޔުނިޓްތަކުގެ ތަފްސީލުގެ އިތުރުން
ޔުނިޓްތަކަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ހިއްސާގެ މިންވަރު އަންގައިދޭ ތާވަލު
ހިމެނެއެވެ.

ޝެއާޑް އޭރިއާ ސްޓްރާޓާ ޔުނިޓު

24. "ޝެއާޑް އޭރިއާ ސްޓްރާޓާ ޔުނިޓު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ސްޓްރާޓާ
ޕްލޭންގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓްތަކާއި ޔުނިޓްތަކުގެ ތަފްސީލުތަކާއި، އެ ޔުނިޓްތަކުގެ
މިންތަކާއި، އަދި ޔުނިޓްތަކުގެ މިނާ ގުޅިގެން އެ ޔުނިޓްތަކަށް ކަނޑައެޅޭ،
ހިއްސާގެ އަދަދު އަންގައިދޭ ތާވަލެވެ.

ސިންކިންގ ފަންޑު

25. "ސިންކިންގ ފަންޑު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އެއްވެސް އިމާރާތެއް ނުވަތަ
އިމާރާތްތަކެއްގެ ޔުނިޓްތަކުގެ ވެރިފަރާތްތަކުން އިމާރާތް ބެލެހެއްޓުމަށްޓަކައި
ބެލެހެއްޓުމުގައި ހިނގާ ކުޑަކުޑަ ހަރަދުތައް ބެލެހެއްޓުމަށް އުފައްދާ ފަންޑެވެ.

ސްޓްރާޓާ ސްކީމް

26. "ސްޓްރާޓާ ސްކީމް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޔުނިޓްތަކާއި އާންމު ތަންތަން
ހިމެނޭގޮތަށް ބިނާކޮށްފައިވާ ނުވަތަ ބިނާކުރަން ޕްލޭންކުރާ އިމާރާތެއް ނުވަތަ
އިމާރާތްތަކެއްގެ ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން ރަޖިސްޓަރީކުރުމާއެކު، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން
އުފެދޭ ވަކި އުސޫލުތަކާއި ހަމަތަކެއްގެ މަތިން އެއްގޮތަށް އިމާރާތް

ބޭނުންކުރުމާއި ބެލެހެއްޓުމަށް އެކުލަވާ ސިސްޓަމެވެ.

ސްޓޭޓް ޑިވެލޮޕްމަންޓް

27. "ސްޓޭޓް ޑިވެލޮޕްމަންޓް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ބިމެއް އަލުން ތަރައްޤީކުރުމަށް ރާވާފައިވާ އިމާރާތްތަކާ ޕްރޮޖެކްޓް ހުރަހަކައި، ސްޓްރަކްޗަރ ޕްލޭނެއް އެކުލަވާލާ އެކި ފިޔަވަޅުތަކުން ބަލާލައިގެން މަސައްކަތް ހިންގުމަށެވެ.

ސްޓްރަކްޗަރ ރޯލް

28. "ސްޓްރަކްޗަރ ރޯލް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޑޮކިއުމަންޓް ކޮމްޕިއުޓަރސިސްޓަމް އެއްވެސް އިމާރާތް ބެލެހެއްޓުމާއި ބޭނުންކުރުމަށްޓަކައި، އެއްވެސް އިމާރާތުގައި ޔުނިޓްތަކާގުޅޭ މައުލޫމާތުތަކެއް ރެކޯޑްކުރުން ބެލެހެއްޓުމާ ލިޔެކިޔުމަށެވެ. މި މައުލޫމާތުގެ ތެރޭގައި ޔުނިޓްތަކާއި ޔުނިޓްތަކުގެ ކުއްޔަށްދޭ ފަރާތްތަކުގެ މައުލޫމާތުތަކާއި، އެއްގޮތަށް އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ ރަސްމީތަކުގެ މައުލޫމާތުތަކާއި، އިންޝުއަރަންސް ފަދަ މައުލޫމާތުތަކެވެ.

ޔުނިޓުގެ ރަޖިސްޓަރީ

29. "ޔުނިޓުގެ ރަޖިސްޓަރީ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އެއްވެސް އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ، ޔުނިޓުގެ ވެރިފަރާތަކުން ދޫކުރާ ރަޖިސްޓަރީއެވެ.

ޔުނިޓުގެ ވެރިފަރާތް

30. "ޔުނިޓުގެ ވެރިފަރާތް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ސްޓްރަކްޗަރ ރޯލްގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓެއްގެ މިލްކުވެރި ފަރާތްތަކުގައި އާ ޔުނިޓުގެ ރަޖިސްޓަރީގައި ބަޔާންކުރާ ފަރާތެވެ.

ޔުނިޓް

31. "ޔުނިޓް" ކަމަށް ބުނެފައިއެވަނީ، ސްޓްރަކްޗަރ ރޯލްގައި ހިމެނޭ އިމާރާތް ނުވަތަ އިމާރާތްތަކުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ، ވަކިން މިލްކުކުރެވޭ ޔުނިޓެވެ. އެ ޔުނިޓަކީ އިމާރާތުގެ އެއްބައި އެކުގައި ނުވަތަ އެއް ބައިގައި ހިމެނޭ ވަކި ޔުނިޓެއް ނުވަތަ އެއް ބައިއަށްވުރެ ގިނަ ބައިގެ މައްޗަށް އެކުލަވާ ޔުނިޓެއް ކަމުގައި ބެލިދާނެއެވެ. އަދި މި ފަދަ ޔުނިޓަކީ ދިރިއުޅުމަށް ދޫކުރާ ފްލެޓް/އެޕާޓްމަންޓް ނުވަތަ ވިޔަފާރި ކުރުމަށް ދޫކުރާ ޔުނިޓެއްކަމަށް ސްޓްރަކްޗަރ ރޯލްގައި ހިމެނިފައި އޮންނާނެއެވެ.

ފަސްވަނަ ބާބު

ބިމާއި އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ ބައިތައް ކަނޑައެޅުން

ބިމާއި އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ
ބައިތައް ކަނޑައެޅުން

32. ކޮންމެ ސްޓްރެޓާ ޕްރޮޖެކްޓެއްގައި، މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިން، ބިމާއި އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ ބައިތައް ކަނޑައަޅަންވާނެއެވެ.

ސްޓްރެޓާ ޕްރޮޖެކްޓް ހުއްދަ
ހޯދުމަށް ހުށަހަޅާ އިމާރާތުގައި
ހުންނަންޖެހޭ ސިފަ/ޝަރުތު

33. ސްޓްރެޓާ ޕްރޮޖެކްޓް ހުއްދަ ހޯދުމަށް ހުށަހަޅާ އިމާރާތް ނުވަތަ އިމާރާތްތަކުގައި އަންނަނިވި ކަންކަން ފުރިހަމަ ވާންވާނެއެވެ.

(ހ) ބިމުން ފެށިގެން، އެއްބުރިއަށް ވުރެ ގިނަ ބުރީގެ މައްޗަށް އުފުލިގެން، އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓްތަކާއި އާންމު ތަންތަނާއި ވަސީލަތްތައް ވަކިވަކި ބައިތަކެއްގެ ގޮތުގައި ބިނާ ކޮށްފައިވާ ނުވަތަ ބިނާކުރަން ޕްލޭނުކުރާ އިމާރާތެއް ކަމުގައިވުން؛

(ށ) ބިމާއި އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ ވަކިވަކި ޔުނިޓްތަކުގައި އާންމު ތަންތަނުގައި ވަކިން އަސާސީ ޚިދުމަތްތައް ޤާއިމުކޮށްފައި ހުރުން؛

(ނ) ބިމާއި އިމާރާތަށާއި އަދި އެ ބިމާއި އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ ވަކިވަކި ޔުނިޓްތަކަށް، އެއް ޔުނިޓް އަނެއް ޔުނިޓަކުން އަސަރު ނުކުރާނެހެން ވަދެ ނިކުމެވޭ ގޮތަށް ހުރުން؛

(ރ) ބިމާއި އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ ބައިތައް ވަކިވަކި ބައިތަކެއްގެ ގޮތުގައި ކަނޑައެޅިގެން ސްޓްރެޓާ ޕްރޮޖެކްޓް ހުއްދަ ހޯދުމަށް ހުށަހަޅާ ބިމާއި އިމާރާތަކީ އިމާރާތްކުރުމުގެ ޤާނޫނާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބިމާބެހޭ ޤާނޫނާއި، ސަރުކާރުގެ ކަމާބެހޭ އިދާރާއަކުން ހުއްދަ ދީފައިވާ ތަންތަން ކަމުގައިވުން.

ޔުނިޓް ވަކިކުރާ އިން

34. އިމާރާތެއްގައި އެއް ޔުނިޓާއި އަނެއް ޔުނިޓް ވަކިކުރާ އިންފާރެއް ވާނަމަ، އެ ދެ ޔުނިޓް ވަކިކުރާ އިމަކީ، މި ޤާނޫނުގައި ވަކިގޮތަކަށް ކަނޑައަޅާފާ ހިނދަކު، އެ އިންފާރުގެ ދިމާ މެދެވެ.

ބިމާއި އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ ބައިތަކަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ބޭނުން ބަދަލުކުރުން

35. މި ޤާނޫނުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، ބިނާކޮށްފައިވާ ނުވަތަ ބިނާކުރާ ނުވަތަ ބިނާކުރަން ޤަސްދުކުރާ އިމާރާތްތައް ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތްތަކުގެ ތެރެއިން ގޮތަކަށް ބިމާއި އިމާރާތުގެ ހިމެނޭ ބައިތައް ބޭނުންކުރުމަށް ކަނޑައަޅައި، ބަޔާންކޮށްފައި ހުންނަންވާނެއެވެ.

(ހ) ހަމައެކަނި ދިރިއުޅުމުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި؛

(ށ) ހަމައެކަނި ވިޔަފާރީގެ ބޭނުމަށްޓަކައި؛

(ނ) ދިރިއުޅުމާއި ވިޔަފާރީގެ ބޭނުމަށް ބޭނުންކުރުމަށްޓަކައި.

ހަތަރުވަނަ ބާބު

ސްޓްރާޓާ ޓައިޓަލް ހުއްދަ ދިނުން

ސްޓްރާޓާ ޓައިޓަލް ހުއްދަ ހޯދުން

36. (ހ) މި ބާބުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިން، ސްޓްރާޓާ ޓައިޓަލް އެކުލަވާލައި، އެ ޓައިޓަލް ހުއްދަ ހޯދުމަށް، ބިމުގެ އަސްލު ވެރިފަރާތަކުން ނުވަތަ ބިމުގެ އަސްލު ވެރި ފަރާތުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ފަރާތަކުން ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ށ) މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލުތަކާ ހަމަތަކުގެ މަތިން ސްޓްރާޓާ ޓައިޓަލް ހުއްދަ ހޯދުމަށް ހުށަހަޅާނީ، މިނިސްޓްރީން ކަނޑައަޅާ ފޯމު ފުރިހަމަކޮށް، މިނިސްޓްރީއަށެވެ.

ސްޓްރާޓާ ޓައިޓަލް ހުއްދަ ހޯދުމަށް ހުށަހަޅާ އިމާރާތްތައް

37. (ހ) ސްޓްރާޓާ ޓައިޓަލް ހުއްދަ ހޯދުމަށް އެދި، ބިނާކޮށް ނިމިފައިވާ އިމާރާތްތަކާއި، އިމާރާތުގެ ބައެއް ނުވަތަ ޔުނިޓެއް ނިމިފައިވާ

އިމާރާތްތަކާއި އަދި އަލުން ތަރައްޤީކުރަމުން ރޭވިފައިވާ އިމާރާތް ނުވަތަ ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓުކުންވެސް ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ މަޤްސަދަށްޓަކައި ބިނާކޮށް ނިމިފައިވާ އިމާރާތްތަކުގެ ގޮތުގައި ބެލޭނީ ދިރިއުޅުމުގެ ހުއްދަ ދޫކޮށްފައިވާ އިމާރާތްތަކަށެވެ. އަދި އިމާރާތުގެ ބައެއް ނުވަތަ [illegible] ނިމިފައިވާ އިމާރާތް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މަދުވެގެން 2 (ދޭއް) [illegible] އިމާރާތް [illegible] [illegible] [illegible].

38. ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން ހުއްދަ ހޯދުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ އިމާރާތާއި [illegible]

(ހ) މި ޤާނޫނުގެ 37 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން ނިސްބަތްވާ ބިމާއި އިމާރާތުގެ ކުރެހުން އެކުލަވާލަންޖެހޭ ގޮތުގެ ތަފްސީލު، އެ [illegible] [illegible] އަދި ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން ނިސްބަތްވާ ބިމާއި އިމާރާތުގެ [illegible] [illegible] ސްޓްރާޓާ ޔުނިޓްތަކާއި ހިއްސާވާ [illegible] [illegible] [illegible]، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.

(ނ) ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން ހުއްދަ ހޯދުމަށް ހުށަހަޅާ ބިނާތަކާ ދިރިއުޅުމުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅަންވާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ނ) ގެ ދަށުން އެކުލަވާލަންޖެހޭ ގަވާއިދުތައް، މި ޤާނޫނު [illegible] [illegible] ފެށިގެން 60 (ފަސްދޮޅަސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެކުލަވާލަންވާނެއެވެ.

39. ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނުގައި ހިމެނޭ މަޢުލޫމާތުތައް

އެއްވެސް އިމާރާތެއްގެ ބައެއްގައި ހުއްދަ ހޯދުމަށް، ހުށަހަޅާ ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނުގައި ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މަޢުލޫމާތު ހުންނަންވާނެއެވެ.

(ހ) ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން ނިސްބަތްވާ ބިމަކީ އަމިއްލަ ނުވަތަ ބަންޑާރަ ބިމެއްކަން؛

(ށ) ގޯތީގެ ނުވަތަ ގޯއްޗާއި އިމާރާތުގެ ރަޖިސްޓަރީ ނަންބަރު؛

(ނ) ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ ގޯތީގެ ނަން ނުވަތަ ސްޓޭޓް ޑިވެލޮޕްމަންޓްއެއްގެ ދަށުން ބިނާކުރަން ގަސްދުކުރާ އިމާރާތެއްނަމަ، އެ ސްކީމަށް ކިޔާ ނަން؛

(ރ) ބިމާއި އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓުތަކާއި، އިމާރާތުގެ އާންމު ތަންތަން ހިމެނޭ ބައިތަކުގެ ތަފްސީލު؛

(ބ) ބިމާއި އިމާރާތް ނުވަތަ އިމާރާތްތަކެއް ބައިކުރާއިރު، ކޮންމެ ޔުނިޓެއްގެ ހިއްސާގެ މިންވަރު ވަކިވަކިން އަދި ހުރިހާ ޔުނިޓުތަކެއްގެ ޖުމްލަ ހިއްސާގެ މިންވަރު؛

(ޅ) މި މާއްދާގެ (ރ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބައިތަކުގެ އެރިއާތަކާއި މިންތައް އަދި ޕްލޭން ތަކުގެ ބޮޑުމިންތަކާއި ވަކި މިންތައް؛

(ކ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ އިތުރު މަޢުލޫމާތު.

ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނަށް ހުއްދަ ހޯދުމަށް ހުށަހަޅަންޖެހޭ ލިޔެކިޔުންތައް

40. މި ޤާނޫނުގެ 39 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މަޢުލޫމާތުތަކުން ހިމެނޭގޮތުން، ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނަށް ހުއްދަ ހޯދުމަށް ހުށަހަޅާއިރު، އެ ޕްލޭނާއެކު އަންނަނިވި ލިޔެކިޔުންތައް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ހ) ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނަށް ހުއްދަ ހޯދުމަށް އެދޭ ފޯމު؛

(ށ) އެއްމެދު އިމާރާތެއްގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށް ބިމުގެ އަސްލު ވެރިފަރާތުން ނުވަތަ ފަރާތްތަކުން ހުށަހަޅާ އިޤްރާރު؛

(ނ) މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ހިންގުމަށް ހުށަހަޅާ ގަވާއިދާއި، އެއްމެދު އިމާރާތުގެ އާންމު ތަންތަން ބޭނުންކުރުމާއި ބެލެހެއްޓުމަށް ހުށަހަޅާ ބަޔާން؛

(ރ) [illegible] ޢިމާރާތުގެ އާންމު ތަންތަން ބޭނުންކުރުމާއި ބެލެހެއްޓުމަށް ކަނޑައަޅާ މެއިންޓެނަންސް ފަންޑު ބެލެހެއްޓުމާއި އަދި [illegible] [illegible] ބަޔާން؛

(ބ) ކައުންސިލުން ސާރވޭކޮށް، މިންކޮށް ފާހަގަކޮށްދީފައިވާ އެންމެ ފަހުގެ ބިމުގެ ޗާޓް؛

(ޅ) މި މާއްދާގެ (ބ) ގައި ބަޔާންކުރާ ބިމުގެ ޗާޓް ނިސްބަތްވާ ޢިމާރާތުގެ [illegible]، އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] ޢިމާރާތުގެ [illegible] ބައެއްގެ [illegible] [illegible]، އެ ބައެއް، [illegible] އެ [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

(ކ) [illegible] ރަޖިސްޓަރީ ނުވަތަ [illegible] ޢިމާރާތުގެ ރަޖިސްޓަރީ؛

(އ) ޢިމާރާތުގެ [illegible] [illegible] [illegible] އަދި ޢިމާރާތުގެ [illegible] [illegible] [illegible]؛

(ވ) [illegible] [illegible] ޢިމާރާތުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؛

(މ) [illegible] [illegible] ރަޖިސްޓަރީ [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] ޢިމާރާތުގެ [illegible] ރަޖިސްޓަރީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؛

(ފ) [illegible] ޢިމާރާތުގެ [illegible]، ޢިމާރާތުގެ [illegible] [illegible] [illegible]؛

(ށ) އިމާރާތެއްގެ ބައެއް ނިމިފައިވާނަމަ، ޕްރޮޖެކްޓް ޑެވެލޮޕަރ ނުވަތަ އިންޖިނިއަރ ސޮއިކޮށްފައިވާ ޕްރޮގްރެސް ރިޕޯޓް އަދި މަސައްކަތުގެ ޝެޑިއުލް؛

(ނ) ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން ރަޖިސްޓްރީކުރުމަށް ދައްކަންޖެހޭ ފީ؛

(ރ) ބިމާއި އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓުތަކާއި އާންމު ތަންތަން ވަކިކޮށް ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ ކުރެހުމާއި ޝެޑިއުލް އޮތް ސްޓްރާޓާ ޔުނިޓްސްޓާއި ހިއްސާގެ ތާވަލް.

ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓްގެ ދަށުން ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން ހުއްދަ ހޯދުމަށް ހުށަހަޅަންޖެހޭ ލިޔުންތައް

41. ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓްގެ ދަށުން ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން ހުއްދަ ހޯދުމަށް ހުށަހަޅާއިރު، އަންނަނިވި ލިޔެކިޔުންތައް މިނިސްޓްރީއަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ހ) މި ޤާނޫނުގެ 40 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ލިޔެކިޔުންތައް؛

(ށ) ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ހިންގުމަށް ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ ޕްރޮޕޯސަލް؛

(ނ) މަޝްރޫޢު ކުރިއަށްގެންދާނެ ތާވަލާއި ޝެޑިއުލް.

ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން ހުއްދަ ދިނުން

42. ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން ހުއްދައަށް އެދި ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމުގައި، މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ ޝަރުތުތައް ފުރިހަމަ ވާނަމަ، ގަވާއިދުގައި ބުނެފައިވާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ހުއްދަ ދޫކުރަންވާނެއެވެ.

ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން ހުއްދަ ހޯދުމަށް ހުށަހަޅައިފައިވާ ހުށަހެޅުން ފުރިހަމަ ނުވުން

43. ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން ހުއްދައަށް އެދި ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމުގައި، މި ޤާނޫނާއި އަދި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ ޝަރުތުތައް ފުރިހަމަ ނުވާނަމަ، އެ ފުރިހަމަނުވާ ކަމެއް ފުރިހަމަކުރުމަށްފަހު އަލުން ހުށަހެޅުމަށް ގަވާއިދުގައި ބުނެފައިވާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި އެ ފަރާތަށް އަންގަންވާނެއެވެ.

މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ރަޖިސްޓްރީކުރުން

44. (ހ) ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން ހުއްދަ ހޯދުމަށް ހުށަހެޅުމުން، އެ ލިޔެކިޔުންތައް ބަލައި ފާސްކުރުމާއެކު، މި ޤާނޫނާއި ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ

އުސޫލުތަކާއި ހަމަތަކުގެ މަތިން އެ ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނަށް ނިސްބަތްވާ
މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ރަޖިސްޓަރީކުރަންވާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ ދަށުން ރަޖިސްޓަރީކޮށްދޭ މެނޭޖްމަންޓް
ކޯޕަރޭޝަންތަކުގެ ދަފްތަރެއް މިނިސްޓްރީން ބަލަހައްޓަންވާނެއެވެ.

މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ރަޖިސްޓަރީވުމާއި ގުޅިގެން އަންނަ އިޖްރާއަތުތައް

45. މި ޤާނޫނުގެ 44 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ރަޖިސްޓަރީވުމާއިއެކު، މި ބާބުގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލާ ހަމަތަކުގެ މަތިންނާއި، އަންނަނިވި އިޖްރާއަތުތައް މިނިސްޓްރީން ފުރިހަމަ ކުރަންވާނެއެވެ.

(ހ) ހުއްދަ ދޫކޮށްފައިވާ ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނާއި މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަންގެ ސެޓްފިކެޓްގެ އަސްލު ކޮޕީ، 15 (ފަނަރަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ސިޓީ ކައުންސިލު ނުވަތަ ރަށު ކައުންސިލަށް ފޮނުވުން؛

(ށ) ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން ނިސްބަތްވާ ސަރަޙައްދު ހުއްދަ ދިނުމުން، މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލުތަކާއި ހަމަތަކުގެ މަތިން، އެއްމެ އިމާރާތްތަކުގައި ހިމެނޭ ބިންތަކާއި ރަޖިސްޓަރީކުރުމުގެ ހުއްދަ ދިނުން.

ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން ދަފްތަރުކޮށް ބެލެހެއްޓުން

46. މިޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލުތަކާއި ހަމަތަކުގެ މަތިން ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން ހުއްދަ ދިނުމަށްފަހު، ހުއްދަ ދޫކުރާ ސްޓްރާޓާ ޕްލޭންތައް ދަފްތަރުކުރުމާއި، ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން ހިނގާ އިސްލާހުތައް ދަފްތަރުކުރަމުން، މިނިސްޓްރީން ބަލަހައްޓަންވާނެއެވެ.

ފަސްވަނަ ބާބު

ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނަށް ބަދަލު ގެނައުން

ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނަށް ބަދަލު ގެނައުން

47. މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލުތަކާއި ހަމަތަކުގެ މަތިން ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނަށް ބަދަލުގެނައުމަށް، ބިމުގެ ވެރިފަރާތަށް ނުވަތަ ބިމުގެ ވެރިފަރާތުން ކަނޑައަޅާ ފަރާތަކުން، މިނިސްޓްރީން އެކަމަށް ކަނޑައަޅާ ފޯމު

މެދުވެރިކޮށް ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.

ސްޓްރާޓާ ޕްލޭންގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓަކަށް ނުވަތަ ޔުނިޓުތަކަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ޙިއްސާގެ ޢަދަދަށް ބަދަލު ގެނައުން

48. ހުއްދަ ދޫކޮށްފައިވާ ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނެއްގެ ހިމެނޭ ޔުނިޓުތަކަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ޙިއްސާގެ މިންވަރު ބަދަލު ކުރެވޭނީ އަންނަނިވި ޙާލަތްތަކުގައެވެ.

(ހ) ސްޓްރާޓާ ޕްލޭންގައި ހިމެނޭ ކުށެއް އިސްލާޙުކުރުމުގެ ގޮތުން ޔުނިޓަކަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ޙިއްސާގެ އަދަދަކަށް ބަދަލު ގެނައުން؛

(ށ) ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޝަރުޢީ ކޯޓަކުން ކޮށްފައިވާ ޙުކުމެއްގެ ސަބަބުން ޙިއްސާގެ އަދަދަށް ބަދަލު ގެނައުން؛

(ނ) މި ޤާނޫނުގެ ހަތްވަނަ ބާބުގައި ބަޔާންކުރާ ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ހިންގުމާބެހޭ ހަމަތަކާއި އުސޫލުތަކުގެ ދަށުން އިމާރާތަށް ގެންނަ ބަދަލުތައް؛

(ރ) މި ޤާނޫނުގެ 56 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ، ރީޑިވެލޮޕްމަންޓް ޕްރޮސެސްއެއްގެ ދަށުން ގެންނަ ބަދަލުތައް.

ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނަށް ބަދަލު ގެނައުމަށް ހުށަހެޅުން

49. އެއްގަމު އިމާރާތްގައި ހިމެނޭ ހުރިހާ ޔުނިޓުތަކުގެ ރަޖިސްޓަރީ ވެރިންގެ ހުއްދަ ދޫކޮށްފައިވާ ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނަށް ބަދަލެއް ގެނައުމަށް ބޭނުންވެއްޖެނަމަ، އެ ބަދަލު ގެނެވޭނީ އަންނަނިވި ގޮތުގެމަތިންނެވެ.

(ހ) ހުރިހާ ޔުނިޓްއެއްގެ ވެރިފަރާތްތަކުން، އެންމެން އެކުގައި ބަދަލުކުރުމަށް ތާއީދުކުރުން؛

(ށ) ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނަށް ގެނައުން ހުށަހަޅާ ބަދަލުގެ ސަބަބުން އަސަރުކުރާ ޔުނިޓް ނުވަތަ ޔުނިޓްތަކުގެ ވެރިފަރާތްތަކުން، ޔުނިޓް ބަދަލުކޮށްފައިވާނަމަ، ބަދަލު ފާސްކުރުމަށް އިޢުތިރާޟު ނުކުރުން.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ބަދަލުގެނެވޭނީ ޑެވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނަށް އެ ބާރު ދީފައިވާނަމަ، އާންމު ޤަރާރަކުން ޑެވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނުން ފާސްކުރުމުންނެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ށ) ގައި ބަޔާންކުރާ ބަދަލު ގެނައުމަށް އެންމެ މަދުވެގެން ހުރިހާ ޔުނިޓްތަކުގެ ވެރިފަރާތްތަކަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ މުޅި ޖުމްލަ ހިއްސާގެ އަދަދުގެ ތެރެއިން މަދުވެގެން 80% (އައްޑިހަ އިންސައްތަ) ހަމަވާން ޖެހެއެވެ.

ސްޓޭޖް ޑިވަލޮޕްމަންޓްގެ ދަށުން ކުރިއަށްދާ ސްކީމްތަކުގެ ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން ބަދަލުކުރަން ހުށަހެޅުން

50. ސްޓޭޖް ޑިވަލޮޕްމަންޓްގެ ދަށުން ކުރިއަށްދާ ސްކީމްތަކުގެ ކުރިއަށްދާ ސްކީމްތަކުގައި ހިމެނޭ ސްޓްރާޓާ ޕްލޭންތައް، މި ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ބަދަލެއް ގެންނަން ބޭނުންވެއްޖެނަމަ، އެ ބަދަލު ގެނެވޭނީ މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ސްޓޭޖް ޑިވަލޮޕްމަންޓް ހިންގުމާބެހޭ ގަވާއިދުގެ ދަށުންނެވެ.

ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން ބަދަލު ގެނައުމަށް ހުށަހަޅަންޖެހޭ ލިޔެކިޔުންތައް

51. ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން ބަދަލު ގެނައުމަށް އެދި ހުށަހަޅާއިރު އަންނަނިވި ލިޔެކިޔުންތައް މިނިސްޓްރީއަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ހ) ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން ބަދަލުކުރުމަށް އެދޭ ފޯމް؛

(ށ) ކައުންސިލުން ގޯތީގައި އިމާރާތްކުރުމަށް، އެންމެ ފަހުން އިސްލާހުކުރެވި، ފާސްކޮށްފައިވާ ކުރެހުމުގެ ކޮޕީ؛

(ނ) މި ޤާނޫނުގެ ހަތަރުވަނަ ބާބުގެ ދަށުން ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނަށް ހުއްދަ ދޫކޮށްފައިވާ ލިޔުން؛

(ރ) މި ޤާނޫނުގައި ހަމަތަކާއި އުސޫލުތަކުގެ މަތިން އިސްލާހުކޮށްފައިވާ ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން އަދި އިސްލާހުކޮށްފައިވާ ޝެޑިއުލް އޮފް ސްޓްރާޓާ ޔުނިޓްތަކުގެ ހިއްސާގެ ތާވަލު؛

(ބ) ކައުންސިލުން އިމާރާތް ބޭނުންކުރުމަށް ހުއްދަ ދޫކޮށްފައިވާނަމަ، އެ ހުއްދައިގެ ކޮޕީ؛

(ޅ) ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން ބަދަލުކުރުމަށް މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަންގެ ހުއްދަ ދީފައިވާ ބޯޑް ރިޒޮލިއުޝަން، ސިޓީއާއި އެކުގައި؛

(ކ) ސްޓްރާޓާ ޕްލޭންއެއް ބަދަލުކުރުމަށް ގެންނަ ބަދަލަކީ އިނިޝިއަލް ޕީރިއަޑްގެ ތެރޭގައި ގެންނަ ބަދަލެއް ކަމުގައިވާނަމަ، މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ހިންގުމާގުޅޭގޮތުން އެކުލަވާލާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ބަދަލު ގެނައުމަށް ހުށަހަޅަންޖެހޭ ޑޮކިއުމަންޓެއް.

ޝެޑިއުލް އޮފް ސްޓްރާޓާ ޔުނިޓްސް އަދި ހިއްސާގެ އަދަދު އިސްލާހުކުރުން

52. ސްޓްރާޓާ ޕްލޭންގައި ހިމެނޭ ޝެޑިއުލް އޮފް ސްޓްރާޓާ ޔުނިޓްސް އަދި ޔުނިޓްތަކަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ހިއްސާގެ އަދަދު ބަދަލުކުރެވޭނީ އަންނަނިވި ކަންކަމަށް ބެލުމަށްފަހުގައެވެ.

(ހ) ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ ސްޓްރާޓާ ޕްލޭންގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓެއް ވިއްކާފައި ނުވަތަ ޔުނިޓް ރަޖިސްޓަރީ ކުރެވިފައިވާނަމަ، ޔުނިޓެއް ކަނޑައެޅިފައިވާ ހިއްސާގެ އަދަދު ބަދަލުކުރެވޭނީ އެ ހުރިހާ ޔުނިޓް ގަނެފައިވާ ފަރާތުން އެ ބަދަލުގެނައުމަށް އެއްބަސްވެފައިވާނަމައެވެ.

(ށ) ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓްގެ ދަށުން ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ ސްޓްރާޓާ ޕްލޭންގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓެއް ވިއްކާފައިނުވާނަމަ، ޔުނިޓަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ހިއްސާގެ އަދަދު ބަދަލުކުރެވޭނީ އިމާރާތުގެ މުޅި ޖުމްލަ ހިއްސާގެ އަދަދަށް އެއްވެސް ބަދަލެއް ނާންނަ ގޮތެއްގެ [illegible] ފާސްކުރުމަށްފަހުގައެވެ.

(ނ) ސްޓްރާޓާ ޕްލޭންގައި ހިމެނޭ އެއްވެސް ޔުނިޓެއްގެ ރަޖިސްޓަރީ އުވުން ފަރާތަކަށް ބަދަލުކުރުމާއި، ގެންދިއުމުގެ އެއްވެސް މުޢާމަލާތެއް ކުރެވޭނީ މި ގާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލުތަކާ

ހަމަތަކުގެ މަތިން ޝެޑިއުލް އޮތް ސްޓްރާޓާ ޔުނިޓްސް
އިސްލާހުކުރުމަށްފަހު މިނިސްޓްރީގެ ހުއްދަ ލިބުމަށްފަހުގައެވެ.

ސަރުކާރުން ހިންގާ ބޯހިޔާވަހިކަމުގެ މަޝްރޫޢުތަކުގެ ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން ބަދަލުކުރުން

53. ސަރުކާރުން ހިންގާ ބޯހިޔާވަހިކަމުގެ މަޝްރޫޢުތަކުގެ ދަށުން އިމާރާތްކޮށްފައިވާ ތަންތަނުގެ ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން ބަދަލުގެނެވޭނީ، އެކަމާ ގުޅޭގޮތުން މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލުތަކާއި ހަމަތަކުގެ މަތިންނެވެ.

[illegible] އިމާރާތެއް ރިޑިވެލޮޕްކުރުން

54. [illegible] އިމާރާތުގެ [illegible] [illegible] ނުވަތަ ދިމާވާ [illegible] ސަބަބުން އިމާރާތް [illegible] ނުވަތަ [illegible] އިމާރާތުގެ ވެރިފަރާތްތަކުން އެ އިމާރާތުގެ [illegible] [illegible]، [illegible] އިމާރާތް ރިޑިވެލޮޕްކުރަން ބޭނުންވެއްޖެ ހިނދެއްގައި، މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ ހަމަތަކުގެ މަތިން ރިޑިވެލޮޕްމަންޓް ޕްލޭނެއް އެކުލަވާލައި މިނިސްޓްރީއަށް ހުށަހަޅައި ފާސްކުރަންވާނެއެވެ.

ވަކިން ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ [illegible] [illegible] ބިން [illegible] [illegible] އިމާރާތް ބިނާކުރުން

55. ވަކިން ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ އެއް [illegible] [illegible] ބިން [illegible]، [illegible] ވެރިފަރާތްތަކުން [illegible] އިމާރާތް ތަރައްޤީކުރަން ބޭނުންވެއްޖެ ހިނދެއްގައި، އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ރިޑިވެލޮޕްމަންޓް ޕްލޭނާއި [illegible] [illegible]

56. މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ [illegible] އިމާރާތް ރިޑިވެލޮޕްކުރުމަށް، އެކަމަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މިނިސްޓްރީއަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ހ) [illegible] އިމާރާތް ރިޑިވެލޮޕްކުރުމަށް [illegible] އިމާރާތުގެ [illegible] [illegible] ދަށުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

މުޅި ޖުމްލަ ޔުނިޓްތަކުގެ އަދަދުގެ ތެރެއިން މަދުވެގެން 80% (އަށްޑިހަ އިންސައްތަ) ހަމަވާން ޖެހޭނެއެވެ.

[illegible] އިމާރާތްތައް ރިޑިވެލޮޕްކުރުމުގެ ގަވާއިދު

57. [illegible] އިމާރާތެއްގެ ރިޑިވެލޮޕްމަންޓް ޕްލޭނެއްގެ ދަށުން އަލުން އިމާރާތް ތަރައްޤީކުރުމާގުޅޭ ގަވާއިދު، މި ޤާނޫނު ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 60 (ފަސްދޮޅަސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ހަދަންވާނެއެވެ.

ހަވަނަ ބާބު

ސްޓްރާޓާ ސްކީމް އުފެދުމާއި ހުއްދަދިނުން

ސްޓްރާޓާ ސްކީމް އުފެދުން

58. މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނަކަށް ހުއްދަ ލިބުމާއިއެކު، މި ބާބުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާގޮތަށް ސްޓްރާޓާ ސްކީމް ހުއްދަ ހޯދުމަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

ބިނާކޮށް ނިމިފައިވާ
އިމާރާތްތަކުގެ ސްޓްރާޓާ
ސްކީމަށް ހުއްދަ ހޯދުމަށް
ހުށަހަޅަންޖެހޭ ލިޔެކިޔުންތައް

59. ބިނާކޮށް ނިމިފައިވާ އިމާރާތްތަކުގެ ސްޓްރާޓާ ސްކީމަށް ހުއްދަ ހޯދުމަށް އަންނަނިވި ލިޔެކިޔުންތައް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ހ) ސްޓްރާޓާ ސްކީމަށް ހުއްދަ ހޯދުމަށް ހުށަހަޅާ ފޯމް؛

(ށ) ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނަށް ހުއްދަ ދޫކުރުމުގައިވާ ލިޔުން؛

(ނ) ޕްރޮޖެކްޓް މެނޭޖަރ ނުވަތަ އިންޖިނިއަރ ދޫކޮށްފައިވާ އިމާރާތް ނިމުނުކަން އަންގައިދޭ ލިޔުން ނުވަތަ ކޮމްޕްލީޝަން ސެޓްފިކެޓް؛

(ރ) މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ އެހެނިހެން މަޢުލޫމާތު.

ބިނާކޮށް ނިމިފައިވާ
އިމާރާތްތަކުގެ ސްޓްރާޓާ
ސްކީމަށް ހުއްދަ ދިނުމުގެ ކުރިން
ކަށަވަރުކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް

60. ބިނާކޮށް ނިމިފައިވާ އިމާރާތްތަކުގެ ސްޓްރާޓާ ސްކީމަށް ހުއްދަ ދިނުމުގެ ކުރިން އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ކަށަވަރުކުރަން ޖެހޭނެއެވެ.

(ހ) ބިމާއި އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ ހުރިހާ އާންމު ތަންތަން ނިމިފައިވުން އަދި އެތަންތަން ސާރވޭ ކުރެވި ހުށަހަޅާފައިވާ ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނާއި އެއްގޮތަށް ހުރިކަން ކަށަވަރުކުރުން؛

(ށ) ބިމާއި އިމާރާތުގެ އަސާސީ ޚިދުމަތްތައް ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނުގައިވާ ގޮތަށް ޤާއިމުކޮށްފައި ހުރުމުގެ އިތުރުން، މުޅި އިމާރާތަށް އިމާރާތް ބޭނުންކުރުމުގެ ހުއްދަ ލިބިފައިވުން.

އިމާރާތުގެ ބައެއް ނުވަތަ ޔުނިޓްތަކެއް ނިމިފައިވާ އިމާރާތްތަކުގެ ސްޓްރާޓާ ސްކީމަށް ހުއްދަ ހޯދުމަށް ހުށަހަޅަންޖެހޭ ލިޔެކިޔުންތައް

61. އިމާރާތުގެ ބައެއް ނުވަތަ ޔުނިޓްތަކެއް ނިމިފައިވާ އިމާރާތްތަކުގެ ސްޓްރާޓާ ސްކީމަށް ހުއްދަ ހޯދުމަށް މި ޤާނޫނުގެ 59 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކުގެ އިތުރުން އަންނަނިވި ލިޔެކިޔުންތައް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ހ) އިމާރާތުގެ ނިމިފައިވާ ބައިން، އެބައި ބޭނުންކުރުމަށް ދޫކޮށްފައިވާ ހުއްދަ؛

(ށ) މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ޤަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ އިތުރު މަޢުލޫމާތު.

ނިމިފައިނުވާ އިމާރާތާއި ޔުނިޓްތަކުގެ ނިމިފައިވާ ބައިން ސްޓްރާޓާ ސްކީމަށް ހުއްދަ ދިނުމުގެ ކުރިން ކަށަވަރުކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް

62. އިމާރާތުގެ ބައެއް ނުވަތަ ޔުނިޓްތަކެއް ނިމިފައިވާ އިމާރާތްތަކުގެ ސްޓްރާޓާ ސްކީމަށް ހުއްދަ ދޫކުރެވޭނީ އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ކަށަވަރުކުރުމަށް ފަހުގައެވެ.

(ހ) ބިމާއި އިމާރާތް ހިމެނޭ ހުރިހާ އާންމު ތަންތަން ނިމިފައިވުމާއި ދިރިއުޅުމުގެ ގޮތުން ދޫކޮށްފައިވާ ޔުނިޓްތަކާގުޅޭ އެންމެހާ އާންމު ތަންތަނާއި އެ ތަންތަން ސާރވޭ ކުރެވި ހުށަހަޅާފައިވާ ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނާއި އެއްގޮތަށް ހުރިކަން ކަށަވަރުކުރުން؛

(ށ) އިމާރާތުގެ މަދުވެގެން ދެ ޔުނިޓުނިމި، އަދި އެ ދެ ޔުނިޓަށް އަސާސީ ޚިދުމަތް ޤާއިމުކޮށްފައި ހުރުމާއެކު، ސްޓޭޖުން ހުއްދަ ހޯދުމަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ބައިން އިމާރާތް ބޭނުންކުރުމުގެ ހުއްދަ

ދޫކޮށްފައިވުން.

ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓްގެ ދަށުން
ސްޓްރާޓާ ސްކީމަކަށް ހުއްދަ
ހޯދުމަށް ހުށަހަޅަންޖެހޭ
ލިޔުންތައް

63. ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓްގެ ދަށުން ސްޓްރާޓާ ސްކީމަކަށް ހުއްދަ ހޯދުމަށް އަންނަނިވި ލިޔުންތައް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ހ) ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓްގެ ދަށުން ސްޓްރާޓާ ސްކީމަކަށް ހުއްދަ ހޯދުމަށް ހުށަހަޅާ ފޯމު؛

(ށ) ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނަށް ހުއްދަ ދޫކޮށްފައިވާކަމުގެ ލިޔުން؛

(ނ) ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ހިންގުމަށް ދެފަރާތުން ސޮއިކޮށްފައިވާ އެއްބަސްވުމުގައި ހިމެނޭ ޓައިމްލައިނާއި ޝެޑިއުލާ އެއްގޮތަށް މަޝްރޫޢު ކުރިއަށްދާގޮތުގެ ޕްރޮޖެކްޓް މެނޭޖަރ ނުވަތަ އިންޖިނިއަރ ސޮއިކޮށްފައިވާ ޕްރޮގްރެސް ރިޕޯޓް؛

(ރ) އެންމެފަހުގެ އިސްލާހުކޮށްފައިވާ ސެޓް އޮފް ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން؛

(ބ) އިމާރާތުގެ ނިމިފައިވާ ބައިން، އެބައި ބޭނުންކުރުމަށް ދޫކޮށްފައިވާ ހުއްދަ؛

(ޅ) މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އިތުރު މަޢުލޫމާތު.

ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓްގެ ދަށުން
ސްޓްރާޓާ ސްކީމަކަށް ހުއްދަ
ދިނުމުގެ ކުރިން
ކަށަވަރުކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް

64. ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓްގެ ދަށުން ސްޓްރާޓާ ސްކީމަކަށް ހުއްދަ ދޫކުރުމުގެ ކުރިން އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ކަށަވަރުކުރަންވާނެއެވެ.

(ހ) ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓްއާއި ގުޅޭގޮތުން މަޝްރޫޢު ހިންގުމަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ޕްރޮޕޯސަލް އެޕްރޫވްކޮށްފައިވާކަމާއި، ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ހިންގުމަށް [illegible] [illegible] މިނިސްޓްރީ [illegible]

ވެވޭ އެއްބަސްވުމުގައި ސޮއިކޮށްފައިވުން؛

(ނ) ބިމާއި އިމާރާތް ހިމެނޭ އާންމު ތަންތަން ނިމިފައިވުމާއި، ދިރިއުޅުމުގެ ހުއްދަ ދޫކޮށްފައިވާ ޔުނިޓްތަކާގޭ އެންމެހާ އާންމު ތަންތަން އަދި އެ ތަންތަން ސާރވޭ ކުރެވި ހުށަހަޅާފައިވާ ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނާއި އެއްގޮތަށް ހުރިކަން ކަށަވަރުކުރުން؛

(ރ) ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓްއެއްގެ ގޮތުގައި މަޝްރޫޢު ހިންގުމަށް ހުށަހަޅާފައިވާ އިމާރާތުގެ މަދުވެގެން 20% (ވިހި އިންސައްތަ) ނިމި، އެ ޔުނިޓްތަކަށް އަސާސީ ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށްފައި ހުރުމާއެކު ސްކީމަށް ހުއްދަ ހޯދުމަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ބަޔަށް އިމާރާތް ބޭނުންކުރުމުގެ ހުއްދަ ދޫކޮށްފައިވުން.

ހަތްވަނަ ބާބު

ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓް

ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓް

65. ސްޓްރާޓާ އުސޫލުން ތަރައްޤީކުރާ އިމާރާތް ނުވަތަ އިމާރާތްތަކެއް، ވަކި މަޝްރޫޢުއެއްގެ ދަށުން ކުރާ އިމާރާތްތަކާއިމެދު، ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓްއެއްގެ ދަށުން، ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން އެކުލަވާލާފައި، ސްޓްރާޓާ ސްކީމްގެ ހުއްދަ ހޯދުމަށް ހުށަހަޅަންވާނީ މި ބާބުގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލުތަކާ ހަމަޖެހޭގޮތުގެ މަތިންނެވެ.

ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓްގައި ހިމެނޭ ބައިތައް

66. ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓަކީ ބިމުގެ އަސްލު ވެރިފަރާތުން ނުވަތަ ޑިވެލޮޕަރގެ ފަރާތުން، ޕްރޮޖެކްޓްތަކެއް ބައިބަޔަށް ބަހާލައިގެން، އެއްފަހަރާ އިމާރާތްތައް ނުވަތަ އިމާރާތްތަކުގެ ބައެއް ތަރައްޤީކުރުމަށްފަހު ބާކީ ބައެއް ތަރައްޤީކުރާ ސްޓްރާޓާ ސްކީމެވެ. މި ސްކީމުގައި އަންނަނިވި ބައިތައް ހިމެނެއެވެ.

(ހ) އެއްގޮތް އިމާރާތެއް ތަރައްޤީކުރުމަށް ބިމުގެ އަސްލު ވެރިފަރާތުން ނުވަތަ އެ ފަރާތުން ކަނޑައަޅާ ޑިވެލޮޕަރ ހުށަހަޅާ ސްޓްރާޓާ

ޑިވަލޮޕްމަންޓްގެ ޕްރޮޕޯސަލް؛

(ހ) ސްޓޭޖް ޑިވަލޮޕްމަންޓް ހިންގުމަށް ސަރުކާރުގެ ކަމާބެހޭ އިދާރާއާ އެކުގައިވެވޭ، ސްޓޭޖް ޑިވަލޮޕްމަންޓްގެ އެއްބަސްވުން؛

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ށ) ގައި ބަޔާންކުރާ ސްޓޭޖް ޑިވަލޮޕްމަންޓް ޕްރޮޕޯސަލް އަދި އެއްބަސްވުމުގައި ހިމެނޭ ބައިތައް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ސްޓޭޖް ޑިވަލޮޕްމަންޓް ހިންގުމާބެހޭ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.

ސްޓޭޖް ޑިވަލޮޕްމަންޓް ހިންގުމަށް ހުށަހަޅުން

67. ސްޓޭޖް ޑިވަލޮޕްމަންޓެއްގެ ދަށުން އެއްވެސް އިމާރާތެއް ތަރައްޤީކުރުމަށް، ހުށަހަޅާނީ އަންނަނިވި ހަމަތަކާއި އުސޫލުގެ މަތިންނެވެ.

(ހ) ސްޓޭޖް ޑިވަލޮޕްމަންޓްގެ ދަށުން، ތަރައްޤީ ކުރުމަށް ގަސްދުކުރާ އެއްމެހައި އިމާރާތެއްގައި މަދުވެގެން 4 (ހަތަރެއް) ފަންގިފިލާ ހިމެނެންވާނެއެވެ.

(ށ) ސްޓޭޖް ޑިވަލޮޕްމަންޓެއް ހިންގާނީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ރަޖިސްޓްރީކޮށްފައިވާ 100% (ސަތޭކަ އިންސައްތަ) ދިވެހިންގެ ހިއްސާ ހިމެނޭ ކުންފުންޏެއް ނުވަތަ ޕާޓްނަރޝިޕެއް ނުވަތަ ކޯޕަރޭޓިވް ސޮސައިޓީއަކަށެވެ.

(ނ) ސްޓޭޖް ޑިވަލޮޕްމަންޓެއްގެ ދަށުން އެއްވެސް އިމާރާތެއް ތަރައްޤީކުރުމަށް ހުށަހަޅަނީ، މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާފަދަ ކުންފުނި [illegible] [illegible]، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން [illegible] ސްޓޭޖް ޑިވަލޮޕްމަންޓް ހިންގާ [illegible] ގަވާއިދުގައި އެ [illegible] ސްޓޭޖް ޑިވަލޮޕްމަންޓް ހިންގާނެ އުސޫލުތަކާއި ހަމަތައް ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.

ސްޓޭޖް ޑިވަލޮޕްމަންޓް ހިންގާ

68. މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލުތަކާއި

ޑިވެލޮޕަރުގެ ފަރާތުން ޒިންމާ އުފުލާނެ ފަރާތެއް ޢައްޔަންކުރުން

ހަމަތަކާ މަތިން، ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓެއް ހިންގުމަށް ހުށަހަޅާ ފަރާތުން، އެ ފަރާތުގެ އެންމެހާ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމަށާއި، ޒިންމާތައް އުފުލާނެ ފަރާތެއް ޢައްޔަންކުރަންވާނެއެވެ.

ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ހިންގާ ޑިވެލޮޕަރުކުރާ މުޢާމަލާތްތައް

69. (ހ) ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ހިންގާ ޑިވެލޮޕަރ ތަރައްޤީކުރާ އެއްމެދު އިމާރާތާއި ގުޅޭ އެންމެހާ މުޢާމަލާތްތަކުގައިވެސް ޑިވެލޮޕަރާއި ގަންނަ ފަރާތާއި ދެމެދު ސޮއިކުރާ ގަނެވިއްކުމުގެ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުންނެވެ.

(ށ) ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓެއްގެ ދަށުން ތަރައްޤީކުރާ އެއްމެދު އިމާރާތެއްގެ ބުރިން ޕީ، އަދި ޔުނިޓް ވިއްކާ ގުޅިގެން ނަގާ އެހެން ފީތަކާއި އަގުތައް ނެގޭނީ، މި ޤާނޫނާ މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ހިންގުމަށް ވާ އެއްބަސްވުމުގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލުތަކާއި ހަމަތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ގަނެވިއްކުމުގެ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުންނެވެ.

ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ހިންގާ ޑިވެލޮޕަރ ޢަމަލުކުރަންޖެހޭ އިޖްރާއާތްތައް

70. ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ހިންގާ ޑިވެލޮޕަރ ތަރައްޤީކުރާ އެއްމެދު އިމާރާތާއި ގުޅޭ އެންމެހާ މުޢާމަލާތްތަކުގައިވެސް، މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލުތަކާއި ހަމަތަކާ މަތިންނެވެ. މިގޮތުން، ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ހިންގުމަށް އޭގެ ޑިވެލޮޕަރުގެ މައިގަނޑު އިޖްރާއާތްތައް ތިރީގައި އެވަނީއެވެ.

(ހ) ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ނިސްބަތްވާ އެއްމެދު އިމާރާތް ނުވަތަ އިމާރާތްތައް، މި ޤާނޫނާ މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލުތަކާއެކު ދަށުން ހިސާބުކުރުމާއި މައުލޫމާތުދިނުން؛

(ށ) ތަރައްޤީކުރާ އެއްމެދު އިމާރާތާއި ގުޅިގެން ނިސްބަތްވާ ވިއްކުމުގެ މުޢާމަލާތް ކުރުމުގައި، އެއްމެދު އިމާރާތުގެ ނިސްބަތް [illegible]

ޤަބްޟުކުރާ ނުވަތަ ގެންނަ ފަރާތްތަކަށް ތެދު މަޢުލޫމާތު ދިނުން؛

(ސ) ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓާއި ގުޅިގެން ޑިވެލޮޕަރ ނަގާ އެއްވެސް ފީއެއް ނުވަތަ ފައިސާއެއް ނެގުމަށްފަހު، އެ ފީ ނުވަތަ ފައިސާ، މި ޤާނޫނާއި ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލުތަކުގެ މަތިން ޕްރޮޖެކްޓް އެކައުންޓަށް ޖަމާކުރުން؛

(ޑ) ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓުގެ [illegible] އިމާރާތުގެ މަޝްރޫޢުގެ އިންޝުއަރަންސް ނެގުން؛ މި ގޮތުން، އިމާރާތްކުރާ މުއްދަތުގައި، މުޅި ޖުމްލަ އަގަށްވާ ވަރުގެ، ކޮންޓްރެކްޓަރ އޯލް ރިސްކް އިންޝުއަރަންސް ޕޮލިސީއެއް އިމާރާތަށް ނެގުން؛

(ޒ) މި ޤާނޫނާއި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ބަޔާންކުރާ އުސޫލުތަކާއި ހަމަތަކުގެ ދަށުން ޕަރފޯމަންސް ގެރެންޓީ ނެގުމާއި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ގެރެންޓީ ނުވަތަ އިންޝުއަރަންސް ބޮންޑް ނެގުން؛

(ޓ) މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ [illegible] ޑިވެލޮޕަރ [illegible] [illegible] [illegible] ނެގުމާއި، [illegible] [illegible] އެކި ސްޓްރެޓާތަކުގައި ޑިވެލޮޕަރ ކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ފުރިހަމަކުރުން؛

(ޔ) މި ޤާނޫނާއި ގަވާއިދުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފުރިހަމަކުރުން؛

(ޕ) މި ޤާނޫނާއި ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާގޮތަށް، ސްޓްރެޓާ ޕްލޭން [illegible] ބަދަލުވުމަށް ގެނައުމާއި، ސްޓްރެޓާ ސްކީމުގެ ހުއްދަ ހޯދުމާއި ސްޓްރެޓާ ސްކީމް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކުރުން؛

(ޖ) ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓުގެ [illegible] ރިކޯޑްތައް [illegible] ބެލެހެއްޓުން؛

(ވ) މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ [illegible] [illegible] [illegible]

މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން އުފެދުމާ ގުޅިގެން ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓްގެ އެކިއެކި ސްޓޭޖްތަކުގައި އުފުލަންޖެހޭ އިލްތިޒާމްތައް މި ޤާނޫނާއި ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލުތަކާއި ހަމަތަކުގެ މަތިން އުފުލުން.

ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ހިންގާ ޑިވެލޮޕަރ ޢަމަލުކުރަންޖެހޭ އިލްތިޒާމްތައް ކަނޑައެޅުން

71. މި ޤާނޫނުގެ 70 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ އެންމެހާ އިލްތިޒާމްތައް ކަނޑައެޅުމަކާއި، ޑިވެލޮޕަރ އުފުލަންޖެހޭ ޒިންމާތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް ފުރިހަމައަށް އަދާކުރުމަށްފަހުގައި، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ޑިވެލޮޕަރ ޢަމަލުކުރަންޖެހޭ އުސޫލުތަކާއި ހަމަތައް ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.

ބުކިން ފީ ނެގުމާއި [illegible] އެހެނިހެން ފީއެއް ނެގުން

72. ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓްއެއްގެ ދަށުން ބުކިން ފީއާއި، އެއްވަރު އިމާރާތްތަކުގެ [illegible] [illegible] ގުޅިގެން ޑިވެލޮޕަރ ނަގާ އެހެނިހެން ފީ ނުވަތަ [illegible] އަދި ޑިވެލޮޕަރއަށް [illegible]، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލުތަކާއި ހަމަތަކުގެ އިތުރުން، [illegible] ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެ މަތިންނެވެ.

(ހ) ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓްގެ ދަށުން ތަރައްޤީކުރާ އެއްވަރު އިމާރާތެއްގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓެއްގެ ބުކިން ފީ ނަގާނަމަ ޑިވެލޮޕަރއަށް ހުއްދަވާނީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެހެން ޤާނޫނެއްގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައިވިޔަސް، ނަގާހިނދު، އެންމެ ގިނަވެގެން، އެއްވަރު އިމާރާތެއްގައި ހިމެނޭ ވިއްކާ ޔުނިޓެއްގެ އަގުގެ 5% (ފަހެއް އިންސައްތަ) އެވެ.

(ނ) ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓްގެ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ނަގާ ބުކިން ފީ، [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހިނދެއްގައި، ޑިވެލޮޕަރާއި ދެމެދު [illegible] [illegible] [illegible] ދަށުން [illegible] [illegible].

ޕްރޮޖެކްޓް އެކައުންޓް ހުޅުވުން

73. ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓްއެއްގެ ދަށުން އެއްވަރު އިމާރާތް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބޭންކެއްގައި ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓް [illegible] [illegible]

ފައިސާއާގުޅޭ މުޢާމަލާތްތައް ކުރުމަށް، މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާގޮތަށް، ޕްރޮޖެކްޓް އެކައުންޓެއް ހުޅުވަންވާނެއެވެ.

މަޝްރޫޢާގުޅޭ ފައިސާގެ މުޢާމަލާތްކުރުން **74.** މި ޤާނޫނުގެ 73 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ޕްރޮޖެކްޓް އެކައުންޓަށް ފައިސާ ޖަމާކުރުމާއި، ޕްރޮޖެކްޓްތަކުން ފައިސާ ދޫކުރެވޭނީ، މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލާއި ހަމަތަކުގެ މަތިންނެވެ. އަދި މި ގަވާއިދުގައި ޕްރޮޖެކްޓް މަޝްރޫޢުގެ ފައިސާގެ މުޢާމަލާތްތަކުން ގޮތްތަކާއި، މި ޤާނޫނާއި ގަވާއިދާއި ޚިލާފުވެއްޖެނަމަ، އެ ފަރާތްތަކަށް އަދަބު ދިނުމުގެ ބަންދުކުރަންވާނެއެވެ.

އަށްވަނަ ބާބު

އެއްމެދު އިމާރާތް ރަޖިސްޓަރީކުރުމުގެ ހުއްދަ ދިނުން

އެއްމެދު އިމާރާތް ރަޖިސްޓަރީކުރުމުގެ ހުއްދަ ދިނުން **75.** މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލުތަކާއި ހަމަތަކުގެ މަތިން އެއްމެދު އިމާރާތް ރަޖިސްޓަރީކުރުމުގެ ހުއްދަ މިނިސްޓްރީން ދޫކުރަންވާނެއެވެ.

(ހ) ސްޓްރާޓާ ސްކީމުގެ ހުއްދަ ދިނުމާއިބެހޭ، އެ ސްކީމް ނިސްބަތްވާ އިމާރާތްތަކުގައި ހިމެނޭ ކޮންމެ ޔުނިޓެއްގެ ވެރިފަރާތްތަކުން، ބޮޑީގެ ނަމުގައި، މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލުތަކާއި ހަމަތަކުގެ މަތިން، އެއްމެދު އިމާރާތްތަކުގެ ތުރިޖު ރަޖިސްޓަރީކުރުމުގެ ހުއްދަ ހޯދުމަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ށ) އެއްމެދު އިމާރާތްތަކުގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓަރީ ކުރުމުގެ ހުއްދަ ހޯދުމަށް ހުށަހަޅާއިރު، އެކަމަށް ކަނޑައަޅާ ފީ ދެއްކުމާއެކު، ސްޓްރާޓާއެއްގައި ނަމަ ސިޓީ ކުއްލިޔާ. ރަޖިސްޓަރީ ކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ކަރުދާސްތަކާއި އެ ހުށަހެޅުންތައް މިނިސްޓްރީއަށް ފޮނުވަންވާނެއެވެ.

ރަޖިސްޓަރީކުރުމުގެ ހުއްދަ ކެންސަލްކުރާ ޝަރުތުތައް **76.** އަންނަނިވި ޝަރުތުތަކުގައި އެއްމެދު އިމާރާތް ރަޖިސްޓަރީކުރުމުގެ ހުއްދަ ކެންސަލް އެދި ކުރެވިދާނެއެވެ.

(ހ) އަޅަން އެއްމެދު އިމާރާތުގެ ޔުނިޓުތައް ރަޖިސްޓަރީކުރުމުގެ ހުއްދަ ދޫކުރުން؛

(ށ) ހުއްދަ ދޫކޮށްފައިވާ ސްޓްރާޓާ ޕްލޭންއަކަށް އަންނަ ބަދަލެއްގެ ސަބަބުން ޔުނިޓުގެ ރަޖިސްޓަރީއަށް ގެންނަން ހުށަހަޅާ ބަދަލުތަކަށް ހުއްދަ ދޫކުރުން؛

(ނ) ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ އެއްމެދު އިމާރާތުގެ ޔުނިޓެއް ވިއްކުމާއި ގުޅިގެން ޔުނިޓުގެ ރަޖިސްޓަރީއަށް ގެންނަން ހުށަހަޅާ ބަދަލަށް ހުއްދަ ދޫކުރުން؛

(ރ) ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް ނުވަތަ ފުށުއަރާގޮތަށް [illegible] ޔުނިޓުތަކުގެ ރަޖިސްޓަރީތަކާއި ޔުނިޓުތަކުގެ ރަޖިސްޓަރީ ބާތިލުކުރުން.

ސްޓްރާޓާ ޑިވެލޮޕްމަންޓްގެ ދަށުން އިމާރާތުގެ ޔުނިޓު ރަޖިސްޓަރީކުރުމުގެ ހުއްދަ ދޫކުރުމަށް ހުށަހަޅަންޖެހޭ ލިޔުންތައް

77. ސްޓްރާޓާ ޑިވެލޮޕްމަންޓްގެ ދަށުން އެއްމެދު އިމާރާތުގެ ޔުނިޓުތައް ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށް ހުށަހަޅާނަމަ، އަންނަނިވި ލިޔެކިޔުންތައް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ހ) ސްޓްރާޓާ ޑިވެލޮޕްމަންޓްގެ ދަށުން އެއްމެދު އިމާރާތުގެ ޔުނިޓެއް ގަންވިއްކުމަށް ސަރުކާރުގެ ކަމާބެހޭ ފަރާތުން ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ ފޯމު؛

(ށ) ބިމުގެ އަސްލު ވެރިފަރާތުން އެއްމެދު އިމާރާތުގެ ޔުނިޓު ވިއްކުމަށް ރުހުމެއް ލިބުން؛

(ނ) ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބާ ކައުންސިލުން [illegible] [illegible] [illegible] ކޮޕީ [illegible] ނޯޓަރައިޒްކޮށްފައިވާ [illegible] އެއްބަސްވުން ނުވަތަ [illegible] ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ އެއްބަސްވުން؛

(ރ) މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ އެއްބަސްވުމުގައި ޔުނިޓުގެ [illegible]

ގޮތުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ފައިސާ ޔުނިޓު ގަނެފައިވާ ފަރާތުން ޔުނިޓު ވިއްކި ފަރާތަށް ދައްކާ [illegible] [illegible]ފައިވާކަމުގެ ލިޔުން؛

(ބ) އެއްގަމު އިމާރާތެއްގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ބިން ނުވަތަ ޔުނިޓަކީ، ރަހުނުކޮށްފައިވާ ބިމެއް ނުވަތަ ޔުނިޓެއްނަމަ، ރަހުނު ލިބިގަންނަ ފަރާތުގެ އިޢުތިރާޒެއްނެތްކަމުގެ ލިޔުން؛

(ޅ) މި ޤާނޫނާއި ގަވާއިދާއި، [illegible] [illegible] [illegible] ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލުތަކާއި ހަމަތަކުގެ ދަށުން ހުށަހަޅަންޖެހޭ އިތުރު ލިޔުންތައް.

އެއްގަމު އިމާރާތުގެ ޔުނިޓު ރަޖިސްޓަރީ އެހެން ފަރާތެއްގެ ނަމަށް ބަދަލުކުރުމަށް ހުއްދަ ހޯދުމަށް ހުށަހަޅަންޖެހޭ ލިޔުން

78. އިމާރާތެއްގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓުތައް ވަސިއްޔަތްކުރުމާއި، ހިބައިންދިނުމާއި، އެއްގަމު އިމާރާތުގެ ޔުނިޓު ރަޖިސްޓަރީ އެހެން ފަރާތަކަށް ބަދަލުކުރުމުގެ ހުއްދަ ހޯދުމަށް، އަންނަނިވި ލިޔުންތައް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ހ) އެއްގަމު އިމާރާތެއްގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓުތައް ވަސިއްޔަތްކުރުމާއި، ހިބައިންދިނުން ނުވަތަ އެއްގަމު އިމާރާތުގެ ހިމެނޭ ޔުނިޓުގެ ރަޖިސްޓަރީ އެހެން ފަރާތަކަށް ބަދަލުކުރުމަށްޓަކައި، ސަރުކާރުގެ [illegible] ތަސްދީޤުކޮށްފައިވާ ފޯމު؛

(ށ) ބިމުގެ އަސްލު ވެރިފަރާތް ނުވަތަ އެއްގަމު އިމާރާތުގެ ޔުނިޓުގެ ވެރިފަރާތުން ޔުނިޓެއް ވިއްކުމަށް ނުވަތަ ދޫކޮށްލުމަށް ނުވަތަ ޔުނިޓުގެ ރަޖިސްޓަރީ ބަދަލުކުރުމަށް އިޤްރާރުވެ ސޮއިކޮށްފައިވާ ލިޔުން؛

(ނ) އެއްގަމު އިމާރާތުގެ ޔުނިޓަކީ، ޝަރީޢަތުގެ [illegible] [illegible] ނުވަތަ ވަސިއްޔަތުގެ ދަށުން [illegible] ފަރާތަކަށް [illegible] [illegible] ޔުނިޓުގެ [illegible] [illegible] [illegible] ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ ކޮޕީ؛

(ރ) އެއްމެދު އިމާރާތުގެ ޔުނިޓް ނުވަތަ ޔުނިޓުތަކަކީ ގަންވިއްކުމުގެ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން، ޔުނިޓުގެ ރަޖިސްޓަރީ ބަދަލުކުރަން ހުށަހަޅާ ޔުނިޓުއެއްގެ ނަމަ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބާ ކައުންސިލުން ނޯޓަރީއެއްގޮތުގައި ލައިސަންސް ދޫކޮށްފައިވާ ގާނޫނީ ވަކީލެއް ނޯޓަރައިޒް ކޮށްފައިވާ ގަންވިއްކުމުގެ އެއްބަސްވުން ނުވަތަ ސަރުޓިފިކެޓެއްގައި ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ އެއްބަސްވުން؛

(ބ) މި މާއްދާގެ (ރ) ބަޔާންކުރާ ގަންވިއްކުމުގެ އެއްބަސްވުމެއްގެ ދަށުން ރަޖިސްޓަރީ ބަދަލުކުރުމަށް ހުށަހަޅާނަމަ، އެއްބަސްވުމުގައި ޔުނިޓުގެ އަގު ގޮތުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ފައިސާ ޔުނިޓު ގަންފައިވާ ފަރާތުން، ޔުނިޓު ވިއްކި ފަރާތަށް ދައްކާ ހަވާލްކޮށްފައިވާކަމުގެ ލިޔުން؛

(ޅ) އެއްމެދު އިމާރާތުގެ ބިން ނުވަތަ ޔުނިޓެއް، ރަހުނުކޮށްފައިވާ ބިމެއް ނުވަތަ ޔުނިޓެއްނަމަ، ރަހުން ލިބިގެންނަ ފަރާތުގެ އިއުތިރާޒެއްނެތްކަމުގެ ލިޔުން؛

(ކ) ޔުނިޓުގެ ވެރިފަރާތުން މެއިންޓެނަންސްއާއި އެހެނިހެން ފީ ދައްކާފައިވާކަމުގެ، މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނުން ދޫކޮށްފައިވާ ލިޔުން.

އެއްމެދު އިމާރާތުގެ ޔުނިޓެއް ރަހުނުކުރުން

79. އެއްމެދު އިމާރާތެއް ހިމެނޭ ބަންޑާރަ ނުވަތަ އަމިއްލަ ބިމަކީ، ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން ހުއްދަ ދިނުމުގެ ކުރިން ނުވަތަ ފަހުން ވިޔަސް، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ލައިސަންސް ދޫކޮށްފައިވާ މާލީ އިދާރާއެއްގައި "އެންކަމްބްރަންސް" ނުވަތަ ގާނޫނީ އިންތިޒާމެއްގެ ދަށުން ރަހުނުކޮށްފައިވާ ބިމެއްނަމަ، އެ ރަހުނެއް ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށް ނުވަތަ ބާޠިލުކުރުމަށް އެދޭނަމަ، ބިމުގެ އަސްލު ވެރިފަރާތުން ނުވަތަ އެއްމެދު އިމާރާތުގެ ޔުނިޓުގެ ވެރިފަރާތުން މި ގާނޫނާއި ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލުތަކާއި ހަމަތަކުގެ މަތިން، އެކަމަށް އެދި ފޯމާއެކު، އަންނަނިވި ލިޔެކިޔުންތައް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ހ) މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނުން އެއްމެދު އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓް ރަހުނުކުރުމަށް ދީފައިވާ އިއުތިރާޒެއްނެތްކަމުގެ ލިޔުން؛

(ނ) އެއްމެދު ޢިމާރާތުގެ ޔުނިޓަށް އިތުރު ރަހުނެއް ރަޖިސްޓްރީކޮށްފައިވާ
ނަމަ، އޭގެ ތަފްޞީލު؛

ސްޓްރާޓާ ޕްލޭންގައި ހިމެނޭ އާންމު ބައިތައް ރަޖިސްޓްރީކުރުން

80. ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނެއްގައި ހިމެނޭ އާންމު ތަންތަނަށް ވަކި ރަޖިސްޓްރީއެއް ހަދައެއް ނުދެވޭނެއެވެ. އެހެން ނަމަވެސް، އާންމު ތަންތަނަކީ އެއްމެދު ޢިމާރާތުގެ ހުރިހާ ޔުނިޓްތަކުގެ ވެރިފަރާތްތަކުގެ ހިއްސާވާ ބައެއްކަން، ޔުނިޓުގެ ވެރިފަރާތްތަކަށް ދޫކުރާ ރަޖިސްޓްރީގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ. އަދި ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނެއްގައި ހިމެނޭ އާންމު ތަންތަން ބޭނުންކުރުމާއި ބެލެހެއްޓުމަކީ މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އުފެދޭ މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނުގެ ފަރާތުން ބަލަހައްޓަންޖެހޭ ތަންތަންކަން ޔުނިޓުގެ ރަޖިސްޓްރީގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.

ސްޓްރާޓާ ޕްލޭންގައި ހިމެނޭ އެކްސެސަރީ ޔުނިޓްތައް ރަޖިސްޓްރީކުރުން

81. ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނެއްގައި ހިމެނޭ އެކްސެސަރީ ޔުނިޓަށް، ވަކި ރަޖިސްޓްރީއެއް ހަދައެއް ނުދެވޭނެއެވެ. ނަމަވެސް ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނެއްގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓަކަށް އެކްސެސަރީ ޔުނިޓެއް ކަނޑައެޅިފައިވާނަމަ، ޔުނިޓުގެ ވެރިފަރާތަށް ދޫކުރާ ރަޖިސްޓްރީގައި އެކްސެސަރީ ޔުނިޓުގެ ތަފްޞީލު ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.

ބަންގްލޯ ބިލްޑިންގައި ހިމެނޭ އެއްމެދު ޢިމާރާތުގެ ޔުނިޓްތައް ރަޖިސްޓްރީކުރުން

82. ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން ނިސްބަތްވާ ޢިމާރާތަކީ ބަންގްލޯ ބިލްޑިންގައި ޢިމާރާތްކޮށްފައިވާ ތަނަކަށްވާނަމަ، އެ ޔުނިޓުގެ ވެރިފަރާތުގެ ރަޖިސްޓްރީގައި އެ ޔުނިޓަކީ ބަންގްލޯ ބިލްޑިންގައި ހުރި ޔުނިޓެއްކަން ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.

ހައިރައިޒް ބިލްޑިންގައި ހިމެނޭ އެއްމެދު ޢިމާރާތުގެ ޔުނިޓްތައް ރަޖިސްޓްރީކުރުން

83. ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން ނިސްބަތްވާ ޢިމާރާތަކީ ހައިރައިޒް ބިލްޑިންގައި ޢިމާރާތްކޮށްފައިވާ ތަނަކަށްވާނަމަ، އެ ޔުނިޓުގެ ވެރިފަރާތުގެ ރަޖިސްޓްރީގައި އެ ޔުނިޓަކީ ހައިރައިޒް ބިލްޑިންގައި ހުރި ޔުނިޓެއްކަން ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.

ޔުނިޓަށް ދޫކުރާ ރަޖިސްޓްރީގައި ހިމެނެންވީ މަޢުލޫމާތު

84. އެއްމެދު ޢިމާރާތުގައި ހިމެނޭ ކޮންމެ ޔުނިޓެއްގެ ރަޖިސްޓްރީގައި އަންނަނިވި މަޢުލޫމާތު ހިމެނެންވާނެއެވެ.

(ހ) އެއްމެދު ޢިމާރާތް ރަޖިސްޓްރީކޮށްފައިވާ ފަރާތުގެ ނަމާއި، އެޑްރެސް، ދިވެހިރައްޔިތެއްނަމަ އައިޑީކާޑު ނަންބަރު؛

(ށ) މިނިސްޓްރީގެ ވެރިއެއްގެ ސޮއި، ކަމާބެހޭ އިދާރާގެ ތައްގަނޑު؛

(ނ) ތަރުތީބު ނަންބަރު؛

(ރ) ފާސްކޮށްފައިވާ ސްޓްރާޓާ ޕްލޭންގެ ނަންބަރު؛

(ބ) ފާސްކޮށްފައިވާ މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަންގެ ނަންބަރު؛

(ޅ) ޔުނިޓު ރަޖިސްޓަރީ ދޫކޮށްފައިވާ ތާރީޚް؛

(ކ) މިންތައް އެނގޭނެހެން ހުންނަ އެއްމެދު އިމާރާތުގެ ޔުނިޓުގެ ކުރެހުން؛

(އ) އެއްމެދު އިމާރާތް ރަޖިސްޓަރީކުރާ ފަރާތަށް އެއްމެދު އިމާރާތް ލިބުނު ގޮތުގެ ތަފްސީލު؛ މިގޮތުން އެ ފަރާތަށް އެތަން ލިބިފައިވަނީ ޝަރުޢީ ކޯޓެއްގެ ޤަޟިއްޔާއެއް މެދުވެރިކޮށް ކަމުގައިވާނަމަ އެކަމުގެ ތަފްސީލު ހިމަނަންވާނެއެވެ.

(ވ) އެއްމެދު އިމާރާތް ރަޖިސްޓަރީކުރާ ފަރާތަށް ލިބޭ ހިއްސާގެ އަދަދު؛

(މ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ ރަޖިސްޓަރީގައި ހިމަނަންޖެހޭ މަޢުލޫމާތުތައް.

ރަޖިސްޓަރީކުރުމުގެ ހުއްދަ ދިނުން

85. އެއްމެދު އިމާރާތެއް ރަޖިސްޓަރީކުރުމުގެ ހުއްދައަށް އެދި ހުށަހެޅުމުން، މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ ކަންތައްތައް ކަށަވަރުކުރުމުންފަހު، އެ ސްކީމް ނިސްބަތްވާ އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ ކޮންމެ ޔުނިޓެއްގެ ވެރިފަރާތަށް، އޭނާގެ ނަމުގައި، އެ ޔުނިޓުގެ ރަޖިސްޓަރީއެއް ހެދުމުގެ ހުއްދަ މިނިސްޓްރީން ދޫކުރަންވާނެއެވެ.

އެއްމެދު އިމާރާތުގެ ރަޖިސްޓަރީ

86. (ހ) ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނެއްގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓުތަކަށް ރަޖިސްޓަރީ ހަދާއިރު،

[illegible]

[illegible] އިމާރާތުގެ މައުލޫމާތު ހިމެނޭގޮތުން [illegible] އިމާރާތުގެ ރަޖިސްޓަރީއެއް ހަދައި، އެ ރަޖިސްޓަރީއެއް ހުރި ކައުންސިލުގައި ބާއްވަންވާނެއެވެ. އަދި މި ރަޖިސްޓަރީގެ އަސްލާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކޮޕީއެއް [illegible] އިމާރާތް ސިސްޓަމްގާ [illegible] ކޮޕަރޭޝަން ދޭންވާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން [illegible] [illegible] އިމާރާތުގެ ރަޖިސްޓަރީގައި [illegible] [illegible] [illegible] ބަދަލުވެއްޖެނަމަ، މި ޤާނޫނާއި [illegible] ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، އެ ބަދަލު [illegible] އިމާރާތުގެ ރަޖިސްޓަރީއަށް ގެންނަންވާނެއެވެ.

(ނ) [illegible] އިމާރާތުގެ ރަޖިސްޓަރީއަކީ [illegible]، އެ [illegible] [illegible] [illegible] ބިމުގެ ރަޖިސްޓަރީ ނުވަތަ އިމާރާތާއި ގުޅޭ ރަޖިސްޓަރީ [illegible].

[illegible] އިމާރާތުގެ ރަޖިސްޓަރީގެ މައުލޫމާތު [illegible] [illegible]

87. [illegible] އިމާރާތުގެ ރަޖިސްޓަރީގައި ހިމެނޭ އެއްވެސް [illegible] [illegible] [illegible] ނުވަތަ ރަޖިސްޓަރީއަށް [illegible] [illegible]، އެ ރަޖިސްޓަރީއާ [illegible] މައުލޫމާތު، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން [illegible] [illegible] [illegible] އަންގަންވާނެއެވެ.

[illegible] އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

88. [illegible] އިމާރާތްތަކުގައި ހިމެނޭ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

(ހ) މި ބާބުގައި [illegible] [illegible] [illegible]، އެ [illegible] [illegible] [illegible]؛

(ށ) [illegible] އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ [illegible] [illegible] ނުވަތަ ރަޖިސްޓަރީއަށް [illegible] [illegible]، މި ޤާނޫނާއި

ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ އެއްމެދު އިމާރާތުގެ ޔުނިޓަކާއި ގުޅިގެން ސަރުކާރަށް ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާއެއްވާނަމަ، އެ ފައިސާ ދައްކާފައިވާތޯ ބެލުން؛

(ނ) މި ގާނޫނުގެ 96 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) ގައި ބަޔާންކުރާ އެއްމެދު އިމާރާތްތަކުގައި ހިމެނޭ މިލްކުވެރިންގެ ގޮތުގައި އެކަކަށްވުރެ ގިނަ ފަރާތްތައް ހިމެނޭ ހާލަތްތަކުގައި، އެއްވެސް ޔުނިޓަކަށް 1 (އެކެއް) ރަޖިސްޓަރީއަށް ވުރެ ގިނަ ރަޖިސްޓަރީ ހަދާ ނުހަދާކަން ކަށަވަރުކުރުން؛

(ރ) މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަން ފުރިހަމަކޮށްފައިވާކަން ނުވަތަ ދޫކުރުން

ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓްގެ ދަށުން
އެއްމެދު އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ
ޔުނިޓު ރަޖިސްޓްރީކުރުމުގެ
ހުއްދަ ހޯދުމަށް ހުށަހެޅުން ވަގުތު

89. ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓްގެ ދަށުން ހުއްދަ ދޫކޮށްފައިވާ ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން ނިސްބަތްވާ އެއްމެދު އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓްތައް ރަޖިސްޓްރީކުރުމުގެ ހުއްދަ ހޯދުމަށް، ސަރުކާރުގެ ކަމާބެހޭ އިދާރާއަށް ލިޔުމުން ހުށަހަޅަން އަންނަނިވި ހާލަތުގައި ބިމުގެ އަސްލު ފިޔަވަޅުން ނުވަތަ ޖެހިފައިވާ ހާޒިރުކުރަންވާނެއެވެ.

(ހ) ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނުގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓެއް ގަނެފައިވާ ފަރާތްތަކާއި ޓެކްސް އެއްވެސް ފަރާތަކާއި ހަވާލުކޮށްފައިވާނަމަ، ސިއްރު ޓްރާންސްފަރ ކުރެވޭނީ ދުވަހުން 18 (އަށާރަ) މަސް ދުވަހުގެ ތެރޭގައި؛

(ށ) ނުވަތަ ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން ނިސްބަތްވާ އިމާރާތް ނިމި، ކޮންޕްލީޝަން ސެޓްފިކެޓް ދޫކުރާ ތާރީޚުން ފެށިގެން މަދުވެގެން 3 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި؛

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ށ) ގައި ބަޔާންކުރާ ދެ ތާރީޚުގެ ތެރެއިން ބަލާނީ ފުރަތަމަ އަންނަ ތާރީޚެވެ.

ނިމިފައިވާ އިމާރާތްތަކުގެ ރަޖިސްޓަރީ އަށް ހުށަހެޅުން

90. ސްޓްރާޓާ ސްކީމެއްގެ ގޮތުގައި ހުއްދަ ދޫކޮށްފައިވާ އިމާރާތެއްނިމި، އެ އިމާރާތުގެ ކޮންޕްލީޝަން ސެޓްފިކެޓް ދޫކުރާ ތާރީޚުން ފެށިގެން މަދުވެގެން 3 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި އިމާރާތުގެ ހުރިހާ ޔުނިޓެއް ރަޖިސްޓަރީކުރުމުގެ ހުއްދައަށް އެދި މިނިސްޓްރީއަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

ބިމުގެ މިލްކުވެރިކަން އެއްމެދު އިމާރާތުގެ ރަޖިސްޓަރީގައި ބަޔާންކުރުން

91. އެއްމެދު އިމާރާތެއްގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ އިމާރާތާއި، އެ އިމާރާތް ނިސްބަތްވާ ބިމުގެ ވެރިފަރާތްތަކީ އެއްމެދު އިމާރާތުގެ ހިމެނޭ ޔުނިޓް މިލްކުކޮށްފައިވާ ނިސްބަތުން އެ ޔުނިޓުތަކުގެ ވެރިފަރާތްތަކެވެ. އަދި އެއްމެދު އިމާރާތުގެ ބިމަކީ، އެއްމެދު އިމާރާތުގެ ބިމުގެ ވެރި ފަރާތްތަކަށް ވަކިވަކިން ކަނޑައަޅައި، ބައިކޮށް ހެދޭނެ ބިމެއް ނޫންކަން ރަޖިސްޓަރީގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.

ސަރުކާރުން ހިންގާ ބައިނަލްއަޤުވާމީ މަޝްރޫޢުތަކުގެ ބިން

92. އެހެން ޤާނޫނުތަކުން އެހެން ގޮތަކަށް ކަނޑައަޅާފައިވިޔަސް، ސަރުކާރުން ހިންގާ ބައިނަލްއަޤުވާމީ މަޝްރޫޢުތަކުގެ ދަށުން [illegible] ނުވަތަ [illegible] އެ އިމާރާތް ނިސްބަތްވާ ބިން ނުވަތަ ގޭގެ މިލްކުވެރިކަން [illegible] ސަރުކާރުން ކަނޑައަޅާ ސިޔާސަތެއްގެ ދަށުންނެވެ.

އެއްމެދު އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓު ރަޖިސްޓަރީކުރުމާއި، މުޢާމަލާތްކުރުމާބެހޭ ގަވާއިދު

93. މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އެއްމެދު އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓުތަކަށް ރަޖިސްޓަރީކުރުމުގެ ހުއްދަ ދޫކުރުމާއި [illegible] ގޮތްތައް، އަދި ޔުނިޓު ރަޖިސްޓަރީއާގުޅޭ މުޢާމަލާތްކުރުމުގެ ގޮތްތަކާއި، އެކަމާގުޅޭ ގަވާއިދުތައް ހަދައި، ޤާނޫނު އަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 60 (ފަސްދޮޅަސް) ދުވަސް ހަމަވުމުގެ ކުރިން ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރަންވާނެއެވެ.

ނުވަވަނަ ބާބު

އެއްމެދު އިމާރާތުގެ ޔުނިޓުތައް ގަނެވިއްކުމާއި، ދިނުމާއި ރަޖިސްޓަރީއާގުޅޭ މުޢާމަލާތްތައް

އެއްމެދު އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓުތަކުގެ ރަޖިސްޓަރީއާއި ގުޅިގެން ކުރާ މުޢާމަލާތްތައް

94. އެއްމެދު އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓުގެ ރަޖިސްޓަރީއާގުޅޭ އެންމެހާ މުޢާމަލާތްތައް ކުރާނީ، މި ބާބުގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލުތަކާއި [illegible]

މަތިންނެވެ.

އެއްމެދު އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓްތަކާއި، އާންމު ތަނާއި އަދި ބިމާ ގުޅިގެން ކުރާ މުޢާމަލާތްތައް

95. (ހ) މި ޤާނޫނާއި އެއްގޮތްވާ ގޮތެއްގެމަތިން އެއްމެދު އިމާރާތެއްގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓެއް ކުއްޔަށްދީ، ވިއްކާ، ހިބައިން ނުވަތަ ވަސިއްޔަތުން ދީ ނުވަތަ ރަހުނުކުރުން ފަދަ އެންމެހާ މުޢާމަލާތްތަކުގެ ފުރިހަމަ ރިކޯޑު އެ ޔުނިޓެއްގެ ރެޖިސްޓަރުގައި ހިފަހައްޓަންވާނެއެވެ.

(ށ) އެއްމެދު އިމާރާތަކީ ވަކި ހައިސިއްޔަތެއް ލިބިގެންވާ އިމާރާތަކަށްވުމާއި، އެއްމެދު އިމާރާތް ރަޖިސްޓްރީކުރުމާއި، ސްޓްރާޓާ ޕްލޭންގައި ބަޔާންކުރާ ބިމާ އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓްތަކާއި، އާންމު ތަންތަނާއި، އަދި ސްޓްރާޓާ ސްކީމެއް އުފެދުމުގެ ރޫހުގެ ތެރެއިން، އެއްމެދު އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓްތަކުގެ މުޢާމަލާތްތައް، މި ޤާނޫނުގެ އެހެން މާއްދާއެއްގައި ވަކިގޮތަކަށް ކަނޑައަޅާފާ ހިނދަކު، ބިމާއި ވަކިކޮށް ނުކުރެވޭނެއެވެ.

(ނ) އެއްމެދު އިމާރާތެއްގެ ޔުނިޓްތަކާއި ގުޅިގެން ލިބޭ އާންމު ތަންތަނާއި ވަސީލަތްތައް އެ ޔުނިޓްތަކާއި ވަކިން ވިއްކާ، ހިބައިން ނުވަތަ ވަސިއްޔަތުން ދީ ނުވަތަ ރަހުނުކޮށްގެން ނުވަތަ ކުއްޔަށްދިނުން ފަދަ އެއްވެސް މުޢާމަލާތެއް ކޮށްގެން ނުވާނެއެވެ.

(ރ) އެއްމެދު އިމާރާތެއްގައި ހިމެނޭ އެއްވެސް ޔުނިޓެއް، އެ ޔުނިޓަކަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ބޭނުމާ ފުށުއަރާފަދަ ގޮތަކަށް ކުއްޔަށްދީ، ވިއްކާ، ހިބައިން ނުވަތަ ވަސިއްޔަތުން ދީ ނުވަތަ ރަހުނުކޮށްގެން ނުވާނެއެވެ.

އެއްމެދު އިމާރާތުގެ ބިމާއި އިމާރާތުގެ ޔުނިޓްތަކުގެ މިލްކުވެރިކަން

96. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ އެހެން މާއްދާއެއްގައި އެހެންގޮތަކަށް ކަނޑައަޅާފާ ހިނދަކު، ބަންޑާރަ އަދި އަމިއްލަ ބިމެއްގައި ރަޖިސްޓްރީކޮށްފައިވާ އެއްމެދު އިމާރާތެއްގައި ހިމެނޭ ކޮންމެ ޔުނިޓެއްގެ ވެރިޔަކަށް ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން އަދި ސާރވޭ އެޕް ސްޓްރާޓާ ޔުނިޓްސްގައި އެ ޔުނިޓެއް ކަނޑައަޅާފައިވާ ޔުނިޓުގެ "ހިއްސާގެ" ނިސްބަތުން ބަލާ

ވެރިއެކެވެ.

(ށ) އެއްގަމު އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ ފުލެޓެއް ނުވަތަ ފުލެޓުތަކެއް، ގަނެވިއްކާ، ދޫ، ހިބަކޮށް، މިލްކުކުރުވޭނީ، ހަމައެކަނި ދިވެހިރައްޔިތުންނަށެވެ. ނުވަތަ ދިވެހިރައްޔިތުންގެ ރަޖިސްޓްރީކޮށްފައިވާ 100% (ސަތޭކަ އިންސައްތަ) ދިވެހިން ހިއްސާވާ ކުންފުންޏެއް ނުވަތަ ޕާޓްނަރޝިޕަކަށް ނުވަތަ ކޯޕަރޭޓިވް ސޮސައިޓީއަކަށް، ނުވަތަ ދިވެހިރައްޔިތުންގެ ރަޖިސްޓްރީކޮށްފައިވާ 100% (ސަތޭކަ އިންސައްތަ) ދިވެހިންގެ ޖަމްޢިއްޔާއަށް ނުވަތަ ޖަމާޢަތަކަށެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކުރާ އެއްގަމު އިމާރާތެއް ނުވަތަ އެއްގަމު އިމާރާތެއްގެ ފުލެޓެއް ގަނެވިދާނީ 100% (ސަތޭކަ އިންސައްތަ) ދިވެހިން ހިއްސާވާ ކުންފުންޏެއް ނުވަތަ ޕާޓްނަރޝިޕެއްގެ ހިއްސާގެ އެއްވެސް މިންވަރެއް ބޭރުގެ ފަރާތަކަށް ނުވިއްކާނެއެވެ.

(ރ) މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ފުލެޓެއްގެ ވެރިފަރާތުން އެ ފުލެޓެއް ވިއްކާލަންވާނީ އެ ފުލެޓު ނިސްބަތްވާ އެއްގަމު އިމާރާތުގެ މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނުގެ މެންބަރުންގެ ހައިސިއްޔަތުން އޭނާ އަދާ ކުރަންޖެހޭ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި އިލްތިޒާމުތަކެއް، އަދި ކުރަމުން ގެންދާކަމުގައި، މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނުގެ އެންގުންތަކަށް ފުރިހަމައަށް ތަބާވެ، އަމަލުކުރަމުން ގެންދިއުމަށް ފުލެޓު ގަންނަ ފަރާތުން އިޤްރާރުވެދިނުމަށްފަހުގައެވެ.

(ބ) އެއްގަމު އިމާރާތެއްގައި ހިމެނޭ ފުލެޓެއްގެ މިލްކުވެރިންގެ ގޮތުގައި އެކަކަށްވުރެ ގިނަ ފަރާތްތަކެއް ހިމެނިދާނެއެވެ.

(ޅ) މި މާއްދާގެ (ބ) އަށް އެކަން އޮންނަމަވެސް އެއްވެސް [illegible] އެއްގަމު އިމާރާތެއްގައި ހިމެނޭ ބައިބައިކޮށް [illegible] ހަދައިގެންނުވާނެއެވެ. އަދި އެއްވެސް ބާވަތެއްގައި އެއްވެސް އެއްގަމު

އިމާރާތެއްގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓެއް ބައިބައިކޮށް އެއް ޢާއިލާއަށް ވުރެން ގިނަ ޢާއިލާތަކަށް ދިރިއުޅެވޭ ގޮތަށް ކަރަންޓާއި، ފެނާއި، އަދި އެނޫންވެސް އެހެނިހެން ޚިދުމަތް ވަކިން ގުޅައިގެން ނުވާނެއެވެ.

ޔުނިޓުތައް ބަދަލުކުރުން

97. (ހ) މި ޤާނޫނުގައި ނުވަތަ އެހެން ޤާނޫނެއްގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައިނުވާހާ ހިނދަކު، އެއްވެސް އިމާރާތެއްގައި ހިމެނޭ ވަކި ޔުނިޓެއް، އެ ޔުނިޓުގެ ވެރިފަރާތުން ވިއްކާލައިފިނަމަ، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޔުނިޓުގެ ވެރިފަރާތަށް ލިބިދޭ އެންމެހައި ޙައްޤުތަކާއި، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އޭނާ އަދާކުރަންޖެހޭ އެންމެހައި އިލްތިޒާމުތައް، އެ ޔުނިޓު ގަންނަ ފަރާތަށް އެ ހިނދުން ފެށިގެން ބަދަލުވީ ކަމުގައި ބެލެވޭނެއެވެ.

(ށ) އެއްވެސް އިމާރާތެއްގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ޢާންމު ތަންތަނުގެ މިލްކުވެރިކަން ޔުނިޓެއްގެ ވެރިފަރާތަށް ހުންނާނީ، އެހެން ޔުނިޓުތަކުގެ ވެރިފަރާތްތަކާއި އެކުގައި، ވަކިންކުރެވޭ ބަޔެއްގެ ގޮތުގައިކަމުން، އެއްވެސް އިމާރާތެއްގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ ޢާންމު ތަންތަން، ވިއްކާ، ހިބައިން ނުވަތަ ވަޞިއްޔަތުން ދީ ނުވަތަ ރަހުނުން ކުރުން ފަދަ އެއްވެސް މުޢާމަލާތެއް ކުރަންވާނީ މި ޙައްޤަށް އުނިކަން ނާންނެ ގޮތުގެމަތިންނެވެ. އަދި ޔުނިޓެއްގެ ވެރިފަރާތުން އެ ފަރާތުގެ ޔުނިޓު ވިއްކައިފިނަމަ ނުވަތަ ހިބައިން ނުވަތަ ވަޞިއްޔަތުން ދީފިނަމަ، ގަންނަ ފަރާތަށް ހިބައިން ނުވަތަ ވަޞިއްޔަތުން އެ ޔުނިޓު ލިބޭ ފަރާތަށް ޔުނިޓުގެ އިމާރާތުގެ ޢާންމު ތަންތަނުގެ ބައިވެރިކަން، ޢާންމު ތަންތަނުގެ މިލްކުވެރިކަން [illegible] ބަދަލުވާނެއެވެ.

ބަނޑާރަ އަދި އަމިއްލަ [illegible] ހިމެނޭ އެއްކޮޅު އިމާރާތްތަކުގެ ޔުނިޓްތައް ގަނެވިއްކުން

98. ބަނޑާރަ އަދި އަމިއްލަ [illegible] ހިމެނޭ އެއްކޮޅު އިމާރާތްތަކުގެ ޔުނިޓްތައް ގަނެވިއްކުމުގެ މުޢާމަލާތްތައް ކުރެވޭނީ، [illegible]

(ހ) އެއްވެސް އިމާރާތެއްގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓެއް ވިއްކާނަމަ، އެ [illegible]

ނުވަތަ ފްލެޓް ވިއްކާ އަގުގެ 15% (ފަނަރަ އިންސައްތަ) ސޭލްސް ޓެކްސްގެ ގޮތުގައި އެ ޔުނިޓު ވިއްކާ ފަރާތުން ސަރުކާރަށް ދައްކަންޖެހޭނެއެވެ.

(ނ) އެއްމަދު އިމާރާތްތަކުގެ ފްލެޓެއް، މި މާއްދާގެ (ށ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ވިއްކުމުގެ މުއާމަލާތްތަކުގައި، އެފަދަ ފްލެޓެއް ގަންނަނީ ދިވެހިރައްޔިތެއް ކަމުގައިވެފައި، އެއީ އެފަދަ ފްލެޓެއް އޭނާ ގަންނަ ފުރަތަމަ ފަހަރު ކަމުގައިވާނަމަ، އެފްލެޓް ވިއްކާ ފަރާތުން މި މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ސަރުކާރަށް ދައްކަންޖެހޭ ޓެކްސް ދައްކަމުން އިސްތިސްނާވާނެއެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ ހާލަތުގައި، އެއްމަދު އިމާރާތްތަކުގެ ފްލެޓެއް ގަންނަ މީހާގެ ނަމުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެއްވެސް ސަރަހައްދެއްގައި ބިމެއް އޮތުމަކީ، އެ އަކުރުގައި ބަޔާންކުރާ އިސްތިސްނާގެ މަންފާ އެމީހަކަށް ލިބިދިނުމަށް އޮތް ހުރަހެއް ކަމުގައި ނުބެލެވޭނެއެވެ.

(ބ) އެއްމަދު އިމާރާތުގެ ޔުނިޓުގެ ހިއްސާގެ ނިސްބަތުން ބިމުގެ މިލްކުވެރިކަން ޔުނިޓުގެ ވެރިފަރާތަށް ލިބޭއިރު، އެ އިމާރާތް ހިމެނޭ ބިމަކީ ބަނޑާރަ ބިމެއްގައި ހުރި އިމާރާތެއްނަމަ، އެއްމަދު އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ ވަކި ޔުނިޓެއް ނުވަތަ ޔުނިޓުތަކަކަށް ބިމުން ލިބޭނީ ހިއްސާގެ މިންވަރު ވަކިން އަމިއްލަ ނުކުރެވޭނެއެވެ.

(ޅ) މި މާއްދާގެ (ބ) ގައި ބަޔާންކުރާ ޔުނިޓެއް ނުވަތަ ޔުނިޓުތަކެއް އަމިއްލަ ޔުނިޓުތަކެއްގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓަރީކުރަން، ޔުނިޓުތަކުގެ ވެރިފަރާތުން ބޭނުންވަނީ، އެއްމަދު އިމާރާތަށް ނިސްބަތްވާ ބިން އަމިއްލަކުރުމަށްޓަކައި ޤާނޫނު ނަންބަރު 1/2002 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބިމާބެހޭ ޤާނޫނު) އާއި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ފީ ދައްކުމަށްފަހު އެ ބިން އަމިއްލަކުރުވައިދޭނެއެވެ. އަދި އެ އުސޫލުން އަމިއްލަ ކުރުމުން އެ އިމާރާތް ބެލެވީ އަމިއްލަ ބިމެއްގައި

ކޮށްފައިވާ އެއްމެދު އިމާރާތެއްކަމަށެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ބ) ގައި ބަޔާންކުރާ ބިން އަމިއްލަ ކުރުމުގެ އެންމެހާ ކަންކަން ނިންމަންވާނީ މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން މެދުވެރިކޮށް ހުރިހާ ޔުނިޓެއްގެ ވެރިފަރާތްތަކުގެ ހުއްދަ ލިބިގެންނެވެ.

އިތުރަށް ކަށަވަރުކުރަންޖެހޭ ކަންކަން

99. މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން، ރަޖިސްޓްރީކޮށްފައިވާ އެއްމެދު އިމާރާތެއްގައި ހިމެނޭ ހުރިހާ ޔުނިޓެއްގެ މިލްކުވެރިކަން ބަދަލުކުރުމުގެ ކުރިން ތިރީގައި ބަޔާންކުރާ ކަންކަން ކަށަވަރުކުރަންވާނެއެވެ.

(ހ) ދިރިއުޅުމަށްޓަކައި ދޫކޮށްފައިވާ ބަންޑާރަ އަދި އަމިއްލަ ގޯތިއެއްގައި ބިނާކޮށްފައިވާ އެއްމެދު އިމާރާތެއްގައި ހުރި ޔުނިޓްތަކުގެ ތެރެއިން، އެ އެއްމެދު އިމާރާތުގެ އަސްލު ބިމުގެ މިލްކުވެރި ފަރާތަށް ޝަރުޢީގޮތުން ދީފައިވާ އެއްމެދު އިމާރާތެއްގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓެއް ނުވަތަ ޔުނިޓްތަކެއް ވިއްކަން ބޭނުންވެއްޖެނަމަ، އެ ޔުނިޓެއް ނުވަތަ ޔުނިޓްތަކެއް ވިއްކާނީ، ވިއްކަން އެދޭ މީހާއި އެ މީހަކު ޝަރުޢީގޮތުން ބަލަންޖެހޭ މީހުންނަށް ދިރިއުޅެން އެހެން ތަނެއް ހަމަޖެހިފައިވުމާ ބެލުން.

(ނ) ބަންޑާރަ ބިމެއް ނުވަތަ އަމިއްލަ ބިމެއް ނުވަތަ ގޯތިއެއް އޮތް މީހަކު މަރުވެއްޖެނަމަ، އެ ބިމާއި ނުވަތަ ގޯއްޗާއި، އެ ބިމެއް ނުވަތަ ގޯއްޗެއްގައިވާ އިމާރާތާއި ނުއުފުލޭ މުދާ، ތަރިކައިގެ އުސޫލުން ލިބޭ އެންމެންގެ ނަމުގައި ބަހާއިރު، އަދި އެ ބަޔަކު އެ ބިމެއްގައި އެއްމެދު އިމާރާތެއް ގޮތުގައި ރަޖިސްޓަރީކުރަމުން އެދިއްޖެ، ޝަރުޢީގޮތުން ނިންމަންޖެހޭ މަރުޙަލާތައް ކޯޓުން ނިންމާފައިވުން؛

ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނުގެ ހުއްދަ ހޯދުމަށްފަހު، އިމާރާތުގެ ބައިތައް ޝަރުޢީގޮތުން ބެހުން

100. މި ޤާނޫނުގެ 99 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ކަންކަމާއި، ޝަރުޢީގޮތުން ނިންމަންޖެހޭ ކަންކަމަށްވާއިރު، އެއްމެދު އިމާރާތެއްގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓްރީކޮށްފައި ނުވާ އިމާރާތެއްނަމަވެސް، އެ އިމާރާތެއްގައި ހިމެނޭ ބައިތައް ޝަރުޢީގޮތުން ބަހަން ބޭނުންވެއްޖެނަމަ، މި ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ

މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން ފާސްކުރުމަށްފަހު، ސްޓްރާޓާ ޕްލޭންގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓުތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާވާނެއެވެ.

ބޯހިޔާވަހިކަމުން ދަރުއްޖަމުން
ބިނާކުރާ އެއްމެދު އިމާރާތްތައް

101. (ހ) ސަރުކާރުގެ ސިޔާސަތުގެ ދަށުން ބޯހިޔާވަހިކަން ފޯރުކޮށްދިނުމުގެ މަޤްސަދުގައި ތަރައްޤީކުރާ އެއްމެދު އިމާރާތްތަކުގެ ޔުނިޓުތަކާއި ގުޅިގެން، އެހެން ގޮތަކަށް އެހެން ޤާނޫނެއްގައި ނުވަތަ ގަވާއިދެއްގައި ބަޔާންވެގެން ނުވާ ހިނދަކު، އެފަދަ ޔުނިޓެއް ގަނެވިއްކުމާއި، ހިބައިން ނުވަތަ ވަޞިއްޔަތުން ދިނުމާއި އަދި ރަހުނުކުރުން ފަދަ ކަންކަން ކުރަންވާނީ ބިމާއި ވަކިންނެވެ.

(ށ) ސަރުކާރުގެ ސިޔާސަތުގެ ދަށުން ބިނާކޮށްފައިވާ އެއްމެދު އިމާރާތްތަކުގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓުތައް، ދިރިއުޅުމަށް އަދި ރަށްކުރުމުގެ ފުރުސަތު، އެ ޔުނިޓުގެ ވެރިފަރާތަށް [illegible] ސަރުކާރުން ކަނޑައަޅާ ސިޔާސަތަކާއި މިންގަނޑެއްގެ ތެރެއިންނެވެ.

ކުއްޔަށް ދިނުން

102. އެއްމެދު އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓެއް، ސަރުކާރުން ކަނޑައަޅާ ޤާނޫނުތަކާއި ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތަށް މެނުވީ، އެ ޔުނިޓުގެ ވެރިފަރާތަށް ކުއްޔަށް ދެވިދާނެއެވެ.

ކުއްޔަށްހިފާ ފަރާތުގެ މަޢުލޫމާތު
[illegible] ކޯޕަރޭޝަނާއި
ހިއްސާކުރުން

103. (ހ) އެއްމެދު އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓެއް، އެ ޔުނިޓެއްގެ ވެރިފަރާތުން ކުއްޔަށްދޫކުރާނަމަ، ކުއްޔަށްހިފާ ފަރާތުގެ އަންނަނިވި މަޢުލޫމާތު [illegible] ކޯޕަރޭޝަނާއި ހިއްސާކުރަންވާނެއެވެ.

(ހ) (1) ކުލީގެ މުއްދަތު؛

(2) ކުއްޔަށްދޫކުރާ ފަރާތުގެ ނަމާއި، އެ ފަރާތުގެ އައި.ޑީ.ކާޑުގެ ކޮޕީ އަދި ފޯނު [illegible] އެ ފަރާތުގެ ރަޖިސްޓްރީގެ ކޮޕީ؛

(3) [illegible] [illegible] ނަންބަރު؛

(4) އީމެއިލް އެޑްރެސް؛

(5) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެހެނިހެން މަޢުލޫމާތުތައް.

(ށ) މި ޤާނޫނުގައި އަދި އެހެން ޤާނޫނެއްގައި އެހެން ގޮތަކަށް ކަނޑައަޅާފައި ނުވާހާ ހިނދަކު، އެއްވެސް އިމާރާތެއްގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓެއް ކުއްޔަށް ދޫކުރެވޭނީ، އެ ޔުނިޓަކަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ބޭނުމަކަށް.

ރަހުނުކުރުން

104. (ހ) އެއްވެސް އިމާރާތެއްގައި ހިމެނޭ ވަކި ވަކި ޔުނިޓްތައް، މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދާއި، ރަހުނުކުރުމާގުޅޭ ޤާނޫނުތަކާއި ގަވާއިދުތަކުގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން، އެ ޔުނިޓުގެ ވެރިފަރާތުން ރަހުނުކުރެވިދާނެއެވެ.

(ށ) މި ބާބުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ޔުނިޓެއް ވިއްކާލުމުގެ ސަބަބުން ނުވަތަ ހިބައިން ނުވަތަ ވަސިއްޔަތުން ދިނުމުގެ ސަބަބުން، އެ ޔުނިޓެއްގެ މިލްކުވެރިކަން ބަދަލުވެއްޖެނަމަ، މި ޤާނޫނުގެ 133 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ކައުންސިލަށް ހުށަހަޅައި، އެ ޔުނިޓުގެ ރަޖިސްޓަރީ، އެ ޔުނިޓުގެ މިލްކުވެރިކަން ބަދަލުވީ ފަރާތަށް ބަދަލު ކުރަންވާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ޔުނިޓެއް ރަހުނުކޮށްފިނަމަ، މިނިސްޓްރީއަށް އެކަން އަންގަންވާނެއެވެ. އަދި އެފަދަ ރަހުނެއްގެ ރަޖިސްޓަރީއެއް މިނިސްޓްރީން ބަލަހައްޓަންވާނެއެވެ.

(ރ) ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނެއް ރަޖިސްޓަރީކުރައިރު، އެ ޕްލޭން ނިސްބަތްވާ ބިމުގެ މައްޗަށް ނުވަތަ އެ ބިމުގައިވާ އިމާރާތުގެ މައްޗަށް ރަހުނެއް ހުރިކަމަށްވާނަމަ، އެ ރަހުނަކަށް އެއްވެސް އަސަރެއްނުކުރާނެއެވެ.

އެއްމެދު އިމާރާތާއި އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓުތައް އަގުމަގުކުރުން

105. ރާއްޖޭގައި އުފެދޭ އެއްމެދު އިމާރާތްތަކާއި އިމާރާތުގެ ހިމެނޭ ޔުނިޓުތައް ގަނެވިއްކުމުގެ މުޢާމަލާތްތައް ކުރާއިރު، ގެދޮރު އަގުމަގުކުރުން ނުވަތަ ވެލިއުކުރުމުގައި ޢަމަލުކުރާނެ އުސޫލެއް، ނުވަތަ މިންގަނޑެއް ރާއްޖޭގެ އެހެން އެއްވެސް ޤާނޫނެއްގައި ބަޔާންވެގެން ނުވާހިނދަކު، މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ ޓެކްސް ނެގުމުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، ޔުނިޓުތައް ވިއްކުމަށް، ހުރަހަގާ އަގެއް ހުންނަންވާނީ މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅާ [illegible] މިނިސްޓްރީން ކަނޑައަޅާފައިވާ އަގުތަކުގައި ވާންވާނެއެވެ. މި [illegible] ހުރަހަގާ އަގެއްނަމަ، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅާ [illegible] އަގަށް ހިސާބުކުރެވިދާނެއެވެ.

ދިހަވަނަ ބާބު

މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން

މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން

106. މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަންގެ މައިގަނޑު މަޤްޞަދަކީ ރާއްޖޭގައި ބިނާކުރާ ނުވަތަ ބިނާކުރަން ޤަސްދުކުރާ އިމާރާތްތައް އެއްމެދު އިމާރާތެއްގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓްރީކުރުމުން، މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާގޮތަށް އެ އިމާރާތެއް ނިސްބަތްވާ ސްޓްރެޓާ ސްކީމް މެނޭޖްމަންޓް [illegible]. މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަންގެ މަޤްޞަދުތައް ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައި އެވަނީއެވެ.

(ހ) ސްޓްރެޓާ ސްކީމް ނިސްބަތްވާ އިމާރާތް ނުވަތަ އިމާރާތްތަކުގައި ހިމެނޭ އާންމު ތަންތަން، މި ޤާނޫނުގައި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދު، މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަންގެ ނިޒާމުނާމާއި އެއްގޮތަށް ހިންގާ ބަލަހައްޓައިދިނުމާއި، ދުވަހުން ދުވަހަށް ކުރަންޖެހޭ މަރާމާތުތައް ކޮށްދިނުމާއި، ދިމާވާ މައްސަލަތައް ހައްލުކުރުން؛

(ށ) ސްޓްރެޓާ ސްކީމްގައި ހިމެނޭ ވެރިފަރާތްތަކުގެ [illegible]، މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާގޮތަށް ޚަރަދު [illegible] ހަމަހަމަ [illegible] [illegible] [illegible] ކުރަންޖެހޭ [illegible] މަސައްކަތްތައް [illegible]؛

(ނ) މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާގޮތަށް ސްޓްރާޓާ ސްކީމްގައި ހިމެނޭ ހުރިހާ މިލްކުވެރިންނާއި، ކަނޑައެޅިފައިވާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ބައްދަލުވުމާއި ނިޒާމުތަކާއި ޝަކުވާތައް ބަލައިގަނެ ދިމާވާ މައްސަލަތަކަށް ޙައްލު ހޯދުމާއި މިލްކުވެރިންގެ ދެމެދުގައި ގުޅުން ބަދަހިކުރުމަށް ކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ރާވައި ހިންގުން.

މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން އުފެދުން

107. (ހ) މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނަކީ، އަމިއްލަ ނަމުގައި ދަޢުވާ ކުރުމާއި، ދަޢުވާ ލިބިގަތުމުގެ ހައިސިއްޔަތު ލިބިފައިވާ، ވަކި ސިއްކައެއް އޮންނަ ޤާނޫނީ ޝަޚްޞެކެވެ.

(ނ) މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނުގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓަރީކުރެވޭނީ އެންމެ މަދުވެގެން 4 (ހަތަރެއް) ޔުނިޓު ހިމެނޭ އިމާރާތަކަށެވެ. އަދި އެފަދަ ތަނެއްގެ މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނެއް ރަޖިސްޓަރީކުރެވޭނީ 4 (ހަތަރެއް) ޔުނިޓުގެ ތެރެއިން މަދުވެގެން 2 (ދޭއް) ޔުނިޓުގެ ވެރިފަރާތަކީ ތަފާތު 2 (ދޭއް) ފަރާތެއް ކަމުގައިވާނަމައެވެ.

(ރ) ސްޓްރާޓާ ސްކީމްގައި ހިމެނޭ ކޮންމެ ޔުނިޓެއްގެ ވެރިފަރާތަކީ، މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނުގެ މެންބަރުންނެވެ. އަދި މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނުގެ އަހަރީ ބައްދަލުވުންތަކުގައި ވޯޓުދިނުމުގެ ޙައްޤު، އެއިން ކޮންމެ ފަރާތަކަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނުގެ ކައުންސިލް

108. (ހ) މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނުގެ ކަންކަން ހިންގުމަށްޓަކައި، މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނުން ފާސްކުރާ އުސޫލު ފަރާތަކުން، މި ޤާނޫނުގެ 114 ވަނަ މާއްދާގައި ހިމެނޭ މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުމަށް މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނުގެ ކައުންސިލެއް އެކުލަވާލަންވާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އެކުލަވާލާ ކައުންސިލުގައި މަދުވެގެން 3 (ތިނެއް) މެންބަރުން އަދި ގިނަވެގެން 14 (ސާދަ) މެންބަރުން ތިބެންވާނެއެވެ.

(ނ) މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ރަޖިސްޓްރީކުރުމާއެކު، މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނުގެ އާންމު ބައްދަލުވުމުން އެ މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނުގެ ކައުންސިލުގެ ރައީސާއި، ޚަޒާންދާރު އަދި ސެކްރެޓަރީއެއް ޢައްޔަނުކުރަންވާނެއެވެ.

ފުރަތަމަ އާންމު ބައްދަލުވުން

109. މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނުގެ ފުރަތަމަ އާންމު ބައްދަލުވުން ބާއްވާނީ އަންނަނިވި ގޮތުގެމަތީންނެވެ.

(ހ) މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ރަޖިސްޓްރީކުރާ ދުވަހުން ފެށިގެން މަދުވެގެން 60 (ފަސްދޮޅަސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ނުވަތަ 2 (ދޭއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި؛

(ށ) ފުރަތަމަ އާންމު ޖަލްސާ ބާއްވާނީ ބިމުގެ ވެރިފަރާތް ނުވަތަ ވެރިފަރާތްތަކުގެ ބެލުމުގެ ދަށުންނެވެ. ނުވަތަ ބިމުގެ ވެރިފަރާތުން ކަނޑައަޅާ ފަރާތެއްގެ ބެލުމުގެ ދަށުންނެވެ.

(ނ) ފުރަތަމަ އާންމު ބައްދަލުވުމެއް ބާއްވުމުގެ މަދުވެގެން 14 (ސާދަ) ދުވަސް ކުރިން، މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނުގެ ކޮންމެ މެންބަރަކަށް އަންނަނިވި މަޢުލޫމާތު އެކުލެވޭ ނޯޓިސެއް ފޮނުވަންވާނެއެވެ.

(1) ބައްދަލުވުން ބާއްވާނެ ތާރީޚާއި ތަނާއި ވަގުތު؛

(2) ބައްދަލުވުން އެޖެންޑާ ކޮށްފައިވާ ކަންކަން؛

(3) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ހިމަނާފައިވާ އިތުރު ކަންކަން.

(ރ) ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓެއްގެ ދަށުން ތަރައްޤީކުރާ އެޕާޓްމަންޓު އިމާރާތެއްނަމަ، ފުރަތަމަ އާންމު ޖަލްސާ ބާއްވާނީ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާގޮތަށެވެ.

(1) ސްޓްރާޓާ ޕްލޭންގައި ހިމެނޭ މުޅި ޖުމްލަ ހިއްސާގެ އަދަދު ނުވަތަ އެގްރިގޭޓް ޝެއަރވެލިއުގެ 3 (ތިނެއް) ބައިކުޅަ އެއްބައި ހަމަވާގޮތަށް ޔުނިޓުތައް ވިއްކުމުން ނުވަތަ ވިއްކުމަށް އެއްބަސްވެފައިވުން؛

(2) ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓްގެ ފުރަތަމަ ޖަލްސާ ބާއްވާނީ ޑިވެލޮޕަރ ނުވަތަ ޑިވެލޮޕަރ ކަނޑައަޅާ ފަރާތެއްގެ ބެލުމުގެ ދަށުންނެވެ.

ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓްގެ މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަންގެ މެންބަރުން

110. (ހ) ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓްގެ ދަށުން އެކުލަވާލެވޭ ފުރަތަމަ ސްޓްރާޓާ ސްކީމް ނިސްބަތްވާ މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ރަޖިސްޓްރީކުރުމުން، މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަންގެ މެންބަރުންގެ ގޮތުގައި ބަލާ ފަރާތްތަކަކީ، ޑިވެލޮޕަރާއި، އެ ސްކީމްގައި ހިމެނޭ އިމާރާތުގެ ޔުނިޓުތައް ގަނެވިއްކުމުގެ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ގަންނަ ފަރާތްތަކެވެ.

(ށ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އުފެދޭ މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ރަޖިސްޓްރީކުރުމަށްފަހު، އެ އިމާރާތުގެ ޔުނިޓުތައް ޑިވެލޮޕަރ ވިއްކާ މިންވަރަކަށް، ކޯޕަރޭޝަންގެ މެންބަރުން [illegible]. އެހެން ކޮންމެ ފަރާތެއްވެސް ކޯޕަރޭޝަންގެ މެންބަރެއް ކަމުގައި ބެލެވެން ފަށާނީ، [illegible]، އެ ޔުނިޓުގެ ގަނެވިއްކުމުގެ އެއްބަސްވުމުގައި [illegible] ސޮއިކުރާ ހިނދުން ފެށިގެންނެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ޔުނިޓުގެ ގަނެވިއްކުމުގެ އެއްބަސްވުމުގައި ސޮއިކުރާ ހިނދުން މެންބަރަކަށްވާއިރު، ޔުނިޓް ގަންނަ ފަރާތުން، އެއްބަސްވުމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ، ޔުނިޓުގެ ޖުމްލަ އަގު ނުދައްކަންދެން، އެއްބަސްވުން [illegible] ކޯޕަރޭޝަނުން [illegible] ވާނެއެވެ.

(ބ) ޑިވެލޮޕަރ މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނުގެ މެންބަރެއްގެ ގޮތުގައި އެންމެ މަދުވެގެން، އިމާރާތަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ޑިފެކްޓް ލައިބިލިޓީ މުއްދަތު ތެރޭގައި މެންބަރެއްގެ ގޮތުގައި ހުންނާނެއެވެ.

ޑިވެލޮޕަރާއި މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނާ ހުރި ގުޅުން

111. (ހ) އިނީޝިއަލް ޕީރިއަޑްގައި މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ބެލެހެއްޓުމާއި، ސްޓްރާޓާ ޕްލޭންގައި ހިމެނޭ އިމާރާތުގެ ހުސްބިންތަކާއި ޢާންމު ތަންތަނާއި، ސްޓްރާޓާ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ސްކީމުގެ އެނޫންވެސް ކަންކަން ހިންގާ ބަލަހައްޓާނީ ޑިވެލޮޕަރއެވެ.

(ށ) އިނީޝިއަލް ޕީރިއަޑް ހަމަވުމާއިއެކު، މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ޑިވެލޮޕަރ އަދާކުރަމުން ދިޔަ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް، ޑިވެލޮޕަރ އަދާކުރާނީ، މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނުގެ މެންބަރުންގެ ހައިސިއްޔަތުން، އެ ކޯޕަރޭޝަން ފާސްކުރާ އެންގުންތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން، ނުވަތަ އެ ކޯޕަރޭޝަނުން ކަނޑައަޅާ ގޮތެއްގެ މަތިންނެވެ.

(ނ) މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ނިސްބަތްވާ ސްޓްރާޓާ ޕްލޭންގައި ހިމެނޭ އިމާރާތުގެ ހުސްބިންތަކާއި އެންމެން އެކުގައި ހިއްސާވާ ބައި ބެލެހެއްޓުން، ޑިވެލޮޕަރއަށް ލިބިގެންވާ ބާރުތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނަށް ލިބިގެންވާ ބާރުތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އެއްގޮތް ހާލަތުގައި، ޑިވެލޮޕަރ ވެގެންދާނީ، އެ ބާރުތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުމުގައި މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނުގެ ވަކީލުން، [illegible] ކަނޑައަޅާ ހިނދު، މެނޭޖިންގ އެޖެންޓެކެވެ.

(ރ) މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން އުފެދުމާއެކު، ސްޓްރާޓާ ޕްލޭންގައި ހިމެނޭ މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަންތަކަށް ލިބިގެންވާ ކަމަށް މި ޤާނޫނުގެ 10 ވަނަ ބާބުގައި ބަޔާންކުރާ ހައިސިއްޔަތުން، ބާރުތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް، އެ ކޯޕަރޭޝަނަށް ލިބިގެންދާނެއެވެ. އަދި އެ ކޯޕަރޭޝަނުގެ މެންބަރުންގެ ގޮތުގައި ހިމެނޭ ފަރާތްތަކުން، އެ

ކޯޕަރޭޝަނުގެ ބޯޑުތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް ތަންފީޛުކުރަންވާނެއެވެ.

ފުރަތަމަ އާންމު ބައްދަލުވުމުގެ
އެޖެންޑާ

112. މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނުގެ ފުރަތަމަ އާންމު ބައްދަލުވުމަށް ބިލުގެ ޑިރެކްޓަރުން ނުވަތަ ޑިރެކްޓަރު އަންނަނިވި ކަންތައް އެޖެންޑާ ކުރަންވާނެއެވެ.

(ހ) ސްޓްރާޓާ ސްޓީލް ނިސްބަތްވާ އިމާރާތް ބެލެހެއްޓުމަށާއި ބޭނުންކުރުމަށް ހިންގާނެ ހަރަކާތްތައް ހުޅުވާލުމާއި، އަދި ހަރަކާތްތަކާގެ އެންމެހާ ކަންކަން މަޝްވަރާކޮށް ނިންމުން؛

(ށ) މަދުވެގެން 5 (ފަހެއް) އަހަރުގެ މުއްސަނދިކަން އަދި ސިނާއީ ފަންޑު ޕްރޮޖެކްޓްތައް އެކުލަވާލުން؛

(ނ) މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނުގެ ކައުންސިލަށް ޢައްޔަންކުރާ މެންބަރުންގެ އަދަދު ނިންމުން؛

(ރ) ބިލުގެ އަސްލު ޑިރެކްޓަރުން ނުވަތަ ޑިރެކްޓަރުގެ ފަރާތުން ކަމާގުޅޭ ލިޔެކިޔުންތައް މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނާއި ހަވާލުކުރުން؛

(ބ) ބިލުގެ އަސްލު ޑިރެކްޓަރުން ނުވަތަ ޑިރެކްޓަރުގެ ފަރާތުން ހަރަކާތްތެރިވެ އެހެން މުޢާމަލާތު ކަންކަން ހަރަކާތްވުން؛

(ޅ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހެދި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ލާޒިމުކުރާ އެހެނިހެން ކަންކަން.

ފުރަތަމަ އާންމު ބައްދަލުވުމުން
ބިލުގެ އަސްލު ޑިރެކްޓަރުން
ނުވަތަ ޑިރެކްޓަރުގެ ފަރާތުން
ހަރަކާތްތެރިވެ ލިޔެކިޔުންތައް

113. ސްޓްރާޓާ ސްޓީލް ނިސްބަތްވާ އެއްމެދު އިމާރާތްތަކުގެ ފުރަތަމަ އާންމު ބައްދަލުވުން ބޭއްވުމުގެ 48 ގަޑިއިރުގެ ކުރިން އަންނަނިވި ލިޔެކިޔުންތައް ބިލުގެ ޑިރެކްޓަރުން ނުވަތަ ޑިރެކްޓަރު މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނަށް ހަވާލުކުރަންވާނެއެވެ.

(ހ) އިމާރާތުގެ ފާސްކޮށްފައިވާ ކުރުކޮށްލިޔުން، އިމާރާތުގެ ކުރިމަގު

ހުއްދަތަކުގެ ކޮޕީ؛

(ހ) ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން ދޫކޮށްފައިވާ ހުއްދައިގެ ކޮޕީ؛

(ށ) އިމާރާތް ބޭނުންކުރުމުގެ ހުއްދައާއި ދިރިއުޅުމަށް/ވިޔަފާރިކުރުމަށް ދޫކޮށްފައިވާ ހުއްދަތަކުގެ ކޮޕީ؛

(ނ) ކޮމަން ޕްރޮޕަޓީގެ މައުލޫމާތުތަކާއި ކުރެހުންތައް؛

(ރ) ފަޔަރ ސޭފްޓީ ސެޓްފިކެޓްތަކުގެ ކޮޕީ؛

(ބ) އިމާރާތުގެ މަރާމާތާއި ފޮޅާސާފުކުރުމަށް އެކުލަވާލާ ޝެޑިއުލް؛

(ޅ) އިމާރާތުގެ އިންޝުއަރަންސް ޕޮލިސީ، އަދި އިމާރާތުގެ ޑިޕްރިސިއޭޝަން ޝެޑިއުލް؛

(ކ) މަތީގައި ހިމެނޭ ލިޔެކިޔުންތަކުގެ އިތުރުން، އެއްގެދު އިމާރާތާއި ގުޅޭ މުހިއްމު ލިޔެކިޔުންތައް؛

(އ) އިސްވެ ދެންނެވި ކަންކަމުގެ އިތުރުން މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހެދޭ ގަވާއިދުގައި ލާޒިމުކުރާ ކަންކަން.

މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަންގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް

114. މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަންގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގެ ތެރޭގައި އަންނަނިވި ކަންކަން ހިމެނެއެވެ.

(ހ) އެއްގެދު އިމާރާތުގެ އާންމު ތަންތަން އެއްފެންވަރެއްގައި މަރާމާތުކޮށް ބެލެހެއްޓުން؛

(ށ) އާންމު ތަންތަނާއި ވަސީލަތްތައް އެއް ފެންވަރެއްގައި ބެލެހެއްޓުމަށްޓަކައި ކުރަންޖެހޭ މަރާމާތުތައްކުރުން؛

(ނ) ޔުނިޓްގެ ވެރިފަރާތްތަކުން ޗަންދާ ނެގުން؛

(ރ) އަލިފާން އަދި ގުދުރަތީ ހާލަތްތަކުން ސަލާމަތްވުމަށްޓަކައި، ޢިމާރާތުގެ ރިޕްލޭސްމަންޓް ވެލިއުގައި ޢިމާރާތް އިންޝުއަރަންސް ކޮށް ބެލެހެއްޓުމުގެ އިތުރުން އިންޝުރެންސް ޕްރީމިއަމް ގަވާއިދުން ދެއްކުން؛

(ބ) ޢިމާރާތް ބެލެހެއްޓުމާއި ބޭނުންކުރުމާއި ގުޅިގެން ސަރުކާރުގެ ކަމާބެހޭ އިދާރާތަކުން ދޭ ނޯޓިސްތަކާއި އެންގުންތައް ޢިމާރާތުގެ ވެރިފަރާތްތަކަށް އެންގުން؛

(ޅ) މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނުން ފާސްކުރާ އެންގުންތައް ތަންފީޛުކުރުން؛

(ކ) މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނުގެ މާލީ ހިސާބުތައް ބެލެހެއްޓުން އަދި މާލީ ހިސާބުތައް ގަވާއިދުން އޮޑިޓްކޮށް މިނިސްޓްރީއަށް ހުށަހެޅުން؛

(އ) މެއިންޓެނަންސް އަދި ސަރވިސިންގ ފަންޑު ބެލެހެއްޓުން؛

(ވ) ގަވާއިދުން ކޮންމެ އަހަރަކު އެއްފަހަރު އާންމު ޖަލްސާ ބާއްވުން؛

(މ) މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ހިންގުމަށް ކުރަންޖެހޭ އެންމެހާ މަސައްކަތްތަކެއް ކުރުން.

(ފ) މިނޫންވެސް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ ކަންކަން.

އަހަރީ އާންމު ބައްދަލުވުން

115. (ހ) މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނުން، މަދުވެގެން ކޮންމެ މީލާދީ އަހަރަކު އެއްފަހަރު އެ ކޯޕަރޭޝަނުގެ އާންމު ބައްދަލުވުމެއް ބާއްވަންވާނެއެވެ.

(ށ) މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނުގެ ކައުންސިލުގެ ރައީސް ބޭނުންވެއްޖެ

ހިނދެއްގައި ނުވަތަ ކައުންސިލުގެ އަޣުލަބިއްޔަތުން އެއްމެދު އިމާރާތާގުޅޭ ކަންކަން ނިންމަން މި ޤާނޫނުގައި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލުތަކުގެ ދަށުން އާންމު ބައްދަލުވުން ބޭއްވޭނެއެވެ.

(ށ) ދެ އަހަރީ އާންމު ބައްދަލުވުމުގެ ދެމެދުގައި، 15 (ފަނަރަ) މަސް ދުވަހަށްވުރެ ދިގު މުއްދަތެއް ފާއިތުވެގެން ނުވާނެއެވެ.

(ނ) އާންމު ބައްދަލުވުމެއް ބޭއްވުމުގެ މަދުވެގެން 14 (ސާދަ) ދުވަސް ކުރިން، މެމްބަރޝިޕް ކޯޕަރޭޝަންގެ މެންބަރުންނަށް އަންނަނިވި މަޢުލޫމާތު އެކުލެވޭ ނޯޓިސެއް ފޮނުވަންވާނެއެވެ.

(1) ބައްދަލުވުން ބާއްވާނެ ތާރީޚާއި ވަގުތު؛

(2) ބައްދަލުވުން އެޖެންޑާ ކޮށްފައިވާ ކަންކަން؛

(3) ހުރިހާ ކޯޕަރޭޝަންގެ އިއްތިފާޤުން ޤަވާޢިދުއަސާސީއަށް ނިންމުމެއްވާނަމަ، އެ މައްސަލައާގުޅޭ ޚުލާޞާއެއް.

ކުއްލި ބައްދަލުވުން

116. (ހ) ކޯޕަރޭޝަންގެ ކުއްލި ބައްދަލުވުމެއް ބާއްވަން ކޯޕަރޭޝަންގެ މެންބަރުންގެ ތެރެއިން، މަދުވެގެން ތިންބައިކުޅަ އެއްބައި މެންބަރުން އެދިއްޖެ ހިނދެއްގައި، ކޯޕަރޭޝަންގެ ކުއްލި ބައްދަލުވުމެއް ބާއްވަން ވާނެއެވެ.

(ށ) ކޯޕަރޭޝަންގެ ކުއްލި ބައްދަލުވުމެއް ބާއްވާނީ އެ ބައްދަލުވުން ބާއްވާ ސަބަބާއި ތާރީޚާއި ވަގުތު ނޯޓިސް ދީގެން ކޯޕަރޭޝަންގެ މެންބަރުންނަށް ފޮނުވުމަށްފަހު ފުރަތަމަ ފުރުޞަތުގައެވެ.

ވޯޓުލުން

117. (ހ) މެމްބަރޝިޕް ކޯޕަރޭޝަންގެ ކޮންމެ މެންބަރަކަށް، އާންމު ބައްދަލުވުމުގައި ހާޒިރުވެ، ވޯޓު ދެވިދާނެއެވެ.

ޢައްޔަންކުރާ ފަރާތެއް، އޯނަރގެ ފަރާތުން އެ ބައްދަލުވުމަށް ޙާޟިރުކޮށް، ވޯޓު ދެވިދާނެއެވެ.

(ށ) އާންމު ބައްދަލުވުންތަކުގައި ވޯޓުލާނީ، އެހެން ގޮތަކަށް ކަނޑަނާޅާ ހިނދަކު، އަތް އުފުލައިގެންނެވެ.

(ނ) ސްޓްރާޓާ ސްކީމާގުޅޭ ކަމެއްގައިނަމަ، ކޮންމެ މެންބަރަކަށްވެސް ވޯޓު ދެވޭނީ، ޔުނިޓްގެ ހިއްސާގެ މިންވަރު ކަނޑައެޅިފައިވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.

(ރ) ވަކި ޔުނިޓެއްގެ މިލްކުވެރިކަން އޮތީ، އެއް ފަރާތަކަށްވުރެ ގިނަ ފަރާތުގައި ކަމުގައިވާނަމަ، އެ ޔުނިޓްގެ މިލްކުވެރި ފަރާތްތަކުން ވޯޓުދޭނީ، އެ ފަރާތްތަކުން ޢައްޔަންކުރާ ފަރާތެއް މެދުވެރިކޮށްގެންނެވެ. ވަކި ފަރާތެއް ޢައްޔަންކޮށްފައިނުވާނަމަ، އަތް އުފުލައިގެން ނަމަ [illegible] [illegible]، އެ [illegible] [illegible] [illegible] ވޯޓުދީފިނަމަ، އެ [illegible] [illegible] [illegible].

(ބ) މި މާއްދާގެ (ރ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ޔުނިޓްގެ މިލްކުވެރިކަން އޮތްކަމަށް [illegible] ފަރާތްތަކުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސްޓްރާޓާ [illegible] [illegible] [illegible]، އެ [illegible] [illegible] ވޯޓު ދެވިދާނެއެވެ. [illegible] އަތް އުފުލައިގެން ނަމަ [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޔުނިޓްގެ މިލްކުވެރިކަން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

(ޅ) މި މާއްދާގެ (ބ) ގެ ދަށުން ޔުނިޓްގެ މިލްކުވެރިކަން އޮތްކަމަށް [illegible] ފަރާތްތަކުން [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

(ރ) މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަންގެ މެންބަރަކީ، އުމުރުން 18 (އަށާރަ) އަހަރު ފުރިފައިވާ ފަރާތެއް ކަމުގައި ނުވާނަމަ، ނުވަތަ ބުއްދި ސަލާމަތުން ހުރި މީހެއް ކަމުގައި ނުވާނަމަ، މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަންގެ ބައްދަލުވުންތަކުގައި އޭނާގެ ފަރާތުން ވޯޓުގައި ބައިވެރިވާނީ، އޭނާގެ ގާނޫނީ ބަދަލުވެރިޔާއެވެ.

އިއްތިފާޤުން ނިންމަންޖެހޭ ކަންކަން

118. (ހ) މި ގާނޫނުގެ ދަށުން، ހުރިހާ މެންބަރުންގެ އިއްތިފާޤުން ފާސްކުރަންޖެހޭ ކަމެއްކަމަށް، އަންނަނިވި ދެ ގޮތުންކުރެ ގޮތަކަށް، މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަންގެ މެންބަރަކަށް ވޯޓު ދެވިދާނެއެވެ.

(ށ) އެ ނިންމުން ފާސްކުރުމަށް ހަމަޖެހިފައިވާ އާންމު ބައްދަލުވުމަށް ހާޒިރުވެ؛ ނުވަތަ

(ނ) އެ ނިންމުން ފާސްކުރުމަށް ހަމަޖެހިފައިވާ އާންމު ބައްދަލުވުމަށް ހާޒިރުވެވުން ނެތްނަމަ، އެ ބައްދަލުވުން ބާއްވާތާ 7 (ހަތެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އޭނާ ވޯޓުދޭން ބޭނުންވާ ގޮތް، ލިޔުމުން ހުށަހެޅުން.

އެއްމެދު އިމާރާތުގެ ޔުނިޓުތަކުގެ ވެރިފަރާތްތަކުގެ އިލްތިޒާމުތައް

119. އެއްމެދު އިމާރާތުގެ ކޮންމެ ޔުނިޓެއްގެ ވެރިފަރާތަށް އަންނަނިވި ކަންކަން މި ގާނޫނާއި ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލުތަކުގެ މަތިން ކުރުން ލާޒިމުވާނެއެވެ.

(ހ) މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަންގެ ދަށުން ހިންގާ ހިންގުންތަކަށް ހުރުމަތްތެރިކޮށް ހިފައި، އަންގާ އެންގުންތަކަށް ތަބާވުން؛

(ށ) އެއްމެދު އިމާރާތް ބެލެހެއްޓުމާއި ބޭނުންކުރުމަށް ދައްކަންޖެހޭ މެއިންޓެނަންސް ފީ މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނުން ނިންމާ އުސޫލުތަކާއި ހަމަތަކުގެ މަތިން ދެއްކުން؛

މެއިންޓެނަންސް ފީ ނުދެއްކުން

120. މި ގާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ މެއިންޓެނަންސް ފީ، އެއްމެދު އިމާރާތުގެ ޔުނިޓުގެ ވެރިފަރާތުން ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލުތަކާއި ހަމަތަކުގެ މަތިން ނުދައްކައިފިނަމަ،

އަންނަނިވި އުސޫލާއި އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިން، މެނޭޖްމަންޓް ކޮންޓްރެކްޓަރުން އެ ފަރާތަށް އަންގައި، ޢަމަލުކުރަންވާނެއެވެ.

(ހ) ފުރަތަމަ ނޯޓިސް ދިނުން؛

(ށ) ދެވަނަ ފަހަރު ނޯޓިސްދިނުމުން، ފީ ނުދައްކާނަމަ، ޖުރިމުގެ ވެރިފަރާތަށް މެނޭޖްމަންޓް ކޮންޓްރެކްޓަރުން ކަނޑައަޅާ އަދަދު ދިނުން؛

(ނ) އިތުރު އަދަދުތަކާ އެކު ފީ ނުދައްކާނަމަ، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އެކުލަވާލާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލުތަކާއި ހަމަތަކުގެ މަތިން ޢަމަލުކުރުން.

މެނޭޖިންގް އެޖެންޓް ޢައްޔަންކުރުން

121. މެނޭޖްމަންޓް ކޮންޓްރެކްޓަރުން ބޭނުންވެއްޖެ ހިނދެއްގައި، ސްޓްރާޓާ ސްކީމުގެ ނިސްބަތްވާ ބިމާއި އިމާރާތް މަރާމާތުކޮށް ބެލެހެއްޓުމަށް އަންނަނިވި ގޮތުގެމަތިން މެނޭޖިންގް އެޖެންޓެއް ޢައްޔަންކުރެވިދާނެއެވެ.

(ހ) ކޮންޓްރެކްޓަރުގެ ޙާލަތު ބަނގުރޫޓުވުމުން ފާސްކުރުމަށްފަހު، މެނޭޖިންގް އެޖެންޓެއް ޢައްޔަންކުރެވިދާނެއެވެ.

(ށ) މެނޭޖިންގް އެޖެންޓްކަމަށް ޢައްޔަންކުރާ ފަރާތަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ 100% (ސަތޭކަ އިންސައްތަ) ދިވެހިންގެ ހިއްސާ ހިމެނޭ ކުންފުންޏެއް ނުވަތަ ޕާޓްނަރޝިޕެއް ނުވަތަ ކޯޕަރޭޓިވް ސޮސައިޓީއެއްކަމުގައި ވާންވާނެއެވެ.

(ނ) މެނޭޖިންގް އެޖެންޓް ޢައްޔަންކުރުމާއި މެނޭޖިންގް އެޖެންޓުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި އެކަމާބެހޭ އެހެނިހެން އުސޫލުތައް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.

އެއްމެދު އިމާރާތް ހިންގާ ބެލެހެއްޓުމާއި ބަންދުކުރުން

122. އެއްމެދު އިމާރާތް ހިންގާ ބެލެހެއްޓުމާއި ބަންދުކުރުމަށް، މި ޤާނޫނު ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލުތަކާއި ހަމަތަކާ

އުސޫލުތައް ނުވަތަ ގަވާއިދުތައް ހެދުން

ތަކުން، ގަވާއިދުތައް ނުވަތަ އުސޫލުތައް ޑެވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނަށް، ތައްޔާރުކޮށް ފާސްކޮށް ތަންފީޛުކުރެވިދާނެއެވެ.

ސްޓްރެޓެޖިކް ޕްލޭނުގައި ހިމަނަންޖެހޭ މައުލޫމާތުތައް

123. ބަނދަރު ވިޔާފާރި ނިސްބަތްވާ ޑެވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނުން، އަންނަނިވި މައުލޫމާތުތައް ހިމެނޭގޮތަށް "ސްޓްރެޓެޖިކް ޕްލޭން" ތައްޔާރުކޮށް ބަލަހައްޓަންވާނެއެވެ.

(ހ) ސްޓްރެޓެޖިކް ޕްލޭން ނަންބަރު؛

(ށ) ބަނދަރު ވިޔާފާރިގައި ހިމެނޭ ޚިދުމަތްތަކުގެ އަދަދުތައް އަދި ޚިދުމަތްތަކުން ކަނޑައެޅިފައިވާ ހިއްސާގެ އަދަދުތައް؛

(ނ) ބަނދަރު ވިޔާފާރިގައި ހިމެނޭ ޚިދުމަތްތަކުގެ ފީއާއި ޗާޖުތަކުގެ ރޭޓުތައް؛

(ރ) ބަނދަރު ވިޔާފާރި ހިންގާ ތަރައްޤީކުރަން، ޑިމާންޑް އެޖެންޑާ އިންވެސްޓްކުރާނެގޮތަށް، ޑިމާންޑް އެޖެންޑާގެ މައުލޫމާތުތައް؛

(ބ) ބަނދަރު ވިޔާފާރިގެ އިންސާނީ ވަސީލަތުގެ މައުލޫމާތުތައް؛

(ޅ) ސިޔާސަތު އެކުލަވާލައިފައިވާ ގަވާއިދުތައް ނުވަތަ އުސޫލުތައް.

އެގާރަވަނަ ބާބު
ޑެވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނުގެ ފަންޑު ޤާއިމުކުރުން

ފަންޑު ޤާއިމުކުރުން

124. މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އުފައްދާ އެންމެހައި އިލްތިޒާމުތަކާއި މުވައްޒަފުން ކުރަންޖެހޭ ޚަރަދުތައް ކުރުމަށްޓަކައި ޑެވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނުން ވަކި ފަންޑެއް ނުވަތަ ފަންޑުތައް ހުޅުވައި ބަލަހައްޓަންވާނެއެވެ.

ފަންޑު ހިންގުން

125. ބަނދަރު ވިޔާފާރި ބެލެހެއްޓުމަށްޓަކައި ބޭންކު އެކައުންޓަކުން ކުރަންޖެހޭ އެންމެހާ

ޚަރަދުތައް ކުރުމަށް ތިރީގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތަށް ފަންޑު ހުޅުވަންވާނެއެވެ.

(ހ) އެއްގެދު އިމާރާތުގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓަކަށް ދޭ ވަގުތީ އިމާރާތް ބޭނުންކުރުމުގެ ހުއްދަ ދޭ ތާރީޚުން ފެށިގެން ފަންޑު ހުޅުވުން؛

(ށ) މި ޤާނޫނު ތަންފީޒުކުރުމުގެ ކުރިން ރާއްޖޭގައި އެއްގެދު އިމާރާތްތަކުގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓަރީ ކޮށްފައިވާ ތަނެއްނަމަ، މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ރަޖިސްޓަރީ ކުރާތާ މަދުވެގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ފަންޑު ހުޅުވަންވާނެއެވެ.

މެއިންޓަނަންސް ފަންޑު ބޭނުންކުރުން

126. މެއިންޓަނަންސް ފަންޑު ބޭނުންކުރާނީ އަންނަނިވި ބޭނުންތަކަށެވެ.

(ހ) އިމާރާތް ދުވަހުން ދުވަހަށް އެއް ފެންވަރެއްގައި ބެހެއްޓުމަށްޓަކައި ހިނގާ ޚަރަދުތަކާއި ފައިސާ ދެއްކުން، މީގެ ތެރޭގައި އާންމު ތަންތަން ސާފުކުރުން، ސެކިއުރިޓީ ފޯރުކޮށްދިނުން ހިމެނެއެވެ.

(ށ) އިމާރާތުގެ އާންމު ޚިދުމަތްތަކުގެ އެއް ފެންވަރެއްގައި ބެހެއްޓުމަށް [illegible] ބަދަލުތައް ގެނައުމަށް، މީގެ ތެރޭގައި ލިފްޓް މެއިންޓަނަންސް އެއްޗިހި ފިޓްކުރުން ހިމެނޭ ގޮތަށް ބަދަލުކުރުން؛

(ނ) ނަރުދަމާ ނިޒާމާއި، ފެނުގެ ނިޒާމުގެ އިތުރުން [illegible] [illegible] މަރާމާތުކުރުމާއި ބެލެހެއްޓުން؛

(ރ) އިންޝުއަރަންސް ޕްރީމިއަމް ދެއްކުމަށް؛

(ބ) މެއިންޓަނަންސް ކޯޕަރޭޝަނުގެ ހިސާބުތައް އޮޑިޓް ކުރުމަށް ދައްކަންޖެހޭ ފީއެއް ދެއްކުމަށް؛

(ޅ) މަތީގައިވާ ކަންކަމުގެ އިތުރުން މެއިންޓަނަންސް ފަންޑު

މެނޭޖްކުރުމަށާއި އިދާރީ ކަންކަން ކުރުމަށް ދާ ޚަރަދުތައް ދައްކުމަށް
މެއިންޓެނަންސް ފަންޑުގެ ފައިސާ ބޭނުންކުރުން.

މެއިންޓެނަންސް ފަންޑުއާއި
ގުޅިގެން ޑިވެލޮޕަރުގެ
މަސްއޫލިއްޔަތު

127. ސްޓޭޖް ޑިވެލޮޕްމަންޓެއްގެ ދަށުން ނުވަތަ ބިނާކުރަމުންދާ އިމާރާތެއްގެ މެއިންޓެނަންސް ފަންޑު ބޭނުންކުރާނީ އަންނަނިވި ގޮތުގެމަތިންނެވެ.

(ހ) އެއްގެމު އިމާރާތަށް ނުވަތަ އެއްގެމު އިމާރާތުގެ ޔުނިޓަކަން އެ ޔުނިޓު ބޭނުންކުރުމުގެ ހުއްދަ ދިނުމާ ހަމައަށް މެއިންޓެނަންސް ފީ ގޮވައި އެ ޔުނިޓަކަށް ނިސްބަތްވާ ފައިސާ ޑިވެލޮޕަރުގެ ފަރާތުން ފަންޑަށް ދައްކަން؛

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ފަދަ އަހަރު، ގަސްތިއުކުރުމުގެ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ޔުނިޓުގެ ވެރިފަރާތުން ނަގާ ފީއެއްނަމަ، އެ ފީ ހިފުމަށް ފަހު މެއިންޓެނަންސް ފަންޑަށް ދައްކަން؛

(ނ) އެއްގެމު އިމާރާތުން ޔުނިޓުއެއް ވިއްކާފައި ނުވާނަމަ، އަދި އެ ޔުނިޓަކީ އިމާރާތް ބޭނުންކުރުމުގެ ހުއްދަ ނަގާފައިވާ ޔުނިޓެއްނަމަ، އެ ޔުނިޓު ވިއްކުމަށް، ޔުނިޓުން ކަނޑައެޅިފައިވާ މެއިންޓެނަންސް ފީ މަހުން މަހަށް ޑިވެލޮޕަރުން ދެއްކުން؛

(ރ) އެއްގެމު އިމާރާތުން ޔުނިޓުއެއް ވިއްކާފައިވާނަމަ، އަދި އެ ޔުނިޓަކީ އިމާރާތް ބޭނުންކުރުމުގެ ހުއްދަ ނަގާފައިވާ ޔުނިޓެއް ނުވާނަމަ، އެ ޔުނިޓު ދިރިއުޅުމުގެ ހުއްދަ ލިބެންދެން، ޔުނިޓުން ކަނޑައެޅިފައިވާ މެއިންޓެނަންސް ފީ މަހުން މަހަށް ޑިވެލޮޕަރުން ދެއްކުން؛

(ބ) އެއްގެމު އިމާރާތުގެ މެއިންޓެނަންސް ފަންޑު ޤާއިމުކުރުމަށްފަހު، އިމާރާތުގެ އާންމު ތަނުތަން ބޭނުންކުރަމުން އެއްވެސް ފަސާދައެއް ފެނިއްޖެނަމަ، އެ ފަސާދަ މެއިންޓެނަންސް ފަންޑުން ރަނގަޅުކުރުން؛

(ޅ) މި ގާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގެ ދަށުން ހިމެނޭ

ކޮމަން ޕްރޮޕަޓީއާ ގުޅިގެން ނަގާ ފީ ޑިވެލޮޕަރ ނެގުން؛

(ބ) ސްޓްރެޓާ ޑިވެލޮޕްމަންޓްގެ ދަށުން އިމާރާތްކުރާ މަޝްރޫޢުގެ ކޮންޕްލީޝަން ސެޓްފިކެޓް ޑިވެލޮޕަރއަށް ނުލިބޭނަމަ، އެ މަޝްރޫޢުގައި ހިމެނޭ އެއްވެސް ޔުނިޓެއް ގަނެފައިވާ ފަރާތަކުން މެއިންޓެނަންސް ފީ ނެގުން، މިނިސްޓްރީގެ ހުއްދަ ލިބުމުންނެވެ.

މެއިންޓެނަންސް ފަންޑު ހުޅުވުން

128. (ހ) މެއިންޓެނަންސް އަދި ސިންކިންގ ފަންޑު ހުޅުވަންޖެހޭނީ މޯލްޑިވްސް މޮނިޓަރީ އޮތޯރިޓީން ރާއްޖޭގައި ލައިސަންސް ދޫކޮށްފައިވާ ބޭންކެއް ނުވަތަ ފައިނޭންޝަލް އިންސްޓިޓިއުޝަނެއްގައެވެ. އަދި މި އެކައުންޓް ބޭނުން ކުރަންޖެހޭނީ މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާގޮތަށް ހަމައެކަނި އެއްމެދު އިމާރާތް ބެލެހެއްޓުމާއި ބޭނުންކުރުމަށެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ އެކައުންޓް ހުޅުވުމަށްފަހު އަންނަނިވި ކަންތައް ފުރިހަމަ ކުރަންވާނެއެވެ.

(1) ބުކްސް އޮފް އެކައުންޓިންގ ބެލެހެއްޓުން، މީގެ ތެރޭގައި ފަންޑުން ކުރާ ޚަރަދުތަކުގެ ތަފްސީލުތަކާއި ފަންޑަށް ޖަމާކުރާ ފައިސާގެ ތަފްސީލުތައް ސާފުކޮށް ބަޔާންވާފަދައި އޮންނަންވާނެއެވެ.

(2) އަހަރަކު އެއްފަހަރު މެއިންޓެނަންސް ފަންޑު އޮޑިޓްކުރުމަށް ސަރުކާރުގެ ކަމާބެހޭ އިދާރާއަކުން ހުއްދަ ދީފައިވާ އެކައުންޓެންޓެއް ލައްވައިކުރަންވާނެއެވެ.

(3) މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ޤާއިމުކުރުމަށްފަހު، ކޮންމެ އަހަރަކު އެއްފަހަރު އެކައުންޓް އޮޑިޓް ކުރަންވާނެއެވެ.

(4) ކޮންމެ އަހަރެއްގެ އެކައުންޓްގެ ރިޕޯޓްތައްޔާރުކޮށް، ރިޕޯޓ

ކޮށްފައިވާ ފައިނޭންސިއަލް ސްޓޭޓްމަންޓްގެ ކޮޕީއެއް މިނިސްޓްރީއަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(5) މެއިންޓެނަންސް ފަންޑު [illegible] [illegible]، [illegible] ބޭނުންވެގެން އެދިއްޖެ ހިނދެއްގައި މިނިސްޓްރީން ނުވަތަ މިނިސްޓަރުގެ އިރުޝާދުގެ ދަށުން އެ ފަންޑުން [illegible] ކަނޑައަޅާ ފަރާތަކަށް [illegible] [illegible] ދޭންވާނެއެވެ.

ބާރަވަނަ ބާބު

ވެރިފަރާތުގެ ހައްޤާއި ޒިންމާ

އެއްމެދު ޢިމާރާތުގެ އާންމު ތަންތަން ބޭނުންކުރުމުގެ ހައްޤު

129. (ހ) އެއްމެދު ޢިމާރާތުގެ ޔުނިޓުގެ ވެރިފަރާތަށް، އޭނާގެ ޔުނިޓުގެ އެންމެހައި ހައްޤުތައް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހައްޤުގެ އިތުރުން އެހެން ޔުނިޓުތަކުގެ ވެރިފަރާތްތަކާ އެކުގައި، އާންމު ތަންތަން ބޭނުންކުރުމުގެ ހައްޤުވެސް ލިބިދެއެވެ.

ޚިދުމަތްތަކާއި ވަސީލަތްތަކާ ގުޅޭ ހައްޤު

130. ޔުނިޓަށް ބޭނުންވާ ޚިދުމަތްތަކުގެ ވަސީލަތްތައް ފޯރުކޮށްދިނުމާއި، ބެލެހެއްޓުމާއި، މަރާމާތު ކުރުމަށް ބޭނުންވާ މިންވަރަށް ޔުނިޓުތަކާއި، އާންމު ތަންތަން ވަދެނިކުތުމުގެ ހައްޤު، ޔުނިޓުތަކުގެ ވެރިފަރާތްތަކާއި މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނަށް މި ޤާނޫނުން ލިބިދެއެވެ.

ޢިމާރާތުގެ ބައިތަކުން ޔުނިޓަށް ރައްކާތެރިކަން ލިބުމުގެ ހައްޤު

131. (ހ) ކޮންމެ ޔުނިޓެއްގެ ވެރިފަރާތަކަށްވެސް، އެމީހެއްގެ ޔުނިޓަށް ރައްކާތެރިކަން ލިބިދޭ ޢިމާރާތުގެ [illegible] ބައިތަކުން އެ ރައްކާތެރިކަން ލިބިގަތުމުގެ ހައްޤު ލިބިގެންވެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، ޔުނިޓަށް ރައްކާތެރިކަން ލިބިދޭ ޢިމާރާތުގެ [illegible] ބައިތައް [illegible] [illegible]، ޢިމާރާތުގެ

ބޭރު ފާރާއި، ޢިމާރާތުގެ ސްޓްރަކްޗަރ، ފުރާޅު އަދި އެ ޔުނިޓާއި އެހެން ޔުނިޓްތަކާގުޅު އިންފާރު ހިމެނޭގޮތުންނެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ހައްޤު، ޔުނިޓްތަކުގެ ވެރިފަރާތްތަކަށް ލިބިގެން، ޔުނިޓަށް ރައްކާތެރިކަން ލިބިދޭ ޢިމާރާތުގެ ބައިތައް މަރާމާތުކުރުމަށް ނުވަތަ ބަދަލުކުރުމަށް އެހެން ޔުނިޓްތަކާއި އާންމު ތަންތަން ބޭނުންކުރުމުގެ ހައްޤުވެސް އެކުލެވެއެވެ.

މަށްތަރަކު ވަކި ނުކުރެވުން

132. ޔުނިޓެއްގެ ވެރިފަރާތަށް އޭނާގެ ޔުނިޓާ ގުޅޭގޮތުން ލިބިދޭ މަށްތަރަކަކީ، [illegible] ޢިމާރާތުގެ އާންމު ތަންތަނާއި ގުޅޭގޮތުން އޭނާއަށް ލިބިދޭ މަށްތަރަކާ ވަކި ކުރެވޭނެ އެއްޗެއް ނޫނެވެ.

ބާރަވަނަ ބާބު

ކައުންސިލްތަކުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް

ކައުންސިލްތަކުގެ
މަސްއޫލިއްޔަތުތައް

133. މި ޤާނޫނުގައި ވަކިގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައިނުވާ ހިނދަކު، ކައުންސިލްތަކުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައި އެވަނީއެވެ.

(ހ) [illegible] ޢިމާރާތެއްގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓްރީކުރުމަށްޓަކައި ހުށަހަޅާ ޢިމާރާތުގެ ކުރެހުމަކީ ރާއްޖޭގެ ޕްލޭނިންގ މިންގަނޑުތަކާއި ގަވާއިދުތަކުގެ ދަށުން ބިނާކުރާ ނުވަތަ ބިނާކޮށްފައިވާ ޢިމާރާތެއްކަން ޔަޤީންކޮށް ކަށަވަރުކުރުން؛

(ށ) މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހަމަތަކާއި އުސޫލުތަކުގެ މަތިން [illegible] ޢިމާރާތުގެ ރަޖިސްޓްރީއާއި ޔުނިޓްތަކުގެ ރަޖިސްޓްރީއެއް މިނިސްޓްރީން އަންގާ ގޮތެއްގެމަތިން ދޫކުރުން؛

(ނ) މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން [illegible]

އެއްވެސް ބަދަލެއް ގެންނަނަމަ، އެ ގެންނަ ބަދަލަކީ ރާއްޖޭގެ ޕްލޭނިންގ މިންގަނޑުތަކާއި ގަވާއިދުތަކުގެ ދަށުން ގެންނަ ބަދަލެއްކަން ޔަޤީންކޮށް ކަށަވަރުކުރުން؛

(ރ) ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން ނިސްބަތްވާ އިމާރާތްތަކަށް އިމާރާތް ބޭނުންކުރުމުގެ ހުއްދަ ދިނުން؛

(ބ) ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން ނިސްބަތްވާ އިމާރާތްތަކަށް ނުވަތަ އިމާރާތުގެ ހިމެނޭ ޔުނިޓަކަށް ދިރިއުޅުމުގެ ހުއްދަ ދިނުން؛

(ޅ) އެއްމެދު އިމާރާތެއް ރަޖިސްޓްރީކުރުމަށްފަހު، އެ އިމާރާތް ބޭނުންކުރުމާއި ބެލެހެއްޓުމުގައި ދިމާވާ މައްސަލަތައް ހައްލުކުރުމަށް، މިނިސްޓަރަށް އިރުޝާދާއި ލަފާ ދޭންޖެހިއްޖެ ހާލަތެއްގައި، އެކަން ކުރުން.

(ކ) ސްޓްރާޓާ ޕްލޭން ނިސްބަތްވާ އިމާރާތްތަކުގެ ކުރެހުންތައް ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް ހުރިތޯ ބެލުމާއި، އެ ބިމާއި އިމާރާތަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ބޭނުމުން ނޫން އެހެން ބޭނުމަކަށް ހުއްދަ ދޫކުރުން ހަދި އެކަމާގުޅިގެން ކުރަންޖެހޭ އެންމެހާ މަސައްކަތެއް ކުރުން.

ކައުންސިލުން ހުއްދަ ދޫކުރުން

134. މި ބާބުގެ ކައުންސިލުތަކުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުގައި ބަޔާންކުރާ ކަންކަމުގެ ތެރެއިން ކަމަކާ ގުޅޭގޮތުން ހުއްދަ ހޯދުމަށް ހުށަހަޅާ އަންނަނިވި ގޮތުގެމަތިންނެވެ.

(ހ) ސިޓީއެއްގައިވާ އިމާރާތަކާ ގުޅޭގޮތުންނަމަ، އެ ސިޓީއެއްގެ ސިޓީ ކައުންސިލުން؛

(ށ) ސިޓީއެއްގައި ނުހިމެނޭ ރަށެއްގައިހުރި އިމާރާތަކާ ގުޅޭގޮތުންނަމަ، އެ ރަށެއްގެ ރަށު ކައުންސިލުން.

ކައުންސިލުތަކުން ކަށަވަރު ކުރަންޖެހޭ ކަންކަން

135. (ހ) އިމާރާތްތަކުގެ ކުރެހުން ފާސްކުރުމަށް ހުށަހަޅާއިރު އެ އިމާރާތަކީ މި ޤާނޫނުގެ 3 ވަނަ ބާބުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން، އިމާރާތުގެ ބައިތައް ބޭނުންކުރުމަށް ކަނޑައެޅިފައި ހުރިކަން ކަށަވަރުކުރަންވާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާގޮތަށް ކައުންސިލުގެ ހުއްދައަށް އެދި ހުށަހަޅުމުން، ހުށަހަޅާ ކުރެހުމަކީ މި ޤާނޫނުގެ ދެވަނަ ބާބުގައި ބަޔާންކުރާ ސަރަޙައްދުތަކުގެ މަތިން ބިމާއި އިމާރާތް ބައިކޮށްފައިވާ ތަނެއްކަން ކަށަވަރުކޮށް، ޕްލޭނިންގެ ގަވާއިދުތަކާއި އެއްގޮތަށް ކުރެހުން ފާސްކުރަންވާނެއެވެ.

(ނ) ހުއްދަ ދޫކޮށްފައިވާ ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނެއް ނިސްބަތްވާ ކުރެހުމެއް ބަދަލު ކުރުމަށްޓަކައި ކައުންސިލުގެ ހުއްދައަށް އެދި ހުށަހަޅާއިރު، މި ޤާނޫނާއި ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ކުރެހުމަށް ހުއްދަ ދޭންވާނެއެވެ.

(ރ) ސްޓްރާޓާ 2 (ދޭއް) ޕްލޭނެއް ނިސްބަތްވާ ބިމާއި ކުރެހުން ރިޑެވެލޮޕްމަންޓް ޕްލޭނުގެ ދަށުން އެއްކޮށްލުމަށް މި ޤާނޫނުގެ 56 ވަނަ މާއްދާ ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެމަތިން ހުއްދަދީފައިވާނަމަ، އެ އިމާރާތްތައް ގެންނަންޖެހޭ ބަދަލުތައް މިނިސްޓްރީގެ ލަފާއާއި އިރުޝާދުގެ ދަށުން ކުރިއަށް ގެންދަންވާނެއެވެ.

(ބ) ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ ސްޓްރާޓާ ޕްލޭނެއް ބާޠިލު ކުރަންޖެހިއްޖެނަމަ، މިނިސްޓްރީގެ ލަފާއާއި އިރުޝާދުގެ ދަށުން ކުރިއަށް ގެންދަންވާނެއެވެ.

(ޅ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ވަކި ކަމަކާ ގުޅޭގޮތުން ހުއްދައަށް އެދި ކައުންސިލަށް ހުށަހެޅޭ ހުށަހެޅުމަކާ ގުޅޭގޮތުން މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ ސުންގަޑި ފުރިހަމަވާނަމަ، އެ ހުއްދަ ކައުންސިލުން ދޭންވާނެއެވެ.

(ރ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ވަކި ކަމަކާ ގުޅޭގޮތުން ހުށަހަޅަން އެދި ކައުންސިލަށް ހުށަހެޅޭ ހުށަހެޅުމަކާ ގުޅޭގޮތުން މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ ޝަރުޠު ފުރިހަމަ ނުވާކަމަށް ކައުންސިލުން ނިންމައިފިނަމަ، އެކަން، އެ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް އަންގައި، އެ ފަރާތުން ކައުންސިލަށް ހުށަހަޅާފައިވާ އެންމެހާ ލިޔެކިޔުންތައް ކައުންސިލުން އެ ފަރާތަށް އަނބުރާ ދޭންވާނެއެވެ.

އެއްމެދު އިމާރާތުގެ ރަޖިސްޓްރީގެ މައުލޫމާތު ޝާއިޢުކުރުން

136. އެއްމެދު އިމާރާތުގެ ރަޖިސްޓްރީގައި ހިމެނޭ އެއްވެސް ޔުނިޓެއްގެ ވެރިފަރާތް ބަދަލުވެއްޖެނަމަ ނުވަތަ ރަޖިސްޓްރީއަށް އުނިއިތުރެއް ގެނެސްފިނަމަ، ދިނަވެގެން 07 (ހަތް) ދުވަސް ތެރޭގައި ރަޖިސްޓްރާރުގެ މައުލޫމާތު، މިނިސްޓްރީއަށް އަންގަންވާނެއެވެ.

ސާދަވަނަ ބާބު

އާންމު މާއްދާތައް

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބިމާބެހޭ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ރަޖިސްޓްރީކޮށްފައިވާ އެއްމެދު އިމާރާތް

137. މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމާއެކު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 1/2002 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބިމާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން އެއްމެދު އިމާރާތުގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓްރީކޮށްފައިވާ އިމާރާތްތަށް، މި ޤާނޫނުން ޤާއިމުކުރާ ނިޒާމުގެ ދަށަށް ބަދަލުވާނެއެވެ. އަދި އެ އިމާރާތްތަކާ ގުޅޭގޮތުން މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ ކަންކަން، މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާތާ 12 (ބާރަ) މަސް ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެ އިމާރާތްތަކުގެ ވެރިފަރާތްތަކުން ފުރިހަމަކުރަން ނިންމަންވާނެއެވެ.

އުވާލެވޭ މާއްދާތައް

138. މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމާއެކު، ބިމާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 19 ވަނަ މާއްދާއާއި، 31 ވަނަ މާއްދާއިން ފެށިގެން 36 ވަނަ މާއްދާގެ ނިޔަލަށް ހުރި މާއްދާތައް އުވިއްޖެއެވެ.

އެހެން ޤާނޫނުތަކުން ޙާޞިލު ކަންކަން ފުރިހަމަކޮށްފައިވާކަމަށް ނުބެލުން

139. މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އެއްމެދު އިމާރާތެއް ރަޖިސްޓްރީ ކޮށްދިނުމަކީ، އެ އިމާރާތާ ގުޅޭގޮތުން އެހެން ޤާނޫނުތަކުގެ ދަށުން ނުވަތަ ގަވާއިދުތަކުގެ ދަށުން،

ބިމުގެ ވެރިފަރާތުން ކުރުން ލާޒިމު ކަންކަން ފުރިހަމަވެފައިވާކަމަށް ބެލެވޭން ސަބަބެއް ނޫނެވެ. އަދި އިމާރާތްކުރުމާއި ގުޅޭގޮތުން އަމަލުކުރާ ޤާނޫނާއި ނުވަތަ ގަވާއިދެއްގެ ދަށުން ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ ކަންކަން، އެ އިމާރާތަކާ ފުރިހަމަކުރުން، ބިމުގެ ވެރިފަރާތުގެ މައްޗަށް ލާޒިމުވެގެންވެއެވެ.

ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށުން

140. މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާނީ، މި ޤާނޫނު ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 3 (ތިނެއް) މަސް ދުވަސް ހަމަވާ ތާރީޚުން ފެށިގެންނެވެ.

މާނަކުރުން

141. މި ޤާނޫނުގައި އިބާރާތް ނުވަތަ ލަފުޒެއް ބޭނުންކޮށްފައިވާގޮތުން ކަނޑައެޅިގެން އެހެން މާނައެއް ދޭހަނުވާހާހިނދަކު، އަންނަނިވި އިބާރާތްތަކާއި ލަފުޒުތަކަށް ދީފައިވަނީ، އެ އިބާރާތްތަކާއި ލަފުޒުތަކާ ގުޅިގެން، ތިރީގައި ދީފައިވާ މާނަކުރުމެވެ.

(ހ) "މިނިސްޓްރީ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އެއިރެއްގައި އެއްމެދު އިމާރާތާއި ގުޅުން ހުރި ކަންކަން ބެލެހެއްޓުމަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ މިނިސްޓްރީއަށެވެ.

(ށ) "ކައުންސިލު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 7/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިދާރީ ދާއިރާތައް ލާމަރުކަޒީ އުސޫލުން ހިންގުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން އުފައްދާފައިވާ ސިޓީ ކައުންސިލުތަކާއި، ރަށު ކައުންސިލުތަކަށެވެ.

(ނ) "މިނިސްޓަރު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އެއިރެއްގައި އެއްމެދު އިމާރާތާ ގުޅުން ހުރި ކަންކަން ބެލެހެއްޓުމަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ މިނިސްޓްރީއާ ހަވާލުވެ ހުންނަ ވަޒީރަށެވެ.

(ރ) "ބިމާބެހޭ ޤާނޫނު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 1/2002 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބިމާބެހޭ ޤާނޫނު) އަށެވެ.